

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani
na dom dostavljen: K 24—
celo leto naprej 12—
pol leta 6—
četrt leta 2—
na mesec 1—
v upravnistvu prejeman: K 22—
celo leto naprej 11—
pol leta 5—
četrt leta 1—
na mesec 1—
Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritičju levo), telefon št. 34.

Izkušnja vsak dan zvečer izvešči medelje in praznike.
Inserati veljajo: peterostopna petlet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.
Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vpsolave naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:
za Avstro-Ogrsko: K 25—
celo leto skupaj naprej 13—
pol leta 6—
četrt leta 2—
na mesec 1—
za Nemčijo: K 30—
celo leto naprej 15—
za Ameriko in vse druge dežele: K 35—
celo leto naprej 15—
Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak, Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Nekaj podatkov iz državnega proračuna.

Vodja finančnega ministrstva je državni zbornici predložil proračun za proračunsko leto od 1. julija 1914 do 1. julija 1915. Proračun izkazuje potrebščine 3.460.726.156 K in pokritja 3.460.987.902 K, torej prebitka 261.746 K. Proračun je zelo optimističen, pokritje je skoro v vseh postavkah namišljeno višje nego v letu 1913., potrebščina pa je skrbena na najnujnejše številke. Prebitek 261.746 kron je torej navidezen.

Naj slede nekateri zanimivejši podatki:
Od potrebščine je 222.800.000 K oskrbeti s kreditno operacijo (torej nov dolg), in sicer 120 milijonov za vozna sredstva državne železnice, ostanek pa za vojne potrebe.

Realni davki so proračunjeni na 178.714.000 K, skoro za 4 milijone več kakor v letu 1913. Osebnodohodnina na 130 milijonov, za 37 milijonov več kakor v letu 1913., novi davki od taniem na 1.500.000 K, davki na žganje na blizu 133 milijonov, za 33 milijonov več kakor v letu 1913., davki od penečih vin na 800.000 K, Uspehi malega finančnega načrta, Razredna loterija naj donaja čistih okroglo 15 milijonov, sol čistih 30 milijonov, tobak čistih 239 milijonov. Železniško ministrstvo izkazuje pri dohodkih 910 milijonov čistega le okroglo 65 milijonov. Pokojnine so proračunjene na 140 milijonov, vsled službene pragmatike za 13 milijonov več kakor l. 1913.

Ministrsko predsedstvo vodi v proračunu tri ministre brez portfelja, zasedeno pa je samo mesto ministra za Galicijo.

Za skupne zadeve prispevamo 537 milijonov, v tem 116 milijonov za izredni kredit za vojaštvo in mornarico ter okroglo 4 milijone za borske železnice.

»Glasbena Matica« v Ljubljani dobi na redni podpori 4500 K, na izredni 20.000 K v 10. letnih obrokih za prezidavo poslopja in za dotacijo pokojninskega sklada. Enako podporo mora seveda uživati tudi »Filharmonično društvo«. Pevsko in glasbe-

no društvo v Gorici dobi podporo 3000 K.

Verski zaklad ima na Kranjskem dohodkov 55.506 K, izdatkov 771.713 kron. — Njegova zemljišča merijo 24.783 ha ter imajo dohodkov 743.500 kron, izdatkov pa 427.220 K.

V zvezku o »visokih šolah« je za Slovence prazen prostor, pač pa imajo Italijani postavko 130.000 K. Za nas je le 6 ustanov po 504 K za medicince s Kranjskega, ki so »zmožni slovenskega jezika«, ter ustanove v znesku 6000 K za slovenske dijakne na pravo- in modroslovnih fakultah.

V Primorju vzdržuje država šest nemških srednjih šol: v Trstu, Pulju in Gorici po eno nemško gimnazijo in realko, pa samo eno slovensko (Gorica) in eno hrvaško (Pazin) gimnazijo. Potrebščina za nemške zavode znaša 756.256 K, za slovenske zavode pa samo 145.200 K. Na Kranjskem so vse »naše« srednje šole označene kot »deutsch-slovenisch«, enako tudi obe pripravni.

Mestni deklški licej v Ljubljani dobi podporo 10.000 K. »Šolski dom« v Gorici 2000 K in 1500 K za otroški vrtec, spodnja realka v Voloski 5000 kron, dvorazredna trgovska šola v Ljubljani 8000 K, trgovske nadaljevalne šole na Kranjskem 1000 K. Za zasebno nemško pripravnico v Ljubljani dobiva »Schulkuratorium« 8000 kron podpore. »Slovenski Matici« v Ljubljani so zvišali podporo na 2000 kron.

Iz realnih davkov dobi Kranjska 315.910 K. Na realnih davkih plača Kranjska 1.954.000 K, na osebnih pa 2.340.000 K. Iz davkov na žganje dobe vse kronovine predokazano 54 milijonov.

Za ceste na Kranjskem je proračunjeno 771.142 K, za vodne naprave 213.904 K. Na novo je dovoljeno za most v Luknji na Kokrski državni cesti 16.500 K, za deželno cesto Črnomelj-Vinica prvi obrok 30.000 K, za most čez Pivko na cesti Postojna-Podkraj prvi obrok 11.000 K.

Idrijski rudnik donaja 4.163.700 kron, izdatkov je 3.242.660 K, torej čistega 921.040 K.

Za nakup sodnega poslopja, ki je imel justični erar dosedaj v najemu, je določen prvi obrok 90.000 K.

Dr. Ravničar.

Škandalozno ljub. mestno gospodarstvo.

Odgovarja župan dr. I. T.

Po dolgem času je revizijska komisija deželnega odbora predložila svoje poročilo, ki je baže spisano na 338 straneh, kar odgovarja dolgi dobi, v kateri je trajala ta prečudna revizija. Včeraj je »Slovenec« pričel s ponatisom tega poročila, in jasno je, da se mora načelnik mestne uprave takoj baviti z njim, ker se bi drugače mislilo, da na magistratu ničesar odgovoriti ne morejo. »Slovenec« uredniki so revizijskemu poročilu spisal nekaj uvod, ki mrgoli tiste znane hudobije, pretiravanja in zavijanja, ki se dostikrat nahaja v tem listu. Ali vse to ničesar ne dokazuje, kvečjemu je vse to dokaz tiste nerestnosti in nevednosti, s katero se pri »Slovencu« vselej razpravljajo finančna vprašanja ljubljanske mestne uprave! S takimi kritiki se lasati, nam ne prihaja na misel in bi bilo tudi zgolj le potrat časa.

Tri točke pa moramo pibiti prej, nego se spuščamo v razpravo o revizijskem poročilu.

Najprej naglašamo, da je župan z veliko potrpežljivostjo prenašal v marsikaterem oziru nepostavno revizijo, ki se je kakor polž vlekla od 13. novembra 1913 do 30. aprila 1914. Skoraj pol leta so tičali gospodje na magistratu, revidirali so od leta 1882. dalje, nakupili so v svoji sobi celo skladiščno spiso, jih vlačili na deželni odbor ter zopet nazaj in na vse mogoče načine, vtikavši svoj nos v vsako zadevico, so ovirali in obteževali uradno poslovanje na magistratu. Župan pri vsem tem ni postal nervozen, dal je revidentom vse na razpolago, ker ni hotel vzbuditi najmanjšega suma, ko se je vendar kričalo, da se sevršile na magistratu defraudacije in da se je ravno radi teh defraudacij v prvi vrsti odposlala revizija v mestno hišo. Mi sicer ne vemo, kaj je revizija na 338 straneh dogajala; ta občutek pa imamo, da bi smeli gospodje pri »Slovencu« po hurokno tuliti le takrat, če je deželni odbor revizija v resnici

izkazala kako defraudacijo.

Na drugem mestu moramo pibiti, da je dandanes popolnoma jasno, da revizijsko poročilo ni ničesar drugega, kakor strankarski političen spis, ki naj služi v podporo znani umazani politični taktiki, katere zastopnik je glasilo Slovenske Ljudske stranke v Katoliški Tiskarni. Dne 6. junija bil je revizijski operat predložen deželnemu odboru, ki je pri dotični seji sklenil, d anaj operat cirkulira od odbornika do odbornika in sicer tako, da ima vsak odbornik pravico poročilo obdržati tri dni v rokah ter ga pregledati. V seji dne 20. junija 1914 pa naj bi se o celi zadevi poročalo, posvetovalo in sklepalo. Vzlic temu pa je ta uradni spis, ki še danes nikakor rešen ni, zašel že dne 8. junija v »Slovenca«, kar jasno dokazuje, da se hoče porabiti v kalne politične namene!

Kaj takega niso in ne bodo doživeli pri nobenemu uradu, najmanj pa bi se smelo kaj takega doživeti pri vrhovni avtonomni oblasti v deželi. To netaktnost je brez dvojbe zakrivil občinski referent deželnega odbora, ker gospodu deželnemu glavarju nikakor ne prisojamo tistega slabega okusa, ki je za tak korak potreben. Revizijsko poročilo je torej političen spis, ki zasleduje politične cilje, kar že tudi iz tega izhaja, da obsega celih 338 strani tako, da se odlikuje po dolžini morske kače, kar je pri stvarnem in resnem revizijskem poročilu sploh nemogoče.

Na tretjem mestu pa se postavljamo z vso odločnostjo proti stališču »Slovenca«, da je revizijsko poročilo nekaj objektivnega in nekaj nezmotljivega, to pa zategadelj, ker so pri njem sodelovali tako klerikalci kakor liberalci pri deželnem odboru. Takim frazerskim neslanostim nasproti nimamo niti pomilovalnega smeha! Nasprotno, z vso odločnostjo stojimo na tem, da je revizijsko poročilo vsled svoje nezdrave razsežnosti in vsled svojega obilokrat hinavsko zavitega besedila strankarski spis. Zatorej zahtevamo, da se o tem poročilu zaslisi tudi druga stran, da pove svoje mnenje.

Da bi se pa smatralo poročilo kot nekaj nezmotljivega, proti temu

pa slovesno ugovarjamo. Mi bi bili zelo hvaležni deželnemu odboru za vsak dober svet, odklanjamo pa, da bi z mestno upravo tako postopal, kakor hoče postopati s premoženjskim odsekom v Postojni. Mi ne bomo spali in ne bomo rok križem držali, če mislijo nekateri gospodje pri deželnem odboru, da bo za nas, kakor je merodajno zanje, samo tisto merodajno, kar pisari »Slovenec«. Te instance ne poznamo!

Sedaj pa prestopimo k posameznim oddelkom revizijskega poročila.

I.

Računi, proračuni in zaračunbe.

Da sta knjigovodstvo in zaračunba nekoliko zastarela, to smo vedeli že poprej, nego je prišla na magistrat revizijska komisija deželnega odbora. O tem je vedel že vladni komisar, ki je skoraj poldrugo leto pred sedanjim županom vodil mestno gospodarstvo. Ali take reči se ne dajo kar čez noč odpraviti, posebno zategadelj ne, ker je n. pr. g. Lindtner zaljubljen v en sistem, drugi pa zopet v drug sistem. Glavni vzrok teh nedostatkov je pač ta, da mesto ljubljansko do leta 1890. sploh pravega rednega knjigovodstva imelo ni in je tako knjigovodstvo vpeljal takorekoč šele sedanji ravnatelj.

Leta 1890. pa je imelo mestno knjigovodstvo vse manjše posle, nego jih ima dandanes, ko presegajo letni stroški in dohodki mestne uprave nad tri milijone kron. Z eno besedo: današnje knjigovodstvo je brez dvojbe preobloženo in so se v tem pogledu že izvršili sklepi mestnega sveta, s katerimi bi se dosegla gotova od pomoč. Ločila se je uprava vodovoda in elektrarne od mestne uprave ter se je s tem razbremenilo mestno knjigovodstvo.

Sicer pa moramo tudi tukaj naglašati, da se bo skušalo staro šablonno odpraviti ter jo nadomestiti z bolj moderno. Ali za vse to pri reviziji ni šlo. Revizija je imela dokazati, da se je vsled stare šablone kaj denarja defraudiralo, oziroma protipostavno zapravilo. Kaj takega pa revizija ni dosegla, iz česar lahko sklepamo, da morda stara šablona s stališča moderne knjigovodstva ni blago prve vrste, da je pa ta stara šablona vendar le poštena!

LISTEK.

Čez dolgih dvajset let.

Luigi Calco.

V § 163. našega občnega državnega zakona najdemo določilo o zakoniti domnevi, ki se tiče domnevanega zaploditelja nezakonskega otroka. Po tem postavnem določilu se domneva, da je oni otroka zaplodil, komur se dokaže, da se je z nezakonsko materjo spolno združil ob času mej 10 in 6 mesecem pred otrokovim rojstvom ali kdor to le izvensodno prizna. To zakonito določilo nedvomno zelo olajšuje, da dobe ubogi nezakonski otroci brez posebnih težav svoje »postavne« očete, zaeno pa daje onim nezakonskim materam, ki svoje ljubezni niso omejevale samo na enega moškega, prav lepo priliko, da si svoje bivše ljubimce nekoliko natančneje ogledajo in si med njimi izbero potem onega, kateremu hočejo ravno nakloniti vse neprijetne posledice zgoraj omenjene postavne domneve. Osrečenec vsaj navadno ni gmotno na najslabših nogah, ker zadene izbira skoro dosledno le imovitejše moške.

Z ozirom na poslednje dejstvo, da ima namreč na podlagi te postavne domneve nezakonska mati prav lepo priliko in tudi pravico do izbire očeta, je že marsikdo klet temeljno naše postavne in iz tega razloga so tudi odlični pravniki že v svo odločnostjo pobijali umestnost tega zakonitega določila. Pri tem so kazali tudi na pravo tujih držav, ki nezakonskega očetovstva ali sploh ne poznajo ali pa le v jako utesnjeni obliki.

Seveda se pa na drugi strani oglašajo tudi zagovorniki te zakonite domneve. Ti zagovorniki poudarjajo pred vsem, da ima to postavno določilo pred očmi zgolj blagor onih nesrečnih bitij, ki se imajo zahvaljevati za svoje življenje cerkveno neporočenim parom in za katere bi se, če bi postava ne skrbela za nje, pač nihče ne briga, ker nezakonske matere ponajveč, ker so same revice, ne morejo poleg sramote še tega bremena prevzeti na svoja ramena.

Tako govore torej protivniki in zagovorniki te zakonite domneve. Med tem se pa v naši lepi deželi, odkar so vero, moralo in sploh vse vzeli v zakup naši novodobni deželni kristjani, množe nezakonski porodi, da je človeka kar groza. Prelepa kranjska dežela, ki je nekdanj slovela po svoji moralnosti, bode po zaslugi teh najnovejših ljudskih osrečevalcev skoro dospela tako daleč, da se

jo bode glede števila nezakonskih otrok skoro imenovalo na prvem mestu.

Zpo teh opazkah splošnega značaja naj pa sledi opis civilne pravde, ki se je vršila leta 1912. pred ljubljanskim okrajnim sodiščem in ki je zanimiva posebno radi tega, ker se je nezakonska mati še le potem, ko je nezakonski sin dopolnil že 19. leto, spomnila, da bi bilo dobro otroku preskrbeti »postavne« očeta.

Bilo je običajno svatovsko veselje in razpoloženje, ko je leta 1891. pripeljal Janez Pevec na svoj dom mlado nevesto. Ker je veljala njegova hiša za boljšo in ker je nevesta prinesla k hiši tudi za tedanje razmere prav lepo doto, je trajalo svatovanje kar več dni. Po končani svatbi sta pa mlada zakonca začela z opravo navadnih kmečkih del in se počasi ubijala z zemljo. Razumela sta se dobro. Ko pa je mlada žena začela tiščati v moža, da naj ji zavaruje na svoje posestvo njeno doto, so se pa začeli pri hiši prvi prepiri.

Ti prepri so se pa često ponavljali, ker je nevestin oče silil v svojo hčer, da se mora doto vknjižiti in ker je vsled tega žena tudi vedno nadlegovala moža s to zahtevo, o kateri pa mož kratkoma ni hotel nič slišati.

Dobro ob obletnici njene poroke zahtevala je neko soboto žena z vso

odločnostjo zopet od svojega moža, da naj gre v Ljubljano in jo vknjiži za doto. Ker ji je pa mož tudi to pot odrekel njeno prošnjo, je pa dala besedo besedo in prepri med zakoncema se je tako poostri, da mu je žena tik pred njegovim godom, katerega je praznoval vsako leto na dan sv. Nepomuka, ušla in se vrnila k svojim staršem.

Godovnik Janez Pevec je drugi dan, ko se je malo streznil, takoj povedal svojemu mlajšemu bratu Antonu, kaj se je prej ta dan zgodilo. Poslednji je proti godovniku, ki se je izrezen kesal svojega nepremišljenega dejanja, nastopil z vso odločnostjo in zahteval od njega, da mora takoj iti po svojo ženo. Ker se je pa Janez Pevec sramoval iti sam po ženo, naprosil je brata Antona, da naj se pelje po njo s hlapcem.

Poslednji je ustregel bratovi prošnji in se s hlapcem peljal drugi dan potem po beglo ženo. Mlada žena se ni mnogo upirala in se je vrnila na možev dom. Janez Pevec je svojo ženo sprejel kot skesan grešnik in ji takoj tudi odkrito povedal, kaj se je zgodilo v hiši ob času njene odsotnosti. Žena je bila seveda huda in je takoj sklenila zapoditi iz hiše dekle Meto, čim se vrne moževa mati. Zano je pa možu z nekim zadoščenjem tudi odkrila, da je bila oni dan, ko je on teptal z nogami zakonsko zvesto-

bo, z očetom v Ljubljani in se vknjižila za svojo doto na njegovo posestvo.

Ko se je vrnila Pevčeva mati še tisti teden na dom svojega sina in ko je zvedela od svoje sina, kako stvari so se med tem zgodile, bile sta obe ženski v tem edine, da mora dekla stran. Iz previdnosti sta pa hoteli nekaj dni počakati, ker je imela dekla ravno v tem času dobiti svoje perilo. Ko pa poslednje pri deklji ni izostalo, sta jo prav neslavno pogonale iz hiše, mlademu prešestniku pa od slej prav pošteno pristrigle peruti, da ni mogel priti več v dotiko s spojeno dekle.

Dekla Meta je ob tedanjem hudem pomanjkanju poslov dobila takoj službo pri Šivčevih v isti vasi. Tu je ostala kake tri mesece, potem jo je pa napodila tudi njena nova gospodinja, ker se je le preveč pogosto in tudi preveč očitno pajdašila z raznimi moškimi, posebno pa še z delavci, ki so bili razposleni pri gradnji dolenske železnice.

Dekla Meta je potem neznan kam izginila iz vasi in je ni bilo več na spregled, niti se o nji dalj časa ni nič slišalo.

Še le čez dobro leto po usodepolnem godovanju na dan sv. Nepomuka počil je naenkrat med ljudmi glas, da je bivša Revčeva dekla Me-

Saj mi vemo, da se lahko o tem besedi, da bi bilo morda bolj logično, če se znesek 350,00 K, ki se na leto potrebuje za obrestovanje in poplačilo dolgov, uvrsti med redne izdatke! Če se je pa dolgo vrsto let uvrščal med izvanredne stroške, radi tega še ne bo nikogar vrag jemal, ker kamen pade v vodo, ga li vržeš z desnico ali levico. Sicer bomo pa deželni odboru — kakor že rečeno — jako hvaležni za vsak nasvet, ki ga bo nam podal v tem pogledu; a za danes nam zadostuje, da kame-ralistična zaračunba ni pokrivala, ozirom zakrivala nikake nepoštenosti.

Toliko bolj se moramo čuditi reviziji, v kateri se doslovno navaja:

Velika zloraba se vrši pri zaračunavanju stroškov na naslovu: »Razni izredni stroški«. To zategadelj, da ostanejo dotični stroški prikriti. Pri tem zaračunavanju se ni čuditi, da izkazujejo računski sklepi pod naslovom »Izredni stroški« izredno visoke svote in da te svote ne hote vzbujajo nezaupanje, vsaj pa pozornost. Znašale so te svote leta 1910. 104.994 K 25 v, leta 1911. 64.847 K 02 v, leta 1912. 101.898 K 57 vinarjev.

Gospodje revizorji bodo nam že oprostili, če kaj takega nečemo molče pogoltniti. Ko so ta stavek zapisali, si ta revizijska gospoda brez dvojbe ni bila v svesti, da zapiše vedoma nekaj napačnega, da s tem, da na tem mestu očita veliko zlorabo mestni upravi, to upravo krivično diskreditira, da z očitanjem, da se to zategadelj godi, da se dotični stroški prikrivajo, to upravo brez dvojbe obrekuje.

Ti stavki so naravnost nedostojni in ne spadajo v revizijsko poročilo deželnega odbora, pač pa v kak ničvreden uvodnik »Slovenca«. Kaj naj pomenijo besede: »Te svote ne hote vzbujajo nezaupanje, vsaj pa pozornost?« To je naravnost hinavska fraza, ki ne pomenja prav ničesar, toliko pa vemo, da s takim orožjem se nam na magistratu ne bo moglo do kože priti!

Sedaj pa preiščimo stvarno in mirno, kaj je pravzaprav na celi stvari, o kateri deželni revizor tako perfidno piše.

Torej v letu 1912. bilo je raznih izrednih stroškov 101.898 K 57 vin. Ker spada ta svota pod službo sedanjega župana, jo hočemo bolj natančno pojasniti, **dasije se že tudi revizijski komisiji do pičice pojasnila.**

Naravno je, da se v mestni upravi dostikrat pripeti, da je v teku proračunskega leta treba napraviti to ali ono, na kar se pri sestavi rednega proračuna ni moglo misliti. Taki izvanredni izdatki nahajajo se pri vseh administracijah, tudi pri deželi in povsod drugod. Pri mestni upravi ljubljanski se bodo dogajali tudi v bodoče in kaj takega se ne bo moglo nikdar preprečiti, ker pride potreba kake naprave kar čez noč.

Tako je ta izredna potreba v letu 1912. obsegala sledeče točke:

	K
1. Draginjska dolžnost mestnim uslužbencem	15.540—
2. Kanalizacija Gajev, Beethovne in Gledališke ulice	1.464—
3. Tlak v mestnem skladišču na Poljanah	754/24
Odnos	17.758/24

ta okrog sv. Jurja porodila in da dolži očetovstva svojega nekdanjega gospodarja Pevca. Ko je poslednji slišal tako govorenje, je pa proti ljudem in posebno proti svojemu bratu Antonu čestokrat omenil, da otrok ni njegov, češ, da je prišel na svet še le 11 mesecev potem, ko je imel on opraviti z dekle.

Ravno ob tem času se je pa možila neka sorodnica in na to svatbo je šla tudi v drugi vasi omožena Pevčeva sestra. Ker je pa imela doma kup negodnih otrok, preselila se je za par dni k nji Pevčeva mati, ki je sicer živela kot vžitkarica na Pevčevem domu, da bo varovala hčerine otroke.

Tako je po ubegu svoje žene ostal Janez Pevc na svoji domačiji sam s hlapcem, mlajšim bratom in mlado dekle Meto Ercetovo.

Ker je bil pa v ponedeljek dan sv. Nepomuka in torej god osamelega Janeza Pevca, so mu pa napravili hlapce, brat, dekla Meta in še neki prijatelj na predvečer njegovega godu prav pošten »ofreht«. Hlapec si je znal nekod dobiti še celo dinamit, ki se je rabil pri tedanji zgradbi dolenske železnice in je ž njim tako spretno streljal, da je razbil pri oknih vse steklo. Počasnčen je bil Janez Pevc za pijačo, katere so dali v obilni meri deželni godovnik, hlapec, dekla Meta in povabljeni prijatelji. V ponedeljek so pa možje nadaljevali godovanje in pijačevanje tako teme-

	K
Prenos	17.758/24
4. Hraske, za na-pravo načrtov za uravnavo Ljubljane	2.000—
5. Regulacija Grubarjeve ceste	57.494/43
6. Tekmovalno streljanje	1.480/89
7. Ljudski oder, podpora	500—
8. Deželnozbor-ske volitve (nadomest-ne)	900/31
9. Merosodni urad	5.926/70
10. Javni vodnjak na Vodnikovem trgu	1.564/10
11. Kongres za sta-novanjske reforme na Dunaju	545—
12. Balkanski križ in za obmejne vojaške	1.400—
13. Avtomobilna dir-ka	630/47
14. Pogorelecem v Tomačevem	500—
15. Merjenje mesta	7.105/88
16. Obrtno sodišče	403/16
17. Prispevek 17. pešpolku za izdajo zgo-dovinske knjige	250—
18. Fotografška dela ob Ljubljani	184—
19. Komisijiski stro-šek (novo vojaško oskr-bovališče)	442/47
20. Poprava hiše »Glasbene Matice«	192/20
21. Razno	2.620/72

Skupaj . . . 101.898/57

Pri računskem zaključku, ki je bil javno razpložen in vsakemu na vpogled, so se nahajali dotični akti, ki so do zadnje pike dokazali, **da je bil izdelek potreben in da je bil tudi resnično izplačan!**

Glavni strošek je povzročila regulacija Grubarjeve ceste, in sicer je znašal ta strošek 57.494 K 43 vin. V proračunu te regulacije ni bilo; naenkrat pa se je izkazalo, da bi bilo umestno, da se regulacija vzame v roke, ker se je izrazila glavna komisija za osuševanje Barja, da da precej visok prispevek, ki je iznašal — če se ne motimo — nad 20.000 K.

Sedaj pa vprašamo: Ali živi v Ljubljani razen deželnega revizorja kak človek, ki bi trdil, da je bila regulacija Grubarjeve ceste, in sicer je Nadvojvode Friderika ceste — škodljiva in da je mestna uprava dotični izdelek prikrivala? Na drugi strani se je pa regulacija pravilno sklenila v javni seji mestnega sveta in če deželni revizor trdi, da vzbuja vsota 57.494 K 43 vin. nezaupanje ali vsaj pozornost, bo pač sam ostal na svojem revizorskem holmu. Sedanj župan pa je ponosen na to, da se je regulirala Nadvojvode Friderika cesta, in sicer na način, ki v vsakem oziru odgovorja praktičnim potrebam in tudi za tako nizke stroške, kakor bi se nikdar pozneje ne bila regulirala.

Drugo točko tvorijo draginjske doklade mestnim uslužbencem, katere je občinski svet soglasno sklenil v teku leta in jasno je, da za te doklade ni bilo proračunskega pokritja. Tu je šlo za znesek 15.540 K in zopet ni imela mestna uprava niti najmanjšega vzroka, **prikrivati ta resnični izdelek!**

Istotako se je moral med letom popraviti merosodni urad, kar je stalo 5926 K 70 vin. Ker ni bilo po-

bitja v proračunu, se je moralo po-staviti dotični izdelek med izredne potrebe. Razloga, da bi se ta znesek prikrival, pa ni bilo nobene-ga, ker je popravo sklenil občinski svet ter se je obenem sklenila z erarjem za mestno občino jako ugod-na pogodba.

Z eno besedo: Vsi posamezni zneski, ki so za leto 1912 obseženi v skupnem znesku 101.898 K 57 vin., izplačali so se na podlagi pravove-ljavnih sklepov občinskega sveta. To se je zgodilo posebno tudi glede stroškov za vojaško tekmovalno strelja-nje, glede podpore za Ljudski oder, glede izdatka za Balkanski križ in obmejne vojaške itd.

Vsa ta stvar se je revizijski ko-misiji do zadnjega vinarja pojasnila, a vzlic temu pride sedaj revizijska komisija in se osmeli zastrupiti jav-nosti s trditvijo, da so se hoteli stroš-ki v skupnem znesku 101.898 K 57 vin. prikriti in da se je pri tem vršila velika zloraba tako, da je cela zade-va morala vzbujati nezaupanje ali pa vsaj pozornost pri velecenjenem gospodu deželnem revizorju. Ne re-čemo, da je to hudobija, ali nepo-štena nelojalnost je pa to gotovo in tisti, ki jo je zakrivil, se je lahko sramuje! Najmanj, kar smemo od deželnega odbora in njegovih revi-zorjev zahtevati, je poštena odkrito-srčnost, katere je v navadi med olikanimi ljudmi!

Tako, kakor v letu 1912, izgle-dajo izredni stroški tudi za leto 1910 in 1911, kar se je revizijski komisiji tudi do zadnjega vinarja pojasnilo. **Če bi bila pri tem kaka zloraba, ali če bi se bilo hotelo v teh letih kaj prikriti, bi vladni komisar čisto go-tovo ne bil dal svojega podpisa za kaj takega, tako, da lahko rečemo, da je očitanje, ki je v tem oziru ob-seženo v revizijskem poročilu, na-ravnost otročje!**

II. Inventar.

Inventar mestnega zaklada je ti-sti kozel, na katerem klerikalna stranka najraje uganja svojo finančno gimnastiko. V tem inventaru se na-hajajo tudi ceste, ulice in trgi, javni parki, šetališča in še celo javna stra-nišča. Da so na tega kozla skočili tudi deželni revizorji, je samo ob se-bi umevno, trdeč, da ti objekti nima-jo nikake realne vrednosti.

Mi pri tem niti nečemo nagla-šati, da imajo tudi druga mesta ena-ko sestavljene inventarje, mi neče-mo opozarjati na to, da se po Ljub-ljani pobira tlakovina, da imajo torej ceste in ulice že nekaj realne vred-nosti; mi smo le mnenja, da je to prepri brez vsake cene!

Pač pa se moramo pečati z neko trditvijo revizijskega poročila, ki je obsežena v tem - le stavku:

»Glede neke hranilne vloge Fran Metelkove ustanove je kot nominalna vrednost vpisana vrednost 3250 K 67 vin., efektivna vrednost pa je znašala le 264 K 21 vin.«

Iz tega bi človek posnel, da gle-de dotične knjige morda ni vse v redu. Tudi tukaj je trditve gg. revi-zorjev nekako skrivnostno zavita ta-ko, da je čitatelj poročila naravnost zapeljan do krivih zaključkov. Po-glejmo sedaj, kaka je resnica.

Gre za vložno knjico »Mestne hranilnice ljubljanske« št. 47.605. De-želni revizorji, ki imajo priliko, da lahko vsak hip vzamejo v roke računske sklepe mestne uprave, pozivljamo sedaj, da vzamejo v roke računski sklep za leto 1911.

Na strani 170. dobe med aktivni Metelkove ustanove dotično vložno knjico, katere je imela pričetkom leta nominalno vrednost 2151 K 23 vin. V letu 1911. se je pa vrednost te knjige pomnožila tako, da je znašala njena efektivna vrednost kon-cem leta 3250 K 67 vin. Vse to je na strani 171. zgoraj omenjenega računskega sklepa jasno razvideti.

Sedaj pa naj častiti gg. revizorji vzamejo v roke računski sklep za leto 1912. Tu je zopet na strani 170. vpisana knjizica št. 47.605, in sicer pričetkom leta z nominalno vredno-stjo, ki se krije z njeno efektivno vrednostjo koncem leta 1911, t. j. z zneskom 3250 K 67 vin. Ker pa se je v teku leta 1912. za potrebe Metelkove ustanove porabil znaten zne-sek, je znašala efektivna vrednost te knjige koncem leta 1912. 364 K 31 vin., kar je jasno tiskano na strani 171. računskega sklepa za leto 1912.

To je cela resnica in če so revi-zorji tako poročali o tej hranilnični knjizici, kakor piše »Slovenec«, po-tem jim opravičeno očitamo, da so nalašč zavili in pačili resnico!

Dalje čitamo v poročilu stavek: »Pri nepremičninah so navedbe v inventaru skrajno pomanjkljive, več premičnin pa celo ni izkazanih.«

Tu se zopet kaže tisti sistem ne-odkritosrčnosti in zavijanja, ki diči poročilo deželnih revizorjev, seve le tedaj, če se to poročilo v resnici tako glasi, kakor je v »Slovencu« natis-kano. Čemu sumničiti, da več ne-premičnin ni izkazanih; navedejo naj se vložne številke teh nepremičnin, pa se bo stvar dala pojasniti. S ta-kim splošnim sumničanjem nam ni nič pomagano, pač pa je pomagano »Slovenčevim« politikom, ki hočejo s tem v javnosti vzbuditi sum, da so prezrte nepremičnine bogve kake vrednosti.

Res je, da je občina po potresu vsled regulacije trgov in cest tu in tam dobila kako zaplato zemlje, ki se je nanjo zemljejnizno prepisala; res pa je tudi, da se je to ali ono za-plato pozneje zopet porabilo za jav-ne namene tako, da se je v javni knji-gi zopet uvrstila med javno dobro. S tem je občina izgubila nekaj zem-ljejniznih vlogic, katerih niti našte-ti nečemo. Če misli revizijska komi-sija, da več premičnin v inventaru ni izkazanih, bi glavo stavili, da so te nepremičnine identične s tistimi zaplatami, ki so pozneje zopet zašle med javno dobro. Sicer pa še enkrat pravimo, da naj pride revizijska ko-misija z vlogami na dan, potem bo-mo šele govorili o teh nepremični-nah!

(Dalje prihodnjič.)

O mestnem gospodarstvu v Postojni.

Shod v Postojni.

(Konec.)

In sedaj še kratek pogled na splošni položaj v deželi. Sem prepi-čan, da je S.L.S. od tedaj, ko je nasto-pila vlado v deželi, dokazala, da ni sposobna za vladanje, ker ji manjka one modrosti, in zmernosti, ki je po-trebna vsaki vladajoči stranki. S. L. S. pa si je postavila za najvišje na-čelo

»Gorje premaganim!«

To načelo so uveljavljali Vanda-li, ko so pustošili v Rimu in to načelo so uveljavljali zadnji v Evropi

Turki. (Klici: Klerikalci se hujšii!) Tega načela se ne sme posluževati nobena kulturna stranka, če hoče biti sposobna za vlado. Ob sebi je umevno, da bo vsaka vladajoča stranka skušala v posebni meri od-ložiti se svojim volilcem in ničesar nimamo proti temu, če stori to S. L. S. pri svojih kmečkih volilcih. Mor-da se je tudi res preje za kmečke potrebe nekoliko premalo storilo, ampak jaz stojim na stališču, če ho-čejo delovati v blagor kranjskega kmeta, morajo to storiti ne glede na njegovo strankarsko pripadnost. To-da skoro vsak zakonski načrt nosi strankarsko signaturo S. L. S., proš-nje se presoja čisto zgolj po stran-karski pripadnosti mesto po stvarni potrebi in le preveč sklepov nosi očitne znake zagrnjenega nasprotovanja naprednim mestom in trgov. — Kaj se v tem pogledu počenja z Ljubljano, Idrijo, Kranjem itd. v zad-njem času pa tudi s Postojno, to v resnici upije že do neba.

Jaz sem vstopil v deželni odbor — to lahko mirno trdim — z najbolj-šo voljo. Svetopisemski Bileam ni-sem hotel biti in nisem bil nikdar. Narobe — rad bi blagoslavljaj, pa moram preklinjati. Kar se stori do-brega, to rad in brezobzirno hvalim, toda če bi vse odpustil, takih grehov ne morem in ne smem. Deželna bla-gajna bi nikdar ne smela biti tudi le na videz strankarska blagajna. Naše najvažnejše, čisto nepolitične kultur-ne organizacije bi ne smele biti iz-stradane deželne pastorki, kakoršne so žalibog. Naprednih občinskih od-činskih odborov bi se ne smelo raz-ganjati zgolj iz strankarskih razlo-gov. Žalibog, da pri tem pomaga tudi naša napram klerikalni stranki nad vse mehka deželna vlada!

Teror S. L. S. pa sega delj in zlasti se razteza na posameznostane, ki se ne udinajo klerik. stranki. V prvi vrsti imam pred očmi učiteljski stan. To, kar se godi v naši deželi z učiteljstvom, je nezaslišano, tega ne more mirno prenašati noben člo-vek, ki ima še količkaj čuta za pravi-co. Znano je, da je država odstopila velik del dohodkov iz svojih davščin na žgane pijače deželam, v prvi vrsti in izrecno za zboljšanje gmotnega položaja učiteljstva. Iz tega naslova je dobila tudi Kranjska mnogo de-narja, okrog 1.200.000 K. S to vsoto naj bi deželno gospodarstvo saniralo svoje finance, v prvi vrsti pa bi bilo moralo sanirati dohodek učiteljstva, ki ne odgovarjajo niti najprimitivnej-šim zahtevam. Da so ti državni od-kaži v prvi vrsti namenjeni za učiteljstvo, to se je v državnem zboru sto in stokrat naglašalo. V resnici je tolažil kranjski deželni zbor učitelj-stvo leta in leta, da bodo, kadar do-bi dežela ta sredstva, deležni njene dobrote. Odkazi so bili dovoljeni me-seca januarja t. l. in deželni prora-čun je izkazal za učiteljstvo od te vsote 370.000 K. Deželnozborna ve-čina pa je pokazala tudi tu svojo strankarsko konjsko kopito. Vezala je ureditev plač na noveliranje zaka-na o šolskem nadzorstvu. Ta zakon pa je sestavila tako, da je vsak člo-vek že v naprej vedel, da ne bo do-bil najvišje sankcije. Narodno - na-predni poslanci smo takrat izjavili: Dobro sklenite poljubno novelo, pa ne storite regulacije plač odvisne od te novele, marveč naj se izvrši regu-lacija učiteljskih plač brezpogojno že s 1. januarjem 1914. Oni pa so izja-vili, da hočejo na ta način prisiliti

Arsène Lupin v zaporu.

(Dalje.)

»Če je tako... In slednjič, ali kdo vé za tega vraga Lupina! Naj-brže ima celo bando pod svojim po-veljstvom... Ali se zanesete na svo-je služabnike?«

»Pravzaprav...«

»Teda ne računajmo z njimi. Jaz brzojavno obvestim dva svoja prijatelja, velika, ki nam bodeta nudila več varnosti... Sedaj pa glej-te, da izgine, da naju nikdo ne vidi skupaj. Torej, jutri proti devetim.«

Naslednji dan — določen po Ar-sènu Lupinu — je baron Cahorn snel s ste snovo orožarno, osnažil svoje orožje in se sprehajal v okolici Ma-laquija. Ničesar sumljivega ni opazil. Zvečer ob poludevetih je odšlo-til svoje služabnike. Stanovali so v traktu ležečem ob cesti, vendar ne-koliko odzadaj in čisto na koncu gra-du. Kakor hitro je bil sam, je tihoma odprl črvera vrata. Skoro je zasli-šal približujoče se korake.

Ganimard je predstavil svoja dva pomočnika, velika, trdna moža, s tilniki, kakor bika, in silovitimi ro-kami, potem je zaprosil gotovih po-jasni. Ko si je bil zapomnil lego pro-torov, je skrbno zaklenil in zabari-kadiral vse izhode, skozi katere bi bilo mogoče prodreti v ogrožene

nezakonski otrok moškega spola Vinko je med tem v zdravem kmeč-kem ozračju rasel in tudi dorasel v krepkega devetnajstletnega fanta.

Na največje presenečenje je pa dobil skrbnik Anton Pevc v poletju leta 1912 tožbo Mete Ercetove, v kateri je poslednja tirjala od Ameri-kanca Janeza Pevca povračilo na-ravnost ogromne vsote za stroške vzgoje in preživnine za svojega ne-zakonskega sina Vinka Erceta.

Na to tožbo se je vnela prav po-štena pravda, ker je skrbnik Anton Pevc za odsotnega brata nasproti tožbi ugovarjal, da se je njegov brat samo enkrat pečal s tožnico in to izven takozvanega kritičnega časa, na dan sv. Janeza Nepomuka dne 16. marca 1892. Ta svoj ugovor je pod-prl skrbnik z navedbo zgoraj opisa-ne stvarnega položaja in še po na-daljših trditvah, da je imela tožnica ob času, ko je zanosila, silno veliko opraviti z moškimi in da je pred par leti sama priznala več ženskam, da jo je njegov brat samo enkrat spolno rabil in to pred dvajsetimi leti na dan svojega godu, tedaj ko mu je žena ušla.

Sodišče je o vseh teh navedbah zaslišalo razne priče, v kolikor so ostale še žive ter ugotovilo na jase-n način opisani dejanski položaj. Iz Blaznikove pratike za leto 1892, ka-tera je igrala pri razpravi veliko vlo-gu, se je pa dognalo, da so leta 1892. praznovali sv. Janeza Nepomuka na

ponedeljek dne 16. maja 1892. V zemljiški knjigi se je pa našlo, da je Marija Pevčeva, žena Janeza Pevca, resnično dne 16. maja 1892. vložila pri sodišču prošnjo za vknjižbo njene dote v znesku 2800 K.

Z ozirom na določene izpovedi zaslišanih prič, ki so v bistvenih točkah vse čudovito soglašale in pa z ozirom na druge objektivne okol-nosti je potem prišlo sodišče do ne-izpodbojnega zaključka, da se Janez Pevc z Meto Ercetovo kot neza-konsko materjo ni spolno družil v kritičnem času, to je med 10. in 6. mesecem pred rojstvom nezakon-skega otroka Vinka Erceta in da vsled tega tudi ni mogel poslednjega zaploditi.

Iz teh razlogov je sodišče, ne da bi se dalje kaj spuščalo v razpravo, je-li so po Meti Ercetovi uveljavlje-ni zahtevki za vzgojo in preživnino primerni ali neprimerni, zavrnilo njen tožbeni zahtevek kot neutemeljen in ji šečasno naložilo tudi povračilo pravnih stroškov.

Ta razsodba je stopila v pravno moč, ker nezakonska mati Meta Ercetova niti poskusila ni s kako pri-tožbo spraviti vs. zadevo pred višja sodišča. Amerikanec Janez Pevc je bil pa s tem tudi za večno rešen vseh zelo stihnih gmotnih posledic na dan svojega godu pred davnimi 20 leti zagrešenega lahkomisljenega ko-raka proti zakonski zvestobi.

ljito, da so bili vsi omoteni od zavži-te pijače.

V tem alkoholnem razpoloženju zahotelo se je gočovníku, hlapcu in prijatelju po telesu mlade dekle Mete. In mlada dekla ni ostala trdo-srčna in ni skvarila mladim moškim vseleva godovanja. Tako je prišlo in se zgodilo da so vsi trije okusili sad ljubezni pri mladi dekl...

Kaka štiri leta potem se je pa odpravil Janez Pevc v Ameriko. Da se je namenil v Ameriko, so bili razni vzroki — največ seveda gospo-darskega značaja, ki so tudi provzro-čili, da je prišel radi zapravljenosti pod skrbstvo. Pred odhodom v dalj-no Ameriko je Janeza Pevca njegov brat Anton izrecno vprašal, kaj bo z dekle Meto, če bo tožila zavoljo otroka. Na to vprašanje je Janez Pe-vec omenil, da naj le toži, češ da ne bo nič opravila, ker bi bila že zdav-naj tožila, če bi imela kaj upanja na zmago. Drastično je pa še pristavil: »Kaj misliš, da bo po 11 mesecih ro-dila, saj ni kobila.«

Janez Pevc je odšel v Ameri-ko, od koder je samo enkrat in za malo časa prišel nazaj, a se kmalu zopet vrnil v Ameriko, kjer se je na-hajal tudi še lansko leto, ne da bi se vedelo, ali je živ ali mrtev, ker že kakih 10 let ni dal nobenega glasu od sebe. Njegovo posestvo mu je oskr-boval njegov brat Anton kot skrbnik.

Ravno tako je bila tiho dekla Meta. Njen, dne 7. aprila 1893 rojeni

centralno vlado, da zakonu preskrbi sankcijo, če ne, bo učiteljstvo izgubilo samo par mesecev, ker se bo spomladi deželni zbor zopet sestel. Potem pa bodo učitelji dobili svoje izboljšane plače. To je bila taka neiskrenost, da jo je težko označiti s pravo besedo. Centralna vlada zakona ni mogla sankcionirati, zasedanja dež. zbora, določena za maj, ni bilo in se kakor kaže, do jeseni ne bo vršilo. Učiteljstvo pa bo stradalo še celo leto, samo da bo mogla klerikalna večina porabiti te vsote v druge namene, ki so jej bolj simpatici in ki bodo nosili več političnega sadu! (Silno ogorčenje.)

Marsikdo se bo vprašal zakaj naša deželna vlada vse to mirno gleda? Res je sicer, da je deželni odbor avtonomen, toda tudi zoper zlorabo avtonomije so dana sredstva. Ampak izvestna gospoda je — to je treba javno pribiti — na cesarski Dunaj zanesla sodbo, da je

klerikalna stranka na Kranjskem edina patrijotična in krščanska stranka.

Iz lastne izkušnje lahko povem, da sem imel priložnost govoriti z zelo visoko stoječim funkcionarjem, ki mi je rekel v lice sledeče:

V merodajnih krogih so prepričani, da je narodno - napredna stranka na Kranjskem tako nepatrijotična in tako nekrščanska, da je proti tej stranki dovoljeno, dopustno in dobro vsako sredstvo. (Zborovalci naravnost besne pri teh besedah. Okrajni glavar Pilhofer si dela beležke.)

To je tista lumparija, ki je glavni vzrok, da je klerikalni stranki v boju zoper nas vse dovoljeno. (Denuncijanti! Lopovi!) Jaz pa ne bom sledil nikomur na to polje obrekovanja. Jaz pravim:

Slovenski narod je v svoji celoti in ne glede na razne stranke patrijotičen in dinastičen, slovenski narod je v svoji celoti in ne glede na stranke krščanskega kulturnega prepričanja in nezahvalna laž je, da narodno - napredna stranka ubija dinastični ali krščanski čut. (Pritrjevanje.)

Seveda, kdor misli, da je patrijot le oni, ki leži v prahu pred vsakim zlatim policijskim ovratnikom in da je pravi kristjan tisti, ki vidi v vsakem župniku nezmotljivega svetnika, tisti ima prav, če pravi, da mi nismo patrijoti in ne kristjani. Tako mi patrijotizma in krščanstva ne razumevamo. Slovenski narod je po svoji legi navezan na Avstrijo in mi hočemo biti Avstrijci, hočemo pa Avstrijo, ki bo dajala tudi nam, kar je našega. (Burno pritrdjevanje.) Prepričani smo, da smo najboljši patrijoti, če pravimo, da je obstoje Avstrije šele tedaj zagotovljen, ko bo delila svojim narodom, kar jim po pravici gre. Zato smo trijalisti in Jugoslavi. Tudi je slovenski narod krščanskega kulturnega mišljenja. Edino, kar nas razlikuje od drugih, je, da pustimo vsakemu svobodo vesti. Ni res, da podiramo cerkve, rušimo oltarje, res pa je, da podiramo z vso neizprosno zlorabo cerkve in oltarja. To je ves naš protikrščanski program. (Odobranje.)

Razmere pri nas so danes take, da se pravičiji časi ne bodo prej vrnili v našo deželo, dokler ne izgubi S. L. S. v deželi svojo neomejeno oblast. Klerikalna stranka je jasno dokazala, da ni sposobna za pošteno,

zmerno in modro vladanje. Razmere so sedaj take, da moramo gledati na to, da v deželnem zboru nobena stranka ne bo imela absolutne večine, marveč da bo morala vsaka slovenska stranka vedno pakirati z drugo. Težko je sicer doseganje tega cilja, toda neizvedljivo ni. Če vzamemo klerikalni stranki dva, tri mandate, nima več v deželnem zboru absolutne večine, in potem tudi ne več absolutne večine v deželnem odboru. Slika deželne odbora bi bila potem ta, da bi imela klerikalna stranka 2, napredna stranka 2 in nemška stranka 1 odbornika. Deželni glavar naj bi bil v božjem imenu klerikalec. Noben sklep pa bi se potem ne mogel storiti brez sodelovanja narodno - napredne stranke. Potem bi imeli tudi garancijo za strogo, stvarno in objektivno deželno upravo in to bi bil pričetek izlečenja naših koruptnih javnih razmer.

Komur je na tem, da sedanje neznozne razmere v naši deželi že enkrat prenehajo, da preneha najhujše nasilstvo, ta se ne sme strašiti boja, kakor se ga ni strašil vaš župan gospod Lavrenčič (Burno pritrdjevanje. Klici: Živel Lavrenčič!) Izid zadnjih volitev je pokazal, da dan odrešitve ni več daleč. Zadnja je padla Notranjska in prva naj bi zopet vstala! Z lažjo in sleparijo je klerikalna stranka zmagala, toda zmagovala ne bo!

Dolgotrajno viharo ploskanje in klicanje je sledilo govornikovim besedam.

Kot tretji se je oglasil k besedi gospod

Dekleva.

Častiti zborovalci!

Župan gosp. Lavrenčič vam je obširno odgovoril na napade sobotnega »Slovenca«. Podal vam je jasno sliko mestnega premoženja ter vam navedel tudi, koliko dolga je oskrbništvu odplačalo. Govornik slika nato napravo kanalov, sejmišča, električnega omrežja in drugih takih naprav, pri katerih se je ali proračun preokračil, ali pa, ki se sploh niso mogle postaviti v proračun. Če bi bil »Slovenec«, ki ima v zadnjem času tako skrb za Potojino, samo splošno sumnil, bi ne bilo vredno, odgovarjati mu. Sobotni »Slovenec« pa se je na tako nesramen način zaletel v mene, ter me postavil pred javnost kot sleparja, da na ta napad ne morem molčati. Če bi molčal, bi s tem vzbudil sum, da so očitanja resnična. Ko se je bližala revizija koncu, je delal revident Peternel nekaj izkaz vseh izdatkov izven proračuna in mene naprosil, da naj mu pomagam. Res sem se potrpežljivo podvrgetel tej nalogi; ko pa sem prišel do nekega voznega lista za mestno kanalizacijo, sem opazil na tem listku beležko, da se je 150 vreč cementa porabilo za napravo cementnih cevi. Takoj sem opozoril revidenta, da sem rabil te vreče cementa za lastno osebo in ne za oskrbništvu. Če bi tega ne bil pojasnil, bi bil ogoljufal oskrbništvu za ta cement, ostal bi bil pa v očeh »Slovenca« pošten človek, ker je skoraj gotovo, da pri reviziji te opazke niso mogli prav razumeti, sicer bi me bili gotovo že prej vprašali za pojasnilo. Zato izjavljam tu javno, da ni res, da bi bili to našli pri reviziji, marveč sem jih sam na to opozoril. Sploh mi revizija ni mogla očitati niti najmanjše nepravilnosti ter se za nadaljina natolcevanja »Slovenca« ne bom več brigal.

to zgodbo prijatelju Lupinu, ki se bo držal za trebuh, tako se bode smejal.

Baron se ni smejal. Napetih ušes je z rastočim nemirom povpraševal tiho. Od časa do časa se je naglil nad vodnjak ter skušal s svojimi prestrašenimi očmi prodreti v zevajočo odprtino.

Ura je bila enajst, polnoči, eno. Naenkrat je prijel Ganimarda za roko. Ta se je sunkoma zbudil.

»Ali slišite?«
»Kaj je to?«
»Jaz, ki smrčim.«
»Ne, le poslušajte...«
»Ah, zares, to je glas avtomobila.«

»No, in?«

»No, vidi se mi zelo neverjetno, da bi se Lupin posluževal avtomobila kot nekega ovna, da poruši vaš grad. Jaz gospod baron, na vašem mestu bi rajši spal... kakor si usojam to z nova storiti jaz. Lahko noč.«

To je bil edini hrup. Ganimard je mogel nadaljevati svoje prekinjeno spanje in baron ni slišal drugega kakor njegovo glasno in redno hropenje.

Ob jutranjem svitu sta zapustila svojo celico. Veličasten jasen mir, mir jutra ob bregovih hladne vode je obdajal grad. Sli sta po stopnicah. Cahorn žareč od veselja, Ganimard vedno miren. Nobenega hrupa. Nič sumljivega.

K besedi se je oglasil že gosp. Andrej Bolgar, ki je hotel staviti na deželnega odbornika gosp. dr. Karla Trillerja vprašanje glede premovanja živine. Lansko leto je pripeljal tele na premovanje, ko pa se je premovanje vršilo, se mu je zdelo postopanje tako čudno, da se je začel izpraševati, kdo je pravzaprav tele, on, ali morda tisti, ki so poslali komisijo... Okrajni glavar Pilhofer je pri tem teletem vprašanju postal nervozen ter ni dal rešiti te zagonetke, češ, da teleta, ki jih premira komisija deželnih kristjanov, nimajo ničesar opraviti z občinskim gospodarstvom. Tako je bilo koncem shoda poskrbljeno tudi za smeh.

Končno je gosp. Arko zaključil ta krasno uspehi shod z zahvalo obema glavnima govornikoma: gosp. Lavrenčiču in gosp. dr. Karlu Trillerju, katerima so zborovalci prirejali ovacije.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 9. junija.

Župan dr. Tavčar otvori sejo občinskega sveta ob 6. popoldne ter imenuje za verifikatorja zapisnika občinskega svetnika gg. Trnkoczyja in dr. Zajca.

Nato prečita pismo, v katerem izreka cesar občinskemu svetu zahvalo za vdanostno izjavo povodom svojega ozdravljenja. Pismo posluša občinski svet stoje.

Župan sporoči nadalje povabila k procesijam in zahvalo dragonskega polka in generala Scottija za podporo mestne občine vojaškim prireditvam, nadalje tudi zahvalo poročnika Adalberta Töckera, ki je dobil darilo mestne občine ljubljanske. G. Ferdinand Gruška je izročil 200 K povodom svojega zapriseženja kot avstrijski državljani mestni občini. G. Robert Kollman sporoča, da je pripravljen ustanoviti nekako ustanovo 5000 K, katerega kapitala obresti naj se razdele, dokler živi, med mestne reveže, po njegovi smrti pa naj se vzdržuje njegov mavzolej na pokopališču. Kar ostane, naj se razdeli med uboge. Župan naznani, da je ponudbo sprejel ter želi, da bi mestni ubogi prav dolgo uživali vse obresti te glavnice. Kreditna zadruga se zahvaljuje za dovolitev podpore mestnim uradnikom, dolžnikom »Glavnice«. Povodom smrti dunajskega podžupana dr. Porzerja je izrekel gosp. župan dunajski mestni občini sožalje.

Župan je izrekel sožalje tudi rodbini pokojnega Ivana Mathiana, ki je bil delj časa tudi član gospodarskega odbora in odbornik meščanske imovine. Mesto Ljov je poslalo statistični pregled svojega gospodarstva. Gosp. župan odgovarja nato na razne interpellacije, tako na interpellacijo občinskega svetnika g. Bončarja glede zaprtja šentpeterskega mostu. Naprava načrta se je oddala inženirju Wickowskemu ter je ta načrt že predložil, tako da se bode dela že v najkrajšem času razpisala. O tem bo sklepal občinski svet lahko še junija ali začetkom julija. — Dobava drv se bo v smislu predlogov istega občinskega svetnika razpisala. — Glede klopi v mestnih nasadih pove župan, da so se popravile. — Jarki ob Orlovi cesti so se izpeljali. — Zaradi slabega stanja Ceste na Južno železnico se je napravil dopis. Južna železnica pa zahteva nasprotno za stojščice izvoščkov pred kolo dvorom od mesta letno najemščino.

»Kaj sem vam rekel, gospod baron? Pravzaprav bi ne bil smel sprejeti... Sram me je...«

Vzel je ključke in vstopil v galerijo.

Na dveh stolih sta sključena in visečih rok spala njegova dva agenta. »Strela naj vaju ubije, pasji duši,« je zaklel nadzornik.

V istem hipu pa je zakričal baron:

»Slike!... kredenca!...«

Jecjal je in razprostirajoč svoje roke proti praznim in golim zidovom, kjer so tičali žebliji in visele nepotrebne vrvi, lovil sapo. Watteau, izginil je, Rubens, odnesli so ga, preproge odtrgane, steklene omarice izpraznjene njih dragocenosti!

»In moji kandelabri iz časa Ludvika XVI!... in svečnik od Regenta... in moja »Devica« iz dvanajstega stoletja!...«

Tekal je z enega kraja na drugega, zbežan, obupan. Naštevaj je kupne cene, seštevaj škodo, ki jo utrpel, gromadil številke na številke, vse brez vsakega reda, z nejasnimi besedami in nekončanimi stavki. Bil je z nogami ter se zvijal blazen od srditosti in bolesti. Skratka kakor človek, ki je uničen in ki mu ne preostaja drugega kakor pognati si kroglo v glavo.

Ce ga je kaj moglo potolažiti, bil je to pogled na strmečega Ganimarda. Ravno nasprotno od barona se on ni ganil z mesta. Zdelo se je, kakor da

Sedaj se vrše pogajanja in je župan pri tej priliki prosil Južno železnico, da svojo cesto, ki je slabo razsvetljena in nič kanalizirana, prepusti mestni občini v last. V kratkem bo dospel glede tega odgovor.

Zapisnik zadnje seje se je odobril, ker ni ugovora proti njemu.

V upravni odbor mestne elektrarne in in mestnega vodovoda so bili izvoljeni sledeči občinski svetniki gg.: Reisner, Kavčič, Planinšek, dr. Novak, Ružička, Schmidt, Lilleg, Rojina in Kregar.

Po poročilu občinskega svetnika gosp. Verstovška se § 43. pravil »Mestne hranilnice« izpremeni v formalnem oziru.

Na poročilo podžupana gosp. dr. Trillerja se odkloni ponudba 3000 K Elze Kosove za odkup mestne hiše Pred prulami št. 15, ker stoji hišica v regulacijski črti in je pričakovati pozneje višje ponudbe.

Glede oddaje del za obrežne zidove Ljubljanske poroča stavb. svetnik gosp. Prelovšek. Sprejet je bil dne 11. februarja 1913 Kellerjev načrt za zidove med Bregom in Pogačarjevim trgom. Napravil se je stroškovnik, glasom katerega bi stala ta dela nekako 440.000 K. Glasom neobveznega sporočila stavbnega vodstva za osuševanje Barja, bi odpadlo na mestno občino kakih 200.000 kron, z vsemi manjšimi deli 240.000 kron. Komisija je mnenja, da je treba iskati sporazuma s sedanjim podjetništvom »Alpenländische Baugesellschaft« glede gradb nad koto 288. Mestna občina pa se mora izraziti pogojno zaradi hitrega nadaljevanja kanalizacijskih del, vsled česar mora vodstvo sestaviti tak delaven program, da se bodo mogla dela nadaljevati najprej na levem bregu, na desnem bregu pa naj dokončava svoja dela do bodočih nivele. V teh cenah pa niso vštete enotne cene za stopnice in finejša dela, ki niso v neposredni zvezi z gradbo. Stopnice se bodo zgradile iz granita. Tako bo končni efekt sledeči:

Za stavbo 178.679 K

» stopnice 1.036 »

V stroškovniku pa obsegajo vsa dela vsoto nad 420.000 K. Seveda tudi zgornje vsote niso absolutno zanesljive.

Občinski svetnik g. Kregar je s poročilom zadovoljen, želi pa pojasnil glede stopnic in prijemnih ročajev. Opozarja tudi, da dela počasi napredujejo. Predlaga, da naj župan doseže, da se bode dela hitreje vršila. — Tudi občinski svetnik g. Pamer se pridruži temu predlogu ter zahteva obvezen termin za družbo.

Podžupan gosp. dr. Triller odgovarja občinskemu svetniku g. Kregarju zaradi počasnosti dela, da je bilo vse delo finančno slabo skalkulirano, zato se je proračun prekoračil že za 2 milijona. Izpočetka je imela delo v rokah tvrdka Czezočoviča in sin, potem »Alpenländische Baugesellschaft« in sedaj »Hannoveraner Zementbaugesellschaft«. Ta zadnja je postala nemirna ter hoče imeti gotovosti, da se bo delo tudi plačalo. Kakor hitro bo tozadevni zakon sklenjen, se bode dela hitro nadaljevala. Glede stopnic pojasni poročevalec, da je do Pogačarjevega trga projektiranih 11 stopnic, število se ne da več izpremeniti, projektirani pa so ob vodi prijemniki in tudi železne lestve. Kamor Kellerjev načrt ne sega, se bode obrežja zasadila z grmiči.

je okamenel in z begajočim očesom je motril svojo okolico. Okna? Zaprti. Ključavnice na vratih? Nedotaknjene. Nikake odprtine na stropu. Nikake luknje na tleh. Vzoren red. Vse to se je moralo izvršiti metodično, po nekem neizprosni in logičnem načrtu.

»Arsène Lupin... Arsène Lupin«, mrmral je ves potrt.

Naenkrat pa je skočil na svoja dva agenta, kakor da ga je slednjič zgrabila jeza, divje ju je osuval in obkladal s psovskimi. Nista se zbudila!

»Vraga,« je dejal, »ali sta morebiti...?«

Nagnil se je nad nju ter pozorno ogledoval zdaj enega, zdaj drugega: spala sta, vendar to spanje ni bilo naravno.

Dejal je baronu:

»Uspavali so jih.«

»Toda kedo?«

»On seveda, pri moji veri!... Ali njegova banda, toda pod njegovim vodstvom. To je udarec njegove vrste, krepilji se dobro poznajo.«

»Če je tako, potem sem izgubljen, vsak trud je zaman.«

»Zaman.«

»Ali, to je vendar nekaj ostudnega, strahovitega.«

»Vložite ovadbo.«

»Čemu?«

»Vraga, vseeno poskusite...«

»Justica ima sredstva...«

»Justica! Vsaj morete videti na samei sebi... Le pogledite, x tem

Sprejme se nato predlog, da naj stavbni urad poroča, če je mogoče dela še poceniti, župan pa naj stori potrebne korake, da se dela pospešijo.

Glede priklopiteve šišens. obč. cestnega kanala na mestno kanalsko omrežje — poročevalec obč. svetnik gosp. Ružička — se sklene, da se dovolji ta priklopitev tudi za kanal do nekdanj Juvancičeve hiše pod pogojem, da napravi občina Spodnja Šiška pred jarkom v Lattermannovem drevoredu zadostno veliko jamo za nabiranje peska in nesnage in da te naprave sama vzdržuje, nadalje pa prispeva za vzdrževanje in srušenje mestnega kanala polovico. Na tozadevno opazko obč. svetnika Rojine, pripomni župan, da je odvisno od Spodnje Šiške, če bo zgradila, kar se zahteva in seveda tudi od tega, če ne bo pritožbe.

Po poročilu občinskega svetnika gosp. Bončarja, se sklene, plačati Južni železnici 2 K letne priznane najemščine za vpeljav 5 jarkov v njen jarek ob Cesti v Rožno dolino. Priziv Svetozarja Koserja proti odloku magistrata glede dovolitve stojnice Prekuha za prodajo kovčegov, se kot neutemeljen zavrne.

Občinski svet sklene nadalje na predlog obč. svetnika Kraigherja po predlogu obč. svetnika Likozarja parcelirati mestne senožeti pod Rakovnikom v njive in sicer napraviti 7 parcel, od katerih bi služila ena za navažanje smeti. Proti zadnjemu se upira obč. svetnik g. Zupančič, češ, da bo smrad prevelik, kakor ga obč. svetnik g. Likozar zavrne z vprašanjem če mu gnojščice pri njegovi hiši ne smrdi. Predlog je bil sprejet.

Vsled predloga obč. svetnika g. Ružičke se cesta med Čojzovo cesto in Nadvojvode Evgena cesto ne zgradi, ker bi bili odkupni stroški za svet v znesku 61.662 K, od katerih zahteva samo Vincencijeva družba 52.000 K, previsoka. Pozneje pa se bo nekaj sveta dobilo zastoj. Po nasvetu obč. svetnika Jegliča pa se naroča stavbnemu uradu, naj poizveduje, če bi ne bilo mogoče tam napraviti pešpoti.

Podžupan g. dr. Triller poroča o razmerju med mestno občino in ljubljansko plinarno. Izvolil se je lani poseben plinarnični odsek, kateremu je bil predložen ves material, da se je mogel prepričati, da je bila akcija za pridobitev delnic plinarne koristna in lukrativna. Treba pa je, da se delniška družba tudi oficijalno komunalizira, vsled česar naj se na prihodnjem občnem zboru stavi predlog na likvidacijo družbe, katere posledica bi bil odkup delnic. Predlaga, da se dosedanja akcija odobri, župan pa se pozivlja, da ukrene potrebno, da preide plinarna tudi formalno v last mestne občine. Občinski svetnik g. dr. Zajec bi rad poznal zgodovino vse akcije, hoče poznati celo pogodbo z družbo, prizna da je plinarna lukrativna, zahteva vpogled v delovanje družbe in vpliv na njeno poslovanje. Občina je kupila 1906. leta 255 delnic, zakaj pozneje ni prenehala s kupovanjem? Zakaj so se delnice, ki imajo nominalno vrednost 400 K, dražje plačale in drugo. Župan g. dr. Tavčar mu pojasni, da daje plinarna kljub temu mestu letnih 8% za izdani kapital. Obč. svetnik g. Kristan je za to, da preide plinarna v mestne roke, želi pa detajlnega poročila.

trenotku, ko bi mogli iskati sledove, odkriti kaj, se niti ne ganete.«

»Kaj odkriti za Arsénom Lupinom! Ali, moj dragi gospod, Arsène Lupin nikdar ničesar ne zapuša za seboj. Pri Arsenu Lupinu ni nikakih slučajnostij! Jaz sploh preiščujem, ali se ni pustil iz proste volje po meni vjeti v Ameriki!«

»Torej naj se za vedno odpovem svojim slikam, vsemu! Toda to so biseri v moji zbirki, ki mi jih je ugrabil. Dal bi premoženje, da jih dobim nazaj. Če smo napram njemu brez moči, naj pove svojo ceno!«

Ganimard je uprl svoj srep pogled v njega.

»To je pametna beseda. Vi je ne preključite?«

»Ne, ne, ne. Zakaj neki?«

»Neko misel imam.«

»Kako misel?«

»Govorila bodeva o tem, če preiskava ne dovede do nikakega uspeha... Samo, niti besedice o meni, če hočete, da dosežem uspeh.«

In pristavil je mrmrajoč med zobmi:

»Tudi se res nimam s čim ponasati.«

Agenti sta polagoma prihajala do zavesti. Njiju obraz je bil otrpel kakor tistim, ki se prebude iz hipnotičnega spanja. Odprla sta začudene oči ter skušala razumeti. Ko ju je Ganimard izpraševal, se nista na nič spominjala.

(Koniec prihodnjega)

Podžupan g. dr. Triller: Obč. svetnik g. Kristan ima za svojo osebo prav, ni pa moja krivda, če ni bil v odseku, kjer bi se bil mogel podučiti o podrobnostih, ki so deloma tudi zaupnega značaja. Bil bi pa za to, da naj bodo vse seje odsekov za občinske svetnike pristopne. V odseku pa je bil navzoč tudi komercialni voditelj plinarne vladni svetnik g. Senekovič, od katerega pa se niso zahtevala pojasnila. Sklep občinskega sveta z dne 27. junija 1906 je dovolil nakup delnic s ciljem, da se podjetje prej ali slej komunalizira. Pozneje je bila družba prisiljena sletiti z mestno občino pogodbo, glasom katere daje za porabo mestnega ozemlja letno 10.000 K ter oskrbuje in vzdržuje na svoje stroške vso javno plinovno razsvetljavo. Efekt je ta, da se obrestuje naložena glavica z 8%. Mesto pa ima tudi vpliv na poslovanje družbe. Lani so bili izmed 6 upravnih odborov 4 občinski svetniki. Mestna občina mora priti končno tudi faktično v posest plinarne, sedaj pa mora jemati še ozir na ostale delničarje. Kadar se to zgodi, more misliti mestna občina tudi na znižanje cene plinu. Predlog podžupana g. dr. Trillerja se sprejme.

Ravnateljstvo mestne klavnice, — poročevalec obč. svetnik g. Bončar, — je prosilo tudi v poletnem času za četrtega hlapca z dnevno 2 K 80 v. Sprejeto.

Samostalni predlog glede okraševanja oken s cveticami in okrasitve ter razsvetljave ljubljaničnih obrežij odkazuje župan olepševalnemu odseku.

Podžupan g. dr. Triller utemeljuje nato svoj nujni predlog glede razširjenja južnega kolodvora. Nujnost se prizna. Vsak trenutek so potniki in osobe v najresnejši nevarnosti, tako da je nemudoma neodložljiva. Pretekli teden se je zgodila na kolodvoru nesreča, ki bi bila lahko imela usodne posledice. Ta drastičen slučaj je pokazal, kako nujna je prezidava kolodvora. Opetovano se je že gojalo zavlačevanje te prezidave. Leta 1912 se je na Dunaju vršila interministerijalna konferenca, v kateri je bila že dognana silna nujnost te prezidave. Takrat se je Južni železnici naročilo, da naj to zadevo spravi v red in državno-železniški upravi je bila zadeva tako nujna, da je naročila, da vprašanje višine prispevka državnih železnic ne sme zavleči. Takrat je Južna železnica tudi kazala dobro voljo za to delo, s tem pa mestno občino spravila samo nekako v zmotu, da je dala za podvoz na Martinovi cesti 100.000 kron. Ko pa je bilo to delo končano, je vsa ostala vprašanja odložila. Danes se izgovarja Južna železnica na državno upravo, češ da noče povedati vsote, ki bi jo prispevala, državna uprava pa se izgovarja z mizernimi finančnimi razmerami Južne železnice. Mi pa vemo, da je sezidala Južna železnica precej novih kolodvorov, tako v Beljaku in v Celovcu, samo v Ljubljani ne. In vendar je naš kolodvor tak, da bi kot noben železniški funkcijonar ne mogel prevzeti odgovornosti. Če nočejo odločilni faktorji naravnost provocirati nesreč, morajo storiti vsaj danes to, kar je bilo že leta 1912 nujno, sedaj ko je vsled podaljšane Dolenjske železnice promet neprimeroma večji. Zato je naša dolžnost, da dvignemo še enkrat svoj glas ter pozovemo merodajne faktorje, da store svojo dolžnost. Če bo tudi to ostalo brezuspešno in se zgodi zopet kakšna nesreča, nismo krivi mi, če bodo s prsti kazali na one, ki so zakrivali, da teče kri delavcev in prebivalcev. Predlog je bil soglasno sprejet.

Občinski svetnik g. Planinšek je utemeljeval nato svoj nujni predlog, da naj se preprečevanje z živili in zlasti s sadjem strogo nadzoruje. Tržno nadzorstvo naj tozadevno napisa kupne cene za sadje in tudi sicer sporazumno z aprovizacijskim odsekom skrbi za primerne cene. Sprejeto.

Sledila so nato razna vprašanja in razni nasveti. Obč. svetnik g. Tomaž Novak želi numerirane mestne pisarne, obč. svetnik g. Ložar govori o klopih na sprehajališču proti Bellevueju in pri kopališču, želi razširjenje ceste pri križišču dolenjske železnice. Obč. svetnik g. Jeglič interpellira glede Vrhovčeve ceste, obč. svetnik g. Šerjak zaradi orlov na mestni hiši. Občinska svetniška gg. Staudacher in Rojina grajata razmere pri Kolizeju. Navažajo se smeti, delajo škandalozne ograje in lastnik niti ne vpraša za dovoljenje. Policija naj bi ukazala, da se v hiši po hodnikih napravi električna razsvetljava. Obč. svetnik g. Smole interpellira zaradi odvajanja vode ob cesti v Mestni log. Župan pojasni, da so težkoče, ker bi moral iti jarek čez privatni svet. Zadeva pa je v teku. Glede regulacije Emonske ceste se potrebuje dela

prično že v par dneh. Občinski svetnik g. Marinko želi 4 klopi na Priškova. Obč. svetnik g. Kristan želi za mestne delavce v kanalih posebno obleko. Občinski svetnik g. Belič opozori župana, da naj se še enkrat obrne do erarja, da popravi tlak na Dunajski cesti.

Hrvatski sabor.

V včerajšnji seji hrvatskega sabora se je vršila debata o poročilu verifikacijskega odseka glede razveljavljanja mandata v drugo zopet izvoljenega posl. Radića. Pred razpravo se je spominjal predsednik sabora dr. Medaković umrlega predsednika Jugoslovanske akademije Smičiklisa. Nato se je rešila v tretjem branju najprej predloga glede reforme občinskih doklad, nakar je prišlo na vrsto razveljavljanje Radićevega mandata. Poslanec Radić je zahteval, da bi moral sabor potrditi njegovo izvolitev, dasiravno je bil obsojen zaradi hudodelstva. Oglasilo se je več govornikov pro in contra. Radić se je skliceval tudi na to, da je baže amnestija že dosežena. Kljub temu je bil njegov mandat razveljavljen. Prihodnja seja danes.

Italijanski ministrski predsednik o dogodkih v Jakinu.

Italijanski ministrski predsednik Salandra je v svojem odgovoru na interpelacijo glede dogodkov v Jakinu povedal sledeče: Izvedel sem, da nameravajo delavske zbornice v raznih mestih na inicijativno delavske zbornice v Jakinu dne 7. julija, na narodni praznik, vzporedno protivojaske demonstracije. Dal sem prefektom naročilo, da naj te demonstracije prepoveda. Za to prevzemam popolno odgovornost. Res so se demonstracije v celnem kraljestvu prepovedale in se niso nikjer zgodili nemiri, kakor samo v Jakinu. Ministrski predsednik je nato slikal dogodek ter je dal pojasnilo, da so bili oni redarji in orožniki, ki so streljali, aretirani in izročeni sodišču. Dostavil je, da je v Jakin odposlani generalni inspektor dognal, da so karabinieri, ki so bili izpostavljeni silnemu napadu, in ki so jih obsuli s kamenjem, streljali iz lastnega nagiba. Odločno pa zavirača trditve, da bi bil on s svojimi odredbami povzročil napade.

Revolucija v Albaniji.

Knez in vstaši.

Z Dunaja, in zopet samo z Dunaja, prihajajo poročila, da je Drač sedaj tako utrjen, da se bo mogel upirati navalu vstašev, katerega pa baže niti ni več pričakovati. Predstraže stoji baže že dve uri pred mestom. Od Ljušne sem namerava baže stotnik Ibrahim napad na Elbasan. Za 3000 vojakov poveljnika Prent Bib Dode pri Lješju je baže odšlo 300 zabojev orožja in municije. Knez je storil vse, da vstajo s silo potlači. Isto poročilo pravi, da je iz Epira kakih 2500 mož na poti proti Elbasanu in Ahmed beg Matij stoji s četami na meji Malisije.

Preko Trsta poročajo, da je prevzel turški častnik Kemal beg vodstvo vstašev v Luccheni. V pismu, ki ga prinaša »Tanin«, sporoča, da so vstaši trdno odločeni pregnati kneza Vilijema. Dosegli so že mnogo uspeha in bodo v kratkem dosegli svoj cilj. Muzlimanski Albanci ne bodo nikdar priznali kneza, ki ni muzliman. Iz notranjosti dežele prihajajo poročila, da agitira agent neke tovarne za vermet, italijanski častnik Coro, za vojvodo Abruškega, da ga postavi na knežji prestol. Coro je bil baže v zvezi s polkovnikom Muricchiom.

Vesile.

»Vossische Zeitung« poroča: Italija in Avstro-Ogrska sta v zadnjih dneh vprašali vesile, kako stališče zavzemajo napram načrtu, izkrcati mednarodne čete, da podpirajo albanskega kneza. Tripelententa je to na zahtevo Rusije, kratkoma odklonila. Nemčija priznava v principu ta korak, vendar ga nujno odsvetuje, ker bi pri skupnem nastopu vesil koncert vesil razpadel. Nemčija svetuje, da naj se vesile zavole z demonstracijo brodovja.

Rabinet Ribot.

Senatorju Ribotu se je posrečilo sestaviti kabinet. Njegov kabinet je sestavljen sledeče: predsedstvo in justica Ribot, zunanje Bourgeois, notranje Petra, vojna Noulens, mornarica Delcassé, finance Clemente, kolonije

Chautemps, poljedelstvo Dauriac, javna dela Dupuis, trgovina Réville, nauk Dessoye, dela Maumory. Po drugem poročilu je Noulens odklonil vojni portfelj in prevzame Delcassé vojno ministrstvo, Chautemps pa mornariško ministrstvo. Skupina radikalcev in socijalno-radikalnih poslancev se je zedinila na dnevni red, ki se izreka proti kabinetu Ribot.

Štajersko.

Shod zaupnikov narodne stranke za spodnjo Savinjsko dolino se je vršil zadnjo nedeljo popoldne v Zalcu ter je najlepše uspel. Izmed 50 povabljenih zaupnikov jih je prišlo v Zalec 39 in so bile zastopane skoraj vse občine. Strankin izvrševalni odbor je bil zastopan po več gospodih iz Celja in Zaleca. Predsedoval je dr. Kukovec, v debato so pa posegli poleg njega gg. Roblek, Pikel, Stibler, dr. Kalan, dr. Božič, dr. Janko Serbec, Brinar, Pristovšek in dr. Razpravljal se je živo o strankini organizaciji v spodnji Savinjski dolini in o bodočih deželnih ter državnozborskih volitvah. Soglasno pa se je ostro grajalo ovađuštvo drž. posl. in štajerskega deželnega odbornika Karla Verstovška, ki izrablja svoje važno mesto za to, da črni vladi in Nemcem slovenske denarne zavode. Izrekla se je nadalje topla zahvala dr. post. dr. Kukovcu za njegovo delovanje in se je zahtevalo, naj vlada razpusti delanezmožni deželni zbor ter razpiše nove volitve.

Na podlagi priznanja! Dr. Verstovšek ne taji svojega koraka pri poljedelskem ministrstvu zoper Zadržno zvezo v Celju. Priznava, da je med drugim obtožil ta slovenski zavod, češ, da je z delovanjem istega lahko nemštvo prikrajšano v svojih interesih kakor tudi slovenska klerikalna stranka. Priznava torej od slovenskega ljudstva izvoljeni poslanec dr. Verstovšek, da je zlorabil svoj mandat proti lastnim rojakom istega jezika in krvi. Vso izprijenost in propalost pa potrjuje z izgovorom, da je moral to storiti, ker je doživel večkrat neprijazno kritiko kot poslanec. Z drugimi besedami se to pravi, da se čuti dr. Verstovšek, če se mu slava ne poje, opravičen oškodovati z ovađuštvom pri nemških birokratih celo narodu koristne gospodarske naprave. Mož je, kakor videti, tako globoko padel, da se niti ne zaveda grdobije svojega početja.

Slovenski Šviha se pere. Pod duhovitim naslovom: »Celjski liberalni pajaci tulijo« je Karl Verstovšek v zadnji »Straži« po 14dnevem molčanju vendarle prišel do sapa in spregovoril na razkritja dež. posl. dr. Kukovca. Merodajno za nas v celnem članku je to, da Verstovšek prizna, da razpravlja njegove tri pole obsegajoča »spomenica« (kako čudno ime za umazan ovađuški spis) na ministrstvo zadeve celjske Zadržne zveze. Slovenski Šviha pravi, da je hotel s svojim delom koristiti šojstanski sanaciji, mi pa ostajamo pri svoji trditvi, da mu ni šlo za koristi šojstanske posojilnice, temveč le za oškodovanje celjske Zveze.

Verstovšek bi rad spravil celo zadevo na napačni tir. O vsem, kar piše glede šojstanske posojilnice v imenovani »spomenici«, se je visok gospod na Dunaju izrazil, da je »lauter Schwefel«. Tako smo dotični spis, v kolikor se tiče šojstanske posojilnice, sodili tudi mi in smo to ignorirali, ker je poljedelsko ministrstvo o tej zadevi od svojih lastnih revizorjev natančno podučeno. Dolžnost naša za slovensko narodno stališče pa je bila, da pokličemo poslanca Verstovška na odgovor radi njegovega denunciranja celjske Zadržne zveze, češ, da ta Zveza škoduje nemštvu, oz. nemškutarjem. Karl Verstovšek v svoji denunciaciji naravnost zahteva, da poljedelsko ministrstvo ne sme več podpirati celjske Zadržne zveze in da se mora pozvati državno pravništvo, da bo upelo preiskavo proti uradnikom celjske Zadržne zveze zaradi šojstanja. Kakor da bi ne bilo poljedelsko ministrstvo še o šojstanju dovolj podučeno! Prvi dokaz Verstovškove zadrge je torej njegovo 14dnevno molčanje, katerega je sedaj sledila cela ploha psov na one, ki so njegovo nečedno dejanje razkrili. Drugi je jasnejši dokaz njegove krivde pa je njegov beg pred slovenskimi obrtniki v Ljutomeru. Zakaj je pobegnil, ako je imel mirno vest? Kdor ima mirno vest, ga smejo še toliko napadati in se mu vendar nikdar ni treba zbiti ljudstva. Če pa ima človek slabo vest in je napaden, takrat postopa tako, kakor Verstovšek, drugače pa nikoli! Nam se že skoraj žal zdi prostora, ki ga porablja zaradi Verstovška, toda je to delo, ki je v narodnem interesu-neobhodno potrebno. Nepoštenjaki ne smajo na odlična politična mesta.

Proti takim ljudem je neizprosna boja neobhodno potreben. Verstovšek hoče seveda natvesti nepoučenim klerikalnim ljudskim masam, kako velikanski dobitnik slovenskega naroda da je. Le poslušajmo, kako piše v zadnji »Straži«, kjer pravi: »Naravnost nezaslišano je, s kakimi izrazi blatiijo zadnji čas slovenski liberalni kulturonošci po svojem časopisu moža, ki je pripravljen vsak hip pomagati posamezniku z veliko svojoro (o jerum!), moža, ki noč in dan skrbi za dobrobit celega naroda (dokaz denunciacija celjske Zveze!), poslanca dr. Karl Verstovška, do katerega kleveta sebičnosti sploh seči ne more. Na ves glas mu očitaio denuncijantstvo, pa sami ne vedo zakaj. A pač? Samo radi tega, da bi preslepili svoje vernike in očrnilo pristaja S. K. Z. Vsa javnost je mnenja, da more priti tako natolcevanje le iz nesramnih ust slovenskih liberalcev in od kakega skrajno neotesanega — drvarja. Gospod poslanec naj se ne ozira na besede ljudi, katerim je bilo že zdavno izdano ubožno sprichevalo pameti, ampak naj trdno kot dosedaj stoji vsak čas na braniku za naše narodne in ljudske pravice kot neustrašen bojevnik!«. Ker natančno poznamo dr. Karla Verstovška nezmožnosti, vemo, da je to pisal on sam in klerikalna stranka, ki hoče veljati za narodno, seveda temu denuncijantu narodnih zavodov dá v svojem časopisu prostor, da se tam slika kot največji dobitnik slovenskega naroda! Kgor bi proti takim ljudem ne šel v boj, dasiravno je prepričan o škodljivosti njihovega dela, bi bil istotako sam sokriv vsake krivice, ki se z denuncijantskim delovanjem kakega Karl Verstovška gode Slovincem. Da Karl Verstovšek ne bo imel več povoda predstavljati se pred svojimi neukimi pristaji za narodnega mučenika — njegov izobraženi pristaji so itak z nami popolnoma enakega mnenja glede njegovega denuncijantstva — ponavljamo svoj predlog, da se naj prostovoljno podvrže narodnemu razsodišču, ki ga naj sestavi štajerski narodni svet sporazumno z vodstvom štajerske kmečke zveze in štajerske narodne stranke, ali pa naj celo zadevo presodi tretji popolnoma nepristranski sod, ki mu lahko vsakdo zaupa in to bi bilo morebiti politično društvo »Edinost« v Trstu. Naj pove Karl Verstovšek, katero razsodišče je njemu najljubše in tja bomo šli, da se stvar dožene. Če pa Karl Verstovšek nima korajže iti pred slovensko narodno razsodišče, potem bo tem bolj sojen, kakor je že sedaj od slovenske javnosti. Ako pa je tudi njemu res do tega, da se vsak nepošten političen delavec brezobzirno odstrani iz našega političnega življenja, potem se ne bo niti najmanj pomišljal postaviti se pred nasvetovano nepristransko narodno razsodišče.

Sokolska slavnost dne 14. t. m. v Brežicah bo velikanska, kljub prepovedi s strani okrajnega glavarstva, da se ne sme vršiti sprevod po mestnem ozemlju. Ves ostali program slavnosti je okrajno glavarstvo odobrilo. Celjska sok. župa pa se je pritožila proti prepovedi sprevoda. Na svidenje v Brežicah!

Ljubljanski gledališki igralci gostujejo te dni v Celju. V nedeljo so igrali res izbornu burko »Maks v škripih« z g. Povhetom v naslovni vlogi. Dame, kakor gospodje so želi obilo toplega priznanja, škoda je le, da dvorana ni bila posebno dobro zasedena.

Ciril - Metodova podružnica na Bregu pri Celju je imela v nedeljo pri Viherju svoj občni zbor. Iz poročila posameznih odborov posnemamo, da je podružnica lansko leto vključ malenkostnemu številu članov vendar odposlala glavni družbi nad 250 K. To je vsota, s katero se včas ne izkažejo podružnice v večjih krajih ko je Breg. Na občnem zboru je govoril urednik Lešničar. Grajal je med drugim to, da v celjski okolici ne vidimo nikoli občinskih odborov na narodnih prireditvah. Razun g. dr. Božiča ne gre nikjer nobeden blizu, kar slabo vpliva na volilstvo.

Iz Laškega trga nam pišejo: Naši nemškutarji so silno poparjeni nad izidom občinskih volitev v tretjem razredu. Se na volilni dan zjutraj si lahko videl, s kako veselimi in žarečimi obrazi so hodili po trgu ter pripovedovali vsakomur, da bodo zmagali. Računali so z vso gotovostjo, da ostanejo Slovinci v manjšini. A prvotno veselje jih je minevalo, ko so videli, kako so šli slovenski volilci mož za možem na volišče. Pokazala se je res pri naših ljudeh tako lepa disciplina in taka odločnost kakršne si volilni odbor skoro ni upal pričakovati v našem nemškutarskem trgu. Slovinci smo zgubili samo 11 glasov; ob 4 nas je spravila volilna komisija, tri smo zgubili, ker so nepodučen ženske raztrgale na policajev nasvet volilne legitimacije; eden vo-

lilec železničar ni mogel iz Lebringa priti, gostilničar Toman in občinski tajnik marijagraške občine sta pa se s svojimi glasovi skrla, nad čemur so se vsi Slovinci skandalizirali. Poraz ali zmaga — vse je viselo na nitki in lahko si je misliti, s kako nestrpnostjo je vse pričakovalo izida. No — in naši kandidatje so lepo zmagali. Nemški kandidatje v 3. razredu so bili okrajni sodnik Wagner, notar Mraulagg, kovač Košir in dosedanj župan Weber. Pri volitvah v 2. in 1. razredu niso potem nemškutarji nobenega izmed teh propadlih svojih kandidatov volili. Dejali so te »stare« v kot in v občinski odbor so prišli razen dr. Zanggerja in Valentinitšcha sami brezpomembni ljudje. V 2. razredu se Slovinci nismo volitev udeležili, v 1. so pa dobili naši kandidatje 4, nemškutarski 8 glasov. Važno bi torej bilo pomnožiti naše glasove v 1. razredu; od tega je naša popolna zmaga odvisna. No — led je prebit in sedaj bo šlo že bolje naprej. Lahko si je misliti, kako se je dvignila vsled tega lepega uspeha, ki smo ga dosegli pri prvem naskoku na nemškutarski Laški trg, samozavest naših ljudi! Dosegla se je v trgu tista zdrava ločitev duhov: Slovinci smo sedaj tesno združeni v eno bojno vrsto, ki bo začela krepek politični in gospodarski boj proti našemu sovragu. Zadnje ljudsko štetje in ta volitev« kažeta, da gremo naprej in da ni več daleč čas, ko bo laške nemškutarije konec.

Iz Laškega trga. V ponedeljek zvečer se je zbrala velika družba laških Slovencev v gostilni g. Derjana, da na skromen način proslavi slovensko zmago. Došlo je tudi nekaj Celjanov, da se povesele skupno z laškimi Slovinci nad lepim volilnim uspehom. Imenom volilnega odbora je pozdravil domačine in goste novoizvoljeni odbornik g. Konrad Elsbacher ter poudaril, da ima zmaga v Laškem trgu pomen za ves naš narodni boj na Sp. Štajerskem. Črnogledi in skoraj plahi smo že včas postajali, ko smo delali in delali — pa ni bilo delu primernih uspehov. Ali naša vstrajnost nam začenja roditi sadove. Upajmo, da Laško ne ostane samo med tistimi trgi in mesti na Sp. Štajerskem, v katerih prihajajo Slovinci do svojih pravic. Govorili so nadalje gg. urednik Lešničar, vikar Sagaj, dr. Brunčkon in dr. Sajovic. Posamezni govorniki so omenjali zasluge, ki so si jih pridobili pri teh volitvah z marljivim delom dr. Kolšek, vikar Sagaj, M. Kos, Drole, Elsbacher Konrad in še cela vrsta drugih. Čast jim! Večer je potekel zelo animirano. Imeli smo med seboj tudi trgovca g. Leskovca iz Smartnega pri Litiji, kateri se je vključ težki poškodb na nogi pripekljal volit, samo da bi ne šel njegov glas za Slovence v zgubo. Vsa čast taki požrtvovalnosti!

Sokolska slavnost v Rušah. Prvi nastop mariborske sokolske župe dne 28. junija v Rušah bo nenavadna slavnost, na kateri se bo zbral poleg našega Sokolstva cvet slovenskega Podravja. Kako se znanima ljudstvo za ta sokolski zlet, pričaja najbolje dejstvo, da je že sedaj 1200 stopnic po 40 vinarjev v rokah občinstva. Razvite prapore mariborskega Sokola bo dalo temu dnevu poseben slavnostni značaj. Društva se marljivo pripravljajo na nastop in zbor mariborskih in ruških dam, pod vodstvom gospe dr. Goriškove, je pripravil vse, da bo občinstvo tudi glede postrežbe lahko zadovoljno. Vstopnice (znaki) se dobivajo v Rušah pri g. M. Serencu, v Mariboru v obeh Weixlovih trgovinah in pri hišniku v Narodnem domu. Obilo korporecij in posameznikov je prijavilo, da žele zabiti svoj spominski žebelj v kopje sokolskega prapora.

Ormoška čitalnica v Ormožu priredi v proslavo 30letnega obstoja v nedeljo 14. junija t. l. veliko narodno slavnost. Na sporedu je: 1. Javna telovadba Sokolstva. 2. Slika 30letnega delovanja ormoške čitalnice, govori predsednik g. dr. Gv. Serbec. 3. Koncert. Po koncertu velika ljudska veselica. Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina 50 vinarjev.

Roroško.

Detomor. V nedeljo, 7. t. m., poklicali so v Beljaku k neki stranki babico Moniko Rauter, češ, da naj pomaga pri porodu neki šivilji Elizabeti Schnitzer. Ko je babica prišla, videla je, da se je porod že izvršil, a otroka ni bilo nikjer. Babica je to naznanila pristojni oblasti, nakar je ta uvedla preiskavo. Schnitzerjeva je pri zaslišanju povedala, da je otrok padel v stranišče, a ko so preiskali stranišče, niso otroka našli nikjer. Nato je Schnitzerjeva izpovedala, da je otrok v neki omari, kjer so tudi našli truplo ženskega novorojenčka. Dognalo se je, da je bil otrok po porodu zadav-

Ijen. Schmitzerjevo so naznanili sodišču.

Drobne novice. Tatvina. V Beljak je prišla pred par dnevi na mesečni sejm kočarica Ivana Stročter kupila na neki stojnici razne sladkarije za otroke. Ko je hotela plačati, ni bilo njene denarnice, ki jo je bila položila na stojnico, nikjer. V denarnici je bilo kakih 180 K. Radi silnega joka niso mogli iz ženske spraviti nikakih natančnejših podatkov, zato je bil ves trud policije zastonj. O tatu nimajo nobene sledi. — V lo m. Hišni posestniki Ivani Nusser in St. Vidu ob Glini je vlomil neznan tat v njeni odsotnosti v stanovanje ter je odnesel 24 K denarja, zlato damsko uro, vredno 100 K, in jekleno uro, vredno 20 K. Tat je zlato uro prodal za 10 K. O njem nima policija še nobene sledi. — Obesil se je na binkoštni ponedeljek v Mühldorfu 50letni posestnik Ivan Unterlass. Vzrok samomora je neozdravljiva bolezen. Zapuščena žena in tri nedoletne otroke. Isti dan se je pri mostu v istem kraju razbil neki splav ter je en splavar utonil, drugi pa se težko poškodoval. — 1010 k. r. ukradenih. Te dni so v Bistrici prijeli lesnega delavca Jakoba Černjak, ker je izvršil pred par dnevi vlom pri lovcu Mateju Pušniku, kjer je ukradel 1010 K. — Nesreča. V Zknezavi je prišel desetletni sin Stefan Wetzinger, ko je bil sam na podu, z levo roko med kolesje neke slameznice, pri čemur je zadobil tako težke poškodbe, da so ga morali prepeljati v celovško bolnico.

Primorsko.

Deželnozborske volitve v Istri. Kakor poroča »Polaer Tagblatt« o izidu volitev iz splošne kurije, bilo je oddanih v celem 55.770 glasov. Od teh so dobili združeni Slovenci in Hrvati 29.574 glasov, Italijani 21.028 glasov, socialni demokrati pa 5171 glasov. Pokazalo se je torej, da slovenski element presega za mnogo ti-soč volilcev absolutno večino in da temu napredovanju ne bo škodovala ščuvajoča politika »Triester Wochenpost« in tudi ne zveza med Italijani in Nemci. — Izid volitev v vseh sedmih volilnih okrajih je sledeči: v štirih okrajih so izvoljeni štirje Hrvati, v II. okraju dva Italijana, v I. in III. pa je treba ožjih volitev med Italijani in socialnimi demokrati. — Zanimivo so tudi razne podrobnosti ki so se dogodile v nekaterih krajih. Tako je v Buzetu, kjer je dobil hrvatski kandidat sodnik dr. Ivo Milič 789 glasov, italijanski kandidat Pezante pa le 94, razjarilo to nekega vročerkvega Italijana Antona Klariča (I) tako, da je z nožem smrtonosno poškodoval Hrvata Antona Marinca. Poklicani zdravnik je ranjenca za silo obvezal, nato pa odredil, da so Marince prepeljali v deželno bolnico v Trst. Vročerkvega Italijana so seveda vtaknili pod ključ. — Ko se je po Buzetu razvedelo, da je bil z veliko večino izvoljen dr. Milič, sledilo je splošno navdušenje, sokolska godba je zasvirala slovenske in hrvatske narodne pesmi, okoli Narodnega doma so pokali topiči, ljudstvo pa je novoizvoljenemu poslancu priredilo velike ovacije.

Priznanja vredna zlobnost. Po »Edinosti« posnamemo, da je v »Grazer Tagblattu« neki nemščurček poročal o slovenskem gledališču v Trstu, da so imeli leta 1913/14 pri 44 dramskih predstavah skupaj 175 K 10 v, pri 21 operah in operetah pa 387 K 20 v bruto dohodkov. Pristavil je, da so bile pri tem cene še celo visoke. Namenoma je povprečne dohodke ene predstave beležil kot celoleten dohodek, da bi mogel briti norce iz slovenskega gledališča. Tako infernalno zlobnost je pač treba pibiti, da razvidi vsa javnost, kake kreature žive in delujejo med Tržani.

Ob izletu 7. razreda dekliške Ciril-Metodove šole na Acquedotto naj bo tem potom izrečena hotelirki, gospe Mencigerjevi, v Bohinjski Bistrici, in oskrbniku hotela Zlatorog ob Bohinjskem jezeru, gospodu Guštinu, topla zahvala za izborni in požrtvovalno ceno postrežbo. Le njih, res očetovski skrb in požrtvovalnost, se je zahvaliti, da je bil izlet revnim našim deklicam sploh omogočen in da je navzlic slabemu vremenu uspel. Gospod Guštin se je celo toliko žrtvoval, da je udeležence izleta brezplačno vozil po jezeru in jih spremil k slapu Savice. Ako bi se povsod našla za slovensko mladino tako navdušena in radodarna srca, bi se našim otrokom tudi z malimi sredstvi dokaj uspešno širilo duševno obzorje na večjih in manjših potovanjih po naših pokrajinah.

Drobne novice. V lo m. v Bar-kovljah. Ko so v ponedeljek zjutraj odprli v Barkovljah pri trdku A. A. Backer uradne prostore, so opazili, da je v lokalu vse narobe. Vlomilci so odprli železno blagajno ter ukradli okrog 100 K drobiža, vdrli so

pa tudi v trezor, a le bili tankal njihov trud zaman. Za svoje težko delo so imeli le 100 K. O tatovih nimajo še nobene sledi. — Našilen urar. V Trstu je na ulici Pozzo del mare udaril grbasti urar Hektor Horak nekega Jakoba Dimnika tako, da je ta prišel krvaveti iz ušesa. Dimnik je šel takoj na policijski komisariat in so poslali v kavarno »Flora« nekega redarja po Horaka. Ta se je pa z vsi silo postavil v bran redarju ter je pozval na pomoč celo svojega brata in potem redarja obrcal in poškodoval tako, da je redar že krvavel. Slednji je prišel redarju na pomoč še drugi redar in sta oba komaj ukrotila nasilnega urarja ter ga spravila na varno. — Tat na parniku. Na parniku »Kaiser Franz Josef I.« je bil predvčerajšnjim aretiran 21letni kotlar Izidor Stabizza, doma iz Splita, ker so ga zasačili ravno, ko je razbijal kovčeg nekega mornarja. — Aretirana tatova. V noči od 3. na 4. majnika bila je izvršena na Borznem trgu tatvina v trgovini Hofstädter. Par dni pozneje sta bila kot osumljenca aretirana neki Ernest Lunazzi in Julij Poppes, dočim sta jo dva druga tatova še pravočasno popihala. Ta dva sta neki Josip Renulich in Marij Borgnolo. Po izvršeni tatvini sta šla v Milan in Benetke, kjer sta napravila vse in imela še do predzaprave, da sta se zglasila pri avstrijskem konzulatu. Policija ju je aretirala ter poslala v Trst, kjer so oblasti kljub tajitvi obeh, dognale, da sta soudeležena pri onem vladu. — Tatova na ladji. Predsodnjem sta bila aretirana 28letni Viktor Hesberger in 24letni Fran Zafuta, oba delavca v plavžih pod Škedenjom, ker sta na neki ladji družbe za zasipanje morja nasilno odprla kovčeg čuvaja iste ladje in ukradla 60 K denarja.

Dnevne vesti.

+ Popolni red v dež. gospodarstvu. Klerikalci se hvalijo, da so napravili popolni red v deželnem gospodarstvu. Ta je gotovo dobra. Ko so klerikalci prišli na krmilo, so našli deželno gospodarstvo v uzornem redu. Začeli so potem gospodariti po svoje; zapravljali in žrli so, razmetavali denar za kupčijske namene in zapeljali deželo v velikanske dolgeve. Svinjsko so delali z deželnim denarjem, a ko jim je vsega zmanjkalo, so pa zvišali doklade tako strašno, da ječi pod tem bremenom vsa dežela. In zdaj pravijo, da so naredili popolni red v dež. gospodarstvu. To je pa umetnost, napraviti red z zvišanjem deželnih doklad. Vsa čast taki umetnosti. Ker klerikalci slej kakor prej žro in zapravljajo in ker so se njih računi sploh izkazali za napačne — pri vsi svoji satanski zlobnosti so klerikalci vendar nevedni kakor noč — bodo klerikalci kmalu imeli zopet priliko, spraviti deželno gospodarstvo z novim zvišanjem doklad v red.

+ Znamenita pridobitev za slovensko stvar je na vsak način novi poslanec dr. Lovro Pogačnik. Zdej šele je prišlo na dan, kako je dr. Pogačnik sploh postal kandidat. Marali ga niso — niti volilci, niti vodstvo klerikalne stranke, ampak vsiljen je bil obema. Za Pogačnika se je zavzele nekaj notranjskih duhovnikov in ti so toliko časa pritiskali na vodstvo, da se jim je vdalo. Pravzaprav so bili pa vsi proti Pogačniku in celo Šusteršič in Lampe sta delala kisle obraze. Vzroki temu nasprotovanju pa niso bili osebnostni, ampak popolnoma stvarni. Reklo se je, da dr. Pogačnik ni za nobeno delo in ni za nobeno rabo, reklo se je, da stoji na čelu zadružniškemu delu, pri deželnemu odboru pa da nobene reči naprej ne spravi in da tudi ničesar ne zna. To je prav verjetno. Toliko bolj, ker je bil dr. Pogačnik že v dijaških letih znan kot slaba glava in je zapustil advokatsko kariero ne le, ker so mu to svetovali njegovi prijatelji, nego tudi, ker je sam sprevidel, da nima zmožnosti za advokata. Saj opravil je dobro, ker so mu klerikalci pri deželnem odboru preskrbeli lepo korito, a da mož tako ponižnih zmožnosti ne bo kot poslanec za svoje volilce nič prida storiti mogel, o tem ni dvoma. Pač znamenita pridobitev je ta dr. Lovro Pogačnik.

+ Kranjska industrija. Še nihče ne ve, koliko milijončkov deželnega denarja je dr. Lampe, ta orosan vseh inženirjev, vtaknil v Završnico in izdal za razne vodne sile. Lampe to še skriva, ker se pač boji, da bi se ljudstvo tako ustrašilo, da bo davkoplačevalce še božjast metal. Za zdaj nas tolaži, da bo privabil industrijo na Kranjsko. No, Završnico zidajo že dolgo, veliko denarja je že šlo po Savi, a kolikor je nam znano, se ni še nihče našel, ki bi hotel ustanoviti v uporabo deželne elektrike kaka industrijo. Pač je bil ta teden neki veliki industrijalec v Ljubljani, a ta še je le smejal, ko se mu je reklo, naj

napravi kako tovarno blizu Završnice. Mož hoče blizu Trsta ustanoviti tovarno in je mnenja, da Završnica ne bo niti ene večje kovčaje v življenje poklicala. Kaj še kako veliko tovarno! Splah se je mož norca delal, ko se je reklo, da bo Lampe privabil industrijo na Kranjsko. Rekli je hladnokrvno: »Dokler je na Primorskem kaj vodnih sil, ne bo nihče na Kranjskem ustanavljal industrije; mi silimo v Trst in v njega obližje, pa ne na Kranjsko.« In dostavil je: »Saj vidite, kako težko se bori Kranjska industrija za obstanek. Družba na Savi omejuje svoj obrat, Josefstallerjem se slabo godi, še male industrije komaj živijo. Ni še pogoje za industrijo na Kranjskem in predno se bodo Lampetove centrale rentirale, bodo stroji že davno zastareli in nerabni...« Nimamo nič dostaviti.

+ Posredovalni uradi. Cesar je torej odobril sklep dež. zbora, po katerem morajo vse občine imeti posredovalne urade. Ni prav umeti, kako je mogla vlada priporočiti ta sklep v odobritev. Ali vlada mar nič ne ve, kake karikature so ti posredovalni uradi in kaj počenajo ti klerikalni »sodniki«. Malo pozornosti bi morala vlada že posvetiti počenjanju gotovih klerikalnih poštenjakov, ki uganjajo pri posredovalnih uradih take zlorabe, da bi jih morali žandarji kar na mesta odpeljati. Ti posredovalni uradi bodo nepotrebno breme za občine in ne dosti več. No, pa če jih hoče vlada že imeti, naj jih pa ima, toda zahtevamo prav odločno, naj orožništvo v klerikalnih občinah natančno nadzoruje, kaj počenajo posredovalni uradi.

+ Socialni demokratje in Ciril-Metodova družba. Slovenska narodna požrtvovalnost omogočuje družbi sv. Cirila in Metoda, da srečno in z velikim uspehom izvršuje svojo nalogo. Toda, dočim ima agresivni nemški »Schulverein« tudi pri socialnih demokratih močno zaslobo in je n. pr. »Arbeiter Zeitung« o letošnjem občnem zboru »Schulvereina« prinesla obširno poročilo, pa nekateri slovenski socialni demokratje s slepo strastjo nasprotujejo obrambi Ciril - Metodovi družbi. Nemški »Schulverein« hoče slovenske otroke germanizirati, torej ropati, a socialni demokratje ga vendar podpirajo, naša Ciril Metodova družba pa rešuje samo slovenske otroke pred potujčenjem, a naši socialni demokratje ji mečejo polena pod noge. »Zarja« menda čuti, da je zašla predač, ker se skuša nekako opravičiti. Pa njeno opravičevanje je zopet le hujkanje. Pravi, da je C. M. družba tvorila ščit v boju proti socialnim demokratom. Če je kak posameznik zlorabil družbino ime, ni za to odgovorna družba, ki se nikjer ne vtiika v politične boje. Nam ne hodi na misel trditi, da je socialno demokratična stranka kriva n. pr. dogodkov v dunajskem socialnodemokratičnem konsumnem društvu, ampak so le posamezniki krivi, če je res izginil rezervni fond v znesku 750.000 kron in če so bili članom predložena poročila falsificirana — kako torej, da »Zarja« za morebitno krivdo posameznikov napada C. M. družbo. Če je kdo član družbe se pa tudi ni odpovedal svojim političnim pravicam in tudi ne praviči nastopiti proti socialnodemokratični stranki, kakor ima socialni demokrat, če je član C. M. družbe pravico nastopiti v političnem boju po svojem prepričanju. Zelo naivne so pa opombe »Zarje«, da je stvarno delo družbe sv. Cirila in Metoda popolnoma zgorelo in da bi bila sredstva, vtaknjena v drage šole, stokrat boljše uporabljeni v smotnih izobraževalnih organizacijah. Ljubi gospodje okrog »Zarje« — o tem pa z vami ni govoriti, kajti kdor zavzame tako stališče, s tem sploh ni debatirati in je vsaka beseda izgubljena. Sicer pa je precej vseeno, kako stališče zavzame »Zarja« proti družbi, ker storila ne bo zanjo nič. Naši dragi socialni demokratje so v gotovih stvareh tako zakrknjeni, da so dosti nestrpnější, kakor celo »Arbeiter Zeitung«. Pri tem pa ne vidijo, kako izgubljajo tla pod nogami. »Zarja« je bila ustanovljena kot dnevnik, zdaj pa izhaja le še dvakrat na teden, najboljša glava socialnodemokratične stranke mora iti v Ameriko. Ali ni to dokaz nazadovanja? Če bi bili egoistični, bi se lahko tega veselili, ali kakor nam je na eni strani seveda veliko ljubše, če je delavec v narodni organizaciji in ne v mednarodni, tako nam je stokrat ljubše, če je delavec socialni demokrat, kakor če je klerikalec. Svojege nazadovanja so pa socialni demokratje sami krivi. Njihovo doktrinarno jim izpodbopava tla. Kako pa morejo misliti, da bodo ohranili simpatije in pridobili nove, če napadajo celo Ciril - Metodovo družbo, ki stoji visoko nad vsemi političnimi boji, ki izvršuje veliko in važno delo, ki so ga deležni tudi proletarski otroci

in ki je zna ceniti vsak, kdor ima pošteno srce. Res, Ciril - Metodovo družbo vodijo pristaji narodno-napredne stranke, a vodijo jo tako, da ji ne more noben človek ničesar očitati.

+ Šentpeterski župnik Petrič posnema škofa. Šentpeterski župnik Petrič je zelo nobel gospod. Župnišče, ki je bilo pred nedavnim prenovljeno, mu ni več ugajalo, vsled česar ga je dal prezidati. Posledica tega je bila, da se je zelo zadolžil. Ker pa noče plačevati, so ga dali pa pod kuratelo, ali zaradi zapravljenosti ali zaradi slaboumnosti, tega še ne vemo. Menda mu tam nekje na Notranjskem že pripravljajo drugo faro. Sel bo za Smolnikarjem...

— Iz tajne seje občinskega sveta ljubljanskega. V snočni tajni seji je bil mag. svetniku g. Ivanu Lauterju podeljen naslov mag. nadsvetnika; mestnemu vrtnarju g. Vlacu Hejnicu pa naslov mestni vrtnarski nadzornik. — Mesina zdravnik I. razreda z veljavnostjo od 1. oktobra 1914 sta bila imenovana gg. dr. Jernej Demšar in dr. Mavricij Rus. — Klavnični ravnatelj g. Pavel Skale je bil imenovan mestnim višjim živnozdravnikom I. razreda (VII. čin, razred). — Ravnatelj mestne elektrarne in mestnega vodovoda, gosp. Alojzij Čuhla, se ad personam pomakne v VI. čin, razred z veljavnostjo od 1. novembra 1913. — Mestni kurjač in nadzornik mestnih delavcev, g. Vinko Magister, se imenuje definitivnim z veljavnostjo od 1. maja 1914. — Prošnja zobotehnika gosp. Leopolda Weissa za podelitev zobotehniške koncesije se z ozirom na lokalno potrebo v ugodno rešitev ne priporoča. — Prošnja g. Josipine Igličeve za podelitev koncesije za prodajo ljudskoškolskih knjig, kole-darjev, molitvenikov, nabožnih podobit itd. se v ugodno rešitev priporoča.

— Določitev sistemiziranih služb za ljubljansko mestno uradništvo. V večerajšnji seji občinskega sveta ljubljanskega so se določile sledeče sistemizirane službe za ljubljansko mestno uradništvo: I. V konceptni službi se sistemizira 13 mest in sicer: v VI. čin. razr. (mag. ravnatelj) eno mesto; v VII. čin. razr. (mag. svetnik) tri mesta; v VIII. čin. razr. (mag. tajnik) dve mesti; v IX. čin. razr. (mag. komisar) štiri mesta; v X. čin. razr. (mag. koncipist) tri mesta in event. eno praktikantsko mesto, kadar ni zasedeno tretje mesto v X. čin. razredu. Ko se prvič izprazni mesto magistratnega svetnika, se to mesto opusti, istočasno pa ustanovi tretje mesto v VIII. čin. razredu (mag. tajnik). II. V zdravniški službi sistemizirajo štiri službena mesta brez določene razdelitve na posamezne činovne razrede. III. V računski in blagajniški službi se sistemizira 13 službenih mest in sicer: v VII. čin. razr. (ravnatelj) eno mesto; v VIII. čin. razr. (nadrevident in blagajnik) dve mesti; v IX. čin. razr. (2 revidenta in 1 blagajn. kontrolor) tri mesta; v X. čin. razr. (rač. oficijal-tri mesta; v XI. čin. razr. (rač. asistent) dve mesti in dve praktikantski mesti, event. tri praktikantska mesta, kadar ni zasedeno drugo mesto v XI. čin. razredu. VI. V pisarniški službi se sistemizira 14 mest in sicer: v VIII. čin. razr. (ravnatelj) eno mesto; v IX. čin. razr. (pristav) štiri mesta; v X. čin. razr. (oficijal) štiri mesta; v XI. čin. razr. (asistent) tri mesta in dve praktikantski mesti. V. V nižji tehniški službi (uradniške kategorije B in C štiri službena mesta brez določene razdelitve v posamezne činovne razrede. Na novo sistemizirana mesta je v takem roku razpisati, da se imenovanja izvrše z veljavnostjo od 1. januarja 1915.

— Epizode »cvetnega dne«. Ob frančiškanskem mostu je stala znana rodoljubka z nabiralnikom Ciril-Metodovega društva v roki, poleg nje drobno dekletce s košarico živega cvetja. Mirno prišeta cerkven dostojanstvenik. Vam li smem, prečastni, ponuditi eno cvetko? Ogovorjenec se ustavi; smeječ se sname pokrivalo, seže v žep in debel novček zginje v nabiralnikovo odprtino. Vsa čast možu! Niso nam še povsem izmrli narodno čuteči duhovniki! — Na kolesu pridriči mimo priprost delavec, ki zagledavši nabiralko, prekine svoj vožnjo. Boste li, milostiva, i meni prodali en cvet? Radostno ustreže gospa zavedniku. — Pot pride mimo v ponošeno obleko opravljenega slugo; pozna se jej, da so jo že davno umirili imovitemu gospodu. Revez je, ki mu doma živi kopa nedoraslih, nepreskrbljenih otrok. Gospa, vsaj boste tudi od mene vzeli neznan dar? Veliko ne morem dati, vsaj me poznate; a kar dam, gre mi od srca! Videl sem, da je ginjen prodajalec zaslovel oko. — Brhka kuharica se pojavi. Na levici jej visi torbica s kupljenimi jestvinami, v desnici nosi cel šop pestrega cvetja.

Milostiva, tudi pri vas moram še kaj kupiti, pravi mladenka in vrže svoj oboj v nabiralnik. — Meni pa, ki sem opazoval! te in enake prizore, se je vspricho take zavedne požrtvovalnosti takozvanih nižjih slojev za narodno blagost račnosti širilo srce in na misel mi je prišla ona epizoda iz življenja božanstvenega učitelja, o kateri poroča blagovestni Luka, pisatelj: Videl je tudi ubogo vdovo, ki je vrgla dva vinarja v templjevo zakladnico, ter rekel: Resnično vam pravim: Ta je vrgla več od vseh; kajti vsi so vrgli od svoje obilnosti v dar bogu, a ta je od svojega ubožstva vrgla ves svoj živež, ki ga je imela. — Slava ti sočera taki narodni zavednosti! Vsi vrage naši pa: Zatrli nas niste spečih, ne boste nas bedechi! — Harambaša.

— »Ljubljana«, ki se je časih tako ponašala s svojo ukradeni zastavo, je na mrtvaški postelji. Klerikalci so hoteli napraviti iz nje Glasbeno in pevsko društvo, pa se je kmalu izpremenila v harem nekaterih klerikalnih prvakov, in končno nehala peti in gosti in plesati... Vse fuč, ostalo je samo nekaj škandalov, ki so jih pa klerikalci potlačili tako, kakor skandale pri katoliškem teatru. Zdej se čuje, da bi klerikalci radi »Ljubljano« oživili, ne vemo ali kot pevsko in glasbeno društvo ali kot harem in sicer se naj to zgodi na — deželne stroške. Slišite, gospodine Pegan, svoje »špase« si pa le sami plačajte!

— Meščanski klub — družabni klub. Komaj nekaj tednov je tega, kar smo čitali v uradnem listu razglas, da je klerikalni »Meščanski klub« vsled pomanjkanja članov razpadel. Meščanski klub je umrl, ker ni bilo klerikalnih meščanov. Zdej so si klerikalci ustanovili novo organizacijo: družabni klub, ki bo gojil veslanje, turistic, kegljanje in tenis. Smo le radovedni, kdaj bomo brali, da je tudi ta klub razpadel. Zgodilo se bo popolnoma gotovo, kajti klerikalce ne drži drugega skupaj, kakor pijača.

— Oražem in Lampe. Župan Oražem v Mostah pri Ljubljani se je že mnogokrat izkazal. Pošten je tako, da dela čast klerikalni stranki, moralčen pa tako, da ima naš krepotni škof nad njim pravo veselje, posebno odkar je storil znani poskus posilnosti. Ta Oražem je zdaj podelil častno občanstvo — dr. Lampetu. To ni šala, ampak resnica. Oražem in Lampe — gliha vkup štiriha.

— Znano je in vsi zdravnik pri-znavajo, da je treba vsakemu človeku razvedrila. Jutri, v četrtek, se vrši na sejmšču na Poljanah velika ljudska veselica, prirejena po vseh načelih, ki jih odobravajo najslavitejši zdravniki. Komur je torej mar svojega zdravja, kdor noče vse poletje biti čmeren in bolan, je dolžan samemu sebi, da se pride razvedrit na Poljane. Zdravje se ne bo prodajalo v kockah, pilulah, škaflijah in ne v stekleničkah, kdor bo stopil na sejmšče, si bo že pridobil s tem pravico do zdravia. Kakor navadno, pa bo najbolj skrbel za sebe, kdor bo najdel vztrajal na veselici. Zato ne zamudite prilike, ki vam je svoje in zdravje svojih otrok na srcu! Pa še v drugem oziru je poset veselice za vsakega naravnost potreben. Na sejmšču bo odpravljena vsaka draginja in posetniki bodo vsaj za nekaj časa živeli zopet v oni dobi, ko doklade niso pritiskale na ljudstvo.

— Opozorjamo na priložni letak Političnega društva za Poljanski okraj: V četrtek, 11. t. m., velika ljudska veselica na sejmšču. Vstopnina 40 vin. za osebo. Za najrazličnejšo zabavo je preskrbljeno. — V četrtek vsi na sejmšče!

— V nedeljo, dne 14. junija t. l. bo brez dvoma pohitelo vse v ljubljanski Narodni dom. Ta dan priredi namreč »Napredno politično in izobraževalno društvo za kolizejski okraj« svojo veliko veselico na vrtu in v areni Narodnega doma. Veselica bode prirejena tako, da bode zadovoljen vsakdo. Posebno je poskrbljeno za izvrstno vinsko kapljico, ker je izbral g. Stepič najboljši iz svoje kleti. Naše narodne dame in društveni odbor pa tekmujeta med seboj v prid veselici, ter se zagotavlja, da bode to najzabavnejša letošnja prireditve. Zato pričakujemo, da bode tudi naš narodno občinstvo pohitelo na veselico v takem številu, da bočeta vrt in arena napolnjena do zadnjega kotička. Ne pozabite na nedeljo 14. junija.

— Orkester »Sokola I.« sodeluje pri veliki vrtni veselici »Naprednega političnega in izobraževalnega društva za kolizejski okraj«, ki se vrši v nedeljo 14. t. m. v Narodnem domu. Popoldne bode proizvajal razne koncertne točke, proti večeru bode pa vstregel tudi naši mladini z lepimi valčki in poskočnicami. Nihče naj torej ne zamudi priti v nedeljo v Narodni dom.

— **Boj za očeta in njegovo zapuščino.** Ze večkrat smo poročali o pravdah, ki jih vodi ga. Klotilda pl. Simič, da bi dosegla sodno priznanje, da sta ona in njen brat zakonska otroka nadvojvode Ernesta in dediča njegovega, mnogo milijonov znajočega premoženja. Tako pravda se je vršila zdaj pri najvišjem dvornem uradu. Zastopnik gospe Simičeve je zahteval, naj se predloži hišna postava cesarske rodbine. To je pa najvišji dvorni urad odklonil! Dunaško višje sodišče je to potrdilo, češ, da nima nihče pravice zahtevati, naj se mu pokaže hišna postava cesarske rodbine. — Kakor znano, so bile v ogrskem državnem zboru že velike in burne debate, češ, da ima Ogrsko pravico poznati postavu, ki velja za člane cesarske rodbine, a vsi ti poskusi so ostali brez uspeha. Hišna postava cesarske rodbine je in ostane tajna.

— **Hrvatski športni klub v Ljubljani.** V četrtek pridejo, kakor smo že poročali, v Ljubljano hrvaški športniki iz Zagreba na junaški športni megdan in sicer letos prvič. Do sedaj Ljubljana ni imela ograjenega igrišča kakor jih imajo v Zagrebu že zdavnaj. Zato bo ta tekma obenem tudi tekma zagrebeškega in ljubljanskega občinstva z ozirom na njih športno zanimanje in podpiranje športa. Ljubljanci! Pokažimo s številnim posestvom tekme, da Ljubljana ni v nobenem oziru zaspana, pokažimo bratom Hrvatom, da Ljubljana tekmuje z Zagrebom tudi glede poseta športnih prireditelj. Ljubljanci! Pokažite v četrtek, da vam je do časti Ljubljane tudi na tem polju. Povzdignite naš ugled tudi na športnem polju! Na vas samih je to ležanje. Ako hočete to, bodi vaša parola: V četrtek vsi na nogometno tekmo Slovencev z brati Hrvati!

— **Naše ljubljanske naročnike** opozarjamo na današnji prilogo glede jutrišnje nogometne tekme »Gradjanski«: »Ilirija«. Že z ozirom na hrvaške goste jim priporočamo obenem, da tekmo številno posetijo in tako delavni klub »Ilirija« vspodbude k nadaljnjemu vstrajnemu športnemu delovanju. Zlasti opozarjamo na predprodajo vstopnic po znižanih cenah.

— **Zaprti šentjakovski most.** Na podlagi § 7. ces. nar. z dne 20. aprila 1854, št. 96 drž. zak., prepoveduje c. kr. redarstveno ravnanje kot varnostna oblast do preklica vožnjo z vsakovrstnimi vozili, ježo in gnanje živine po Sv. Jakobu mostu. Tudi se tamkaj strogo zabranjuje vsako postajanje in zbiranje pasantov. Prestopki se bodo kaznovali po § 11. gorjenje naredbe z denarno gobo od 2 do 200 K oziroma z zaporom od 6 ur do 14 dni.

V Jaršah je na njivi gđc. Rozalije Silvester zrasla 2 m 23 cm visoka bilka rži; klas sam pa meri 18 cm.

Na Slemenih pri Vrhniki odprli vrhniški lovski klub dne 14. t. m., t. j. v nedeljo, ob treh popoldne svojo lovsko kočo, h katere otvoritvi vabi ne le lovce, ampak sploh prijatelje narave, ker je tja izvanredno lep izlet. Odhod z Vrhnike ob 2. popoldne. Do Vrhnike se udeležniki otvoritve pripeljejo lahko ali z vrhniškim vlakom ali pa z Južno železnico do Verda, kjer jih bodo počakali lovci. Za jed in pijačo bo dobro preskrbljeno.

— **Nova avtomobilna zveza.** Dne 18. t. m. bo komisijsalna avtovožnja Kranj-Zelezna Kaplja. Zanimanje je veliko in ker bo avto tudi pošto vozil, se je nadejati, da bo vozil vsak dan po lepi Kokrski dolini.

Iz Žužemberka. V sredo, 5. junija se je poslovil gospod Jerše, posestnik in c. kr. sodni oficijal, in se preselil v Ljubljano. Bil je miren temperament in poštenjak, priljubljen kot privatnik in uradnik pri strankah in pri svojih predpostavljajih, kakor so to pričali govori na poslovnem sestanku. Akoravno navezan na domačijo, je prošil za premostitev. Komur so znane naše javne razmere, ta se ne bo čudil temu: to se pravi, da ima vse to neko politično ozadje, ki je jako karakteristično za danes in dela posebne »časti«, tako duhovščini kakor posvetnim oblastem. Takole vam v današnjih časih in razmerah zagospodari pri nas takle kaplan Gnidovec in dela in šmira po »krščanskih« listih pod krinko božjega idealizma najpogostejša denuncijantstva. V trenutku najvišje poštenosti se mu zamermiš in postaneš žrtev »svetih« nje govih rok. Oblasti le prerade sedajo takemu, moralno skrajno izprijenemu kaplanu na lim. Sam si ne moreš iskati osebnega zadoščenja, nikjer nimaš pravice in zate ni ušes, ki bi te poslušale. Žalostno je v tem slučaju, da nima niti neposredno predpostavljajni toliko junaštva, da bi se dejansko potegnil za svojega izbornega uradnika, katerega bo po svojem lastnem, javnem priznanju, prav težko pogrešal. Ne ostane mu torej drugega, kakor v srcu gnjev in žalost in prisiljen je izogniti se preganjanju; sedaj pa vzame lahko upanje, da se

drugje čaka isto, če ne slabše. Gospod Jeršeju čestitamo, da je dobil z Ljubljano v vsakem oziru bolj ugodno mesto, kakor je Žužemberk. Gnidovec pa je dosegel s svojim petletnim »blagim« delovanjem še več kakor si je želel; saj je imel priliko v najkrajšem času prepričati se o tem osebno. Res je vaša metoda, gospod kaplan, zelo zvitna in premetena, pa vse prej kakor plemenita in krščanska, za kar vas bomo še devali, brez pardona, na pranger. Vse vaše hujskanje kmata proti inteligenci in zmerjanje posameznikov po listih, na shodih in na prižnici, ne bo neslo sadu, temveč rodilo samo jezo in sovraštvo. Tako je torej delo duhovnih mož, od katerih bi se pričakovalo, da bodo z lepim nastopom ublažili napete razmere in delovali v splošni blagor! Res je Žužemberk kulturno in politično zadaj za drugimi kraji na Slovenskem, pa imeli smo vsaj mir in smo živeli kakor ljudje, dokler niste prišli vi in zastrupili vse. Če imate vi in vaši predpostavljajni, ki trpe tako vaše delovanje, tako pojmovanje o krščanskih čednostih, potem vi vsi niste dosti vredni. In če vi ne izpremenite svojega stališča in če škof ne ukrene nič, potem se boj nadaljuje, prepričani bodite: kaša, ki si jo kuhate, boste pojedli vročo sami, mi bomo neizprosno in brezobzirno pokazali svetu vaše grehe. Javnost naj vas sodi potem in duhovščina naj se vam zahvali za »časten« ugled, ki ga ji delate. — Oblastem pa, ki grede tako rađe klerikalizmu na roko in tako točno ustrezajo infamnim političnim intrigam raznih katoliških hudobnežev, bodi povedano le toliko, da jih taka servilnost pred svetom popolnoma diskreditira. Vprašanje je le, ali gospoda ne mara (mogoče iz strahu, da bi ne padla v nemilost pri klerikalnih malikih), ali se vsled komoditete temeljito ne prepriča o resnici in slepo verjame takim, znano zavritim klerikalnim lažem.

Poročil se je računski podčastnik v Mostaru gospod Ivan Billek z zavedno Slovenko gospodično Anico Dobrajčevico, rodom iz St. Jurja ob Južni železnici. Mlademu paru obilo sreče.

Zaročil se je slovenski računski podčastnik v Mostaru gospod Zlatoslav Planinc s Srbkinjo gđno. Ljubico Čukovo. Poroka bode v Trstu.

Iz Nevesinja pri Mostaru v Hercegovini. Pri vojaških vajah so bile razdeljene med vojake takojmenovane »Exercierpatrone«. Vojnik Ismet Halajdžisalihić od 6./16. gorske vozne eskadrona je došel s patroni v roki v sobo, nabasal z njimi svojo službeno puško, pomeril na slovenskega vojaka Jordana iz Krškega na Kranjskem, ki je ležal na postelji, in sprožil. Zadel je Jordana v neposredni bližini levega očesa. Kakor Kalajdžisalihić zatrjuje, je mislil, da ima v roki le nedolžne naučne prazne lesene patrone. Mož služi že celo leto pri vojakih, pa še ne razločuje patron.

Največje razstavno podjetje v Avstriji, cirkus Karel Kludsky, ki je ravnokar dokončal z največjim uspehom v lastnem cirkusnem poslopu na Dunaju svoje petmesečno gostovanje, pride v soboto, dne 13. t. m. potem dveh posebnih vlakov v Ljubljano, kjer bode še isti dan začel s svojim, na 7 dni določenem gostovanjem. Cirkus Kludsky je točasnno največje in najmodernejšo cirkusko podjetje in stoji s svojim obsejnim osebjem, s svojo množico raznovrstnih živali na višku vseh potujočih cirkusov. Velikanski šotor ima prostora za čez 6000 oseb in je urejen arenam podobno z najmodernejšim komfortom. To podjetje, ki razpolaga z več nego 200 ljudmi in 300 živalim, z 80 lastnimi menažerijskimi, salonskimi, transportnimi in pisarniškimi vozovi, z lastnimi parnimi in električnimi stroji, bo gostovalo v Ljubljani sedem dni, začeniš soboto, dne 13. t. m. Z ozirom na svoje žive nilske konje, cebre, kamele, črede slonov, množico afrikanskih berberskih levov, bengaličnih kraljevskih tigrov, severnih medvedov in svoje krasne konje — čez sto po številu — razpolaga to podjetje z najbogatejšo menažerijo sedanosti. Poleg tega razpolaga cirkus Kludsky z mnogobrojnim umetniškim osebjem, najboljšimi jezdecji sveta, precejšnjo množico zastopnikov različnih plemen, kakor Arabcev, Kinezo, Indijancev, jezdecov iz Teksasa, kakor tudi veliko skupino klovnov. Pod naslovom »Mexico« bode to veliko podjetje predvajalo krasno pantomino, v kateri nastopi čez 50 Indijancev in Cowboyev. Brez dvoma pričakujemo prihod tega modernega potujočega razstavnega podjetja z velikim zanimanjem. Predprodaja vstopnic vršila se bode v trafiki gospe Češarkove, Selenburgova ulica.

Častniški piloti, krasna zrakovska drama, je dosegla včeraj v kinematografu »Ideal« najlepši uspeh. Velikanski je prizor poleta

petih balonov, boj med aeroplani kakor sploh vsi bojni prizori, posebno razlet mlina na veter. Krasni so nadalje prizori na vrtu in v gozdu, v katerem se šeta ljubeča se dvojica in končni prizor v samostanu. Film je velika senzacija in je vseskozi krasno koloriran.

Lisica v pasti. Nedavno od tega smo poročali, da je bila 20letna slaboglasna lahkoživka Terezija Bizjakova iz Dola, okraj Kamnik, zaradi raznih »dobrih del« pri sodišču obsojena na občutno kazen, vrhu te pa tudi v prisilno delo. Ko je Bizjakova prestala kazen, so jo pritirali v odgovorne zapore, kjer se ji je bila pa ponudila neka mala prilika, da je zamogla pobegniti. Pa kaj ji to koristi. Kmalu nato je zopet pokazala svoje dolge prste, nakar je bila zopet aretirana ter pri sodišču znova obsojena. Sedaj je nadebudno dekle svojo kazen prestalo ter se moralo s spremstvom preseliti v prisilno delavnico v Lankovcah na Štajerskem.

Na tuje stroške je začel potovati dne 12. junija 1892. leta rojeni, v Pleil, okraj Weipert na Češkem pristojni delavec Anton Schmiedl, ki pri raznih županstvih jemlje podpore in potne predjume na račun svoje domovne občine. Le-ta se je sedaj naveličala vračati denar za Schmiedlovo zabavo ter napravila proti njemu vse potrebne korake, da se reši tega bremena. Kjer bi se še pojavil, naj dotično županstvo ravna z njim po odgovornih predpisih.

Semeni. Na današnji semenji je bilo prigranih 173 glav živine, in sicer 35 volov, 7 krav, 1 tele in 130 prašičev za rejo.

Najdene stvari v času od 5. do 8. junija 1914: stara torbica z denarnico in 1 K 42 vin.; ključ vežnih vrat; pasja znamka št. 379/1914 iz Ljubljane; črn dežnik; 58 vinarjev denarja; črn damski dežnik; črna torbica z molitvenikom; pasji ovratnik z znamko št. 145/1914 iz Ljubljane; zlat prstan z rdečim kamnom. — Izgubljene stvari v času od 5. do 8. junija 1914: rjava denarnica s približno 12 K, izgubljena dne 1. junija 1914; črna denarnica s približno 23 K v drobižu; bankovec za 20 K, izgubljen dne 4. junija; zlata zapestnica z uro okrašena z biserno matico; srebrna dolga verižica z damsko uro; zlat uhan s tremi briljanti v obliki detelje.

Izgubil se je del obeska z rubinom in biseri v soboto popoldne od Mestnega trga do Rimske ceste. Pošteni najditelj ga naj proti nagradi odda v našem upravištvu.

Neki gospod je izgubil na potu od Poljanse ceste št. 20 do Glavnega trga zlat poročni prstan. Najditelj naj ga izvoli oddati upravi »Slovenskega Naroda« proti primerni odškodnini.

Narodna obramba.

Zahvala. Ge. Pfeiferjeva in Begova, načelnici cvetlične zaloge na Rimski cesti 12., se tem potom zahvaljujeta p. n. gospod Nitschevi in dr. Kermavnerjevi za njih ljubeznivo pomoč in požrtvovalnost, nadalje vsem cenj. darovalcem cvetk in (na veselici prodanih) bonbonov za njih naklonenost, proseč jih iste tudi nadalje. Slednjič velja najtoplejša zahvala i vsem sodelujočim gospodičnam in gospodom za njih neumorno in marljivo delovanje. V zadoščenje jim bodi uspeh in zvest, da so s tem narodu mnogo koristili. Na svidenje drugo leto!

Velika veselica Ciril - Metodove družnice v Postojni se bo vršila zaradi nepričakovanih ovir šele 5. julija t. l. ne pa 14. junija, kakor smo svoj čas poročali.

Društvena naznanila.

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani leta 1914. Seja finančnega odseka vrši se v petek 12. t. m. ob 8. zvečer v zvezni sobi v »Narodni doma« — Vsled važnosti in nujnosti sporeda je potrebna polnoštevilna udeležba.

III. Slov. vsesokolski zlet v Ljubljani 1914. Seja tajniško časniškarskega odseka se vrši v petek 12. junija ob pol 7. zvečer v zletni pisarni Narodnega doma. Prosi se točna in polnoštevilna udeležba.

Pevski zbor »Ljubljanskega Zvona« priredi v soboto, dne 13. junija t. l. ob osmih zvečer v areni Narodnega doma prijeteljski pevski večer za redne, podporne člane in prijatelje društva. Vstopnine ne bo. Na sporedu so moški in mešani zbori ter razne zabave. K mnogobrojni udeležbi vabimo vabimo pevski zbor »Lj. Zvona«.

Polizlet »Sokola« Moste pri Ljubljani, ki se vrši v slučaju lepega vremena jutri popoldne čez Posavje v Dolško, obeta biti zelo zanimiv. Zbirališče ob 1. uri v društveni telo-

vadnici na Selu. Odhod točno ob pol dveh. Ljubljanski gostje se lahko pridružijo pri šoli na ljubljanskem polju. V Beričevem pri Ivanu Gradu (p. d. pri Pirnatu) pol ure odmora. V Dolško dospemo okrog 4. ure. Odmor pri Jožefu Zupančiču (p. d. pri Joželu). Povratek z večernim vlakom iz Laz ob pol deveti uri zvečer. Vsi prijatelji Sokola se na ta izlet vabimo vabimo. Na svidenje! Na zdar!

Slavnostno zborovanje 40letnice gasilnega društva na Viču. Imenovano narodno društvo priredi povodom 40letnega jubileja večjo celodnevno slavnost z javno tombolo in veliko ljudsko veselico v nedeljo dne 28. junija na prostornem senčnatem vrtu gosp. Ivan Jelčina (prej Traun) na Glincah. Dopoldne: Ob 9. do pol 10. ure zbiranje gasilnih društev pred mestnim domom ter odhod z godbo na veselilni prostor na Glince, kjer se zbirajo tudi ostala društva. Ob pol 11. uri nastop vseh društev in odhod k sv. maši v župno cerkev. Po končani maši slavnostni pohod po občini, nagovor, odlikovanje tovariša Jerneja Svetliča za 40letno službovanje, defiliranje ter razhod na veselilnem prostoru in skupni obed po raznih gostilnah. Popoldne: Ob 3. uri pričetek ljudske veselice s koncertom. Ob 4. uri javna tombola z glavnim dobikom 14 mesecev staro telico, šivalnim strojem in 1 koštrunom ter več činkvinov, kvatern, tern in amb. Tablice za tombolo so v predprodaji pri društvenih članih in na veselilnem prostoru po 30 v. Po končani tomboli velika ljudska veselica z raznovrstnim sporedom. Ples vrši se v prostornem salonu s posebno godbo. Zvečer krasen umetalen ogenj. — Vstopnina prostovoljna. Pri vsej slavnosti sodeluje polnoštevilna godba prostovoljnega gasilnega društva v Kranju. Čisti prebitok porabi se za novi Gasilni dom, katerega namerava društvo v najkrajšem času zidati. Obenem dovoljuje si društvo naznati, da jo prevzelo vso preskrbo za veselico v lastno režijo in se bode gotovo potrudilo, da bode cenj. posetniki v vsem kar najbolje postreženi. Na krasnem vrtu bode postavljenih več paviljonov, v katerih bodo stregle viške, glinške in rožnodske gospodične, preskrbljeno pa bode tudi za dovolj sedežev, tako, da je priredba za stare in mlade priporočljiva. K sklepu naj še omenimo, da je imenovano društvo še vedno zvesto stari Zvezi ter se ni hotelo za judžve groše prodati. Ker pa so nasprotniki menda kljub naši prireditvi in Zveznemu zborovanju tudi preložili svoje zborovanje od 21. na 28. junija, apeliramo na vsa bratska gasilna društva, kakor tudi na napredno občinstvo, naj v mnogobrojem številu prihitijo isti dan k nam, ker s tem bomo nasprotnikom pokazali, da nas je še dovolj ostalo zvestih in narodno zavednih. — Torej dne 28. junija vse na Vič!

Shod poštinih uradnikov matulantov na Bledu. V hotelu »Triglav« na Bledu je bil v nedeljo sestanek nekaterih podružnic poštne matulantkega društva, ki so se ga v velikem številu udeležili člani iz Ljubljane, Trsta, Celovca, Beljaka, Linca in Prage. Udeleženci so se počakali jutraj na Dobravi, od koder so skupno odkorakali skozi veličastni Vintgar na Bled do hotela »Triglav«, kjer je bil skupni obed. Pred in po obedu so si gostje ogledali Bled, bleški otok in grad. Dopoldan je bil omenjen razvedril in zabavi, popoldan resnemu smotrenemu delu. Ob treh se je pričelo zborovanje, na katerem so se obravnavala različna stanovska vprašanja vse do poznega večera. Zborovanje je spretno vodil predsednik ljubljanske podružnice kontrolor Wolf. Tujim gostom je naša gorenjska stanja vrlo ugajala in so se vračali domov zadovoljni in dobre volje, k čemur ni v zadnji vrsti pripomogla dobra postrežba v hotelu »Triglav«, kjer je hotelir Peternel postregel z okusnim obedom, izbornopijačo in solidnimi cenami.

Prosveta.

Odborova seja »Matiče Slovenske« dne 4. junija t. l. — Predsednik se spominja pok. prof. Skerliča ter poroča o stanju Zemljevida slovenskega ozemlja. Sklene se, da se zemljevid na severu in na jugu nekoliko razširi. Vprašanje, ali se naj Costov »depositum« smatra za ustanovo, ostane še in suspensio. — Pisatelju Trdini se bo mogla pač še letos razkriti v Mengšu spominska plošča; v tej stvari je v zvezo stopiti z lokalnimi društvi. Razkritja Dositjevega spomenika se Matica udeleži po svojem blaginiku ravnatelju A. Kodru. — Letos avgusta se skliče shod poverjenikov. Sprejme se »Ustanova Vladimira Illešiča«, ki naj bo »Matič Slovenski« v pomoč pri izdajanju »Hrvatske knjižnice«.

Izpred sodišča.

Vofline sleparije v Rakeku. Za danes je bila razpisana obravnava zaradi velikih klerikalnih volilnih sleparij, ki so se vršile pri zadnjih deželnozbornih volitvah v Rakeku. Obravnava je bila preložena, ker ni mogli vsem pričam dostaviti vabil k obravnavi. O poteku in izidu te obravnave bomo svoečasno še poročali.

Pustolovec pred sodnijo. V Litomeřicah vršila se je te dni porotna obravnava proti l. 1870. v St. Mihaelu na Štajerskem rojenem Leopoldu Budni, ki je stal pred ljubljansko poroto 30. marca t. l., a se je obravnava takrat preložila. Leopold Budna je izvršil celo vrsto velikih sleparij, izdajal se za pivovarnarja, posestnika in to pod raznimi imeni ter je tudi v Ljubljani osleparil l. 1908. razne osebe. Tako se je v oktobru tega leta nastanil v hotelu »Lloyd« ter se izdajal za premožnega trgovca. Kot tak je iskal stika z restavratorem Schreyem na južnem kolodvoru radi nakupa restavracije »Friedl«. Tudi je pričel korespondirati s pivovarno Dreher v Trstu, to pa le zato, da bi spjel svoje žrtve na led. Tako je pregovoril nekoč sobarico Rozalijo Rižnar, da mu je, ker je bil v denarnih stiskah, posodila več denarja. Obenem jo je pregovoril, da je zapustila službo ter ji obljubil, da jo bo v »svojem« hotelu nastavil za prvo moč. Tako jo je ogoljufal za 624 K. Tudi slugo v hotelu »Lloyd« je ogoljufal za 20 K. Nato je osleparil še zastopnika Dreherjeve pivovarne za 300 K pod pretvezo, da je prejel za »svojo« restavracijo vina za 700 K, a ima na razpolago le 400 K. Kmalu, ko je prejel denar, pa je izginil iz Ljubljane. Nato je izvršil po najrazličnejših krajih razne velike sleparije, dokler ni prišel v roko pravico. — Porotniki so stavljena jim vprašanja potrdili, nakar ga je sodišče obsojilo na tri leta težke ječe, poostrene vsako četrletje z enim postom.

Razne stvari.

* Sufragetke. Iz Londona poročajo: V Rayne so sufragetke porušile marmornate nagrobne spomenike in del novega pokopališkega zidu.

* Grof Schaffgotsch umrl. Iz Opave poročajo: Predvčerajšnjim je umrl na gradu Kraudenwalde bivši minister grof Schaffgotsch v 85. letu.

* Nezgoda na morju. Iz Montreala poročajo: Strideset ribiškich čolnov se je na obrežju Novega Brunšvika vsled velikega viharja prevrnilo. Dvajset ribičev je utonilo.

* Samomor poročnika vsled nesrečne ljubezni. »Nowa Reforma« poroča: Poročnik 34. domobranskega polka v Jaroslavu Jožef Slama se je ustrelil, ker je bil nesrečno zaljubljen.

* 800 mrtvecev v razbiti ladji »Empress of Ireland«. Iz Toronta poročajo, da do dne 6. junija niso dobili nobenega nadaljnjega mrtveca. Najbrže je do 800 trupel zaprtih v kabinah potopljenega parnika »Empress of Ireland«.

* Dr. Švihov škandal. »Prager Tagblatt« poroča, da je v informiranih krogih znano, da »Wiener« ni dr. Šviha, marveč neki T., ki je bil v narodno - socialni stranki. Ker je bil pa na sumu, so ga izključili, nakar je pobegnil v Ameriko.

* Vseučiliščniki in sufragetke. Iz Londona poročajo: Več dijakov dublinskega vseučilišča je napadlo predvčerajšnjim hišo socialnega in političnega ženskega kluba in druge klubne lokale sufragetke. Kar so dobili, so raztrgali in porušili. Policija ni prav nič ovirala dijakov.

* Proces proti Carusu. Iz New Yorka poročajo: V procesu miss Meffredove proti Carusu, da ji plača poslednji 480.000 kron, ker je ni poročil, je prišlo do poravnave. Caruso plača miss Meffred 15.000 K. Caruso se je seznanil z njo leta 1906. v metropolitanskem gledališču.

* Oblak se je utrgal. Iz Neapolja poročajo: V Neapolju se je dne 7. junija utrgal oblak. Voda je napravila velikansko škodo. Voda, ki je drla po kanalih proti morju, je iznenadila 13 delavcev, ki so delali v kanalu. Navzlic takojšnji pomoči je deroča voda potegnila osem delavcev v morje, kjer so utonili. Ostalih pet so rešili.

* Slepar Rastohar aretiran v Zagrebu. V Zagrebu so aretirali pustolovca Rice Rastoharja, rojenega leta 1892. v Brežicah. Izvršil je mnogo večjih sleparij. Ko je hotel v neki trgovini prodati šest boa, so ga prijeli. Izdajal se je za nezakonskega sina nekega štajerskega grofa ter je imel posestnice na ime: Conte Rivallo o Roo van Roo.

* Turško gledališče v Carigradu. Iz Frankobroda poročajo: Mestni prefekt carigradski je poveril znane-

ga pariškega gledališkega strokovnjaka Antoina z ustanovitvijo turškega narodnega gledališča. Antoine se bo predvsem bavil z ureditvijo konservatorija in učnega načrta. Seveda še ni rešeno vprašanje turških igralov.

*** Stavka v Italiji.** Iz Ancone poročajo: Dne 7. junija so bili trije finančni stražniki, ki so se iz svoje službe v pristanišču vračali popoldne domov, napadeni. Vendar pa so mogli uiti v carinsko hišo. Pred delavskim domom so delavci napadli več policistov, ki so se morali braniti z orožjem. Zvečer je bil na cesti napaden tudi neki policijski uradnik in na glavi ranjen. Množica se je hotela navaliti tudi na trgovino z orožjem, ki so jo stražili vojaki. Vzeli pa so le en revolver brez municije. — V Ruvo pri Bariju je prišlo do težkih nemirov. Neka stara ženska je bila ubita. V Rimu je ustavljen tramvajski promet, kakor tudi ves javni promet z vozovi. Prodajalnice so odprte. — Dne 8. junija zvečer se je vršilo v ljudskem domu zborovanje, na katerem je govorilo več poslancev. Po shodu je prišlo do spopadov med delavci in policisti. Neki mlad mož z imenom Pudini, ki je bil ranjen v Anconi, je umrl v bolnišnici. Na prej omenjenem shodu so govorili o raznih odstopih in so izjavili, da sta država in obstoječi družabni red razpuščena. Zadnji govornik je končal svoj govor s klicem: »H Kvirinalu!« Zborovalci so nato drli iz zborovalnice, zbirali kamenje ter drli proti Kvirinalu, kjer pa jim je konjenica zaprla pot. Demonstranti so s kamenjem bombardirali konje. Trideset vojakov je bilo lahko ranjenih, 50 demonstrantov pa aretiranih. Razen v Anconi stankajo deloma ali popolnoma tudi v Bologni, Florenci, Benetkah, Genovi, Milanu, Turinu, Bergamu, Ternile, Bresciji, Civitavecchiji, Bariju, Livornu in Peruggiji. V Rimu ne izhaja noben časopis. — V Anconi zborujejo železničarski sindikat in sklenil generalno stavko. Železniški promet je doslej popolnoma normalen. — V Florenci se je večer vršil velik shod delavcev, nakar so zborovalci demonstrirali po cesti. Ko jih je hotela policija razgnati, so demonstranti začeli metati kamenje, policisti pa streljati. En policijski poročnik je bil težko ranjen, več policistov pa ranjenih. Od demonstrantov je bil neki Poggioloni usmrčen, dva pa laho ranjena.

*** Ženske in bikoborbe.** O španskih bikoborbah, ostanku barbarstva, se je že mnogo razpravljalo in pisalo. Skoro noben tujec, ki pride na Španijo, ne pozabi za časopise, ali pa svojim znancem opisati to izrecno špansko navado, ki je Špancem skoro kakor naroden praznik. In najbolj čudno je, da so bikoborbe tudi zelo priljubljene pri Špankah. Ravno v tem oziru bi marsikdo mislil, da se bo ta krvava igra zagnusila neznemu spolu. Toda kaj še! Mati kralja Alfonza je bila sicer proti bikoborbam, toda sedanja španska kraljica noče biti nepopolnarna in hodi gledat bikoborbe, kajti Španci hočejo, da bi ravno njihove žene in dekleta v pestrih oblekah in mantiljah, z rožami v lasih in s pahljačo v rokah tvorile dekorativni lesk gledališča. Velika priljubljenost bikoborb in dohodki, ki jih imajo torej, bikoborci, je dovela tudi nežni spol do tega, da je stopil med bikoborce. Še pred par leti so bile bikoborbe — torej dorkorbe. Mlade, krasne deklice v tesnih hlačah do kolen so morale bice v zabavo tisočglašnega občinstva. . . . Toda k sreči je socialna zakonodaja, kateri se celo zapuščena Španka ne more popolnoma ustavi, napravila konec tem torej dorkorbam. Toda treba je naglašati, da so bikoborbe zaslužile več nego njihovi tovariši. In zgodil se je slučaj, da je neki bikoborec z imenom Avguštin Reverte nastopal dolgo kakor žena z imenom Marija Salomé. Tudi v aristokratskih krogih je bila dama, kateri je ugajalo bikoborstvo, oziroma pobijanje bikov. Bila je to vojvodinja Alba, ki se je dala v svoji mladosti fotografirati — sedeča na biku. Zanimivo je, da so bile tudi nune bikoborke. V zgodovini bikoborbe, ki jo je spisal grof de las Navas, dobimo sledeče podatke: »Jako veliko je število Špank, med njimi so plemenitašnje, meščanke, neporočene, poročene, vdove, da celo nune, ki so se peš in na konju borile z biki.« Na drugem mestu piše grof de las Navas: »Čitatelj se ne bo čudil, če je bila za časa pobožnega kralja Ferdinanda VII. navada, da so se mlade deklice, ki so šle v samostan, dan pred svojim odhodom v samostan, udeležile bikoborbe ter se tako ločile od posvetnega življenja.« Pisatelj Adolfo de Castro celo navaja, da se je neka nuna, predno je položila zadnjo obljubo, borila z biki v nunski obleki in sicer več ur.

*** Alkohol in tobak zaradi neprestanega draženja žleznice sleznice**

povzročata opešanje prebave. Poizkusi na kliniki za notranje bolezni kralj. vseučilišča v Budimpešti, potrjujejo, da so vinopivci, ki so že skoro popolnoma izgubili tek, po vsakdanji rabi prirodnih »Franc Jožefov« grenčice v naravnost presenetljivo kratkem času dobili nazaj veselje do jedi. Franc Jožefova voda se dobiva v lekarnah, drogerijah, kakor tudi v trgovinah z mineralnimi vodami.

Telefonska in brzozjavna poročila.

Cesar.

Dunaj, 10. junija. Kakor poročajo, odpotuje cesar dne 26. junija za 10 tednov v ISL.

Dunaj, 10. junija. Cesar je sprejel danes v dolgi avdijenci zunanega ministra Berchtolda.

Avditorstvo.

Dunaj, 10. junija. Danes so bila publicirana imenovanja v vojaški avditorski zbor. Za voditelja divizijskega sodišča v Trstu je bil imenovan podpolkovnik - avditor Otokar Malý, za voditelja brigadnega sodišča v Ljubljani pa stotnik - avditor Aleksander pl. Jovanović iz Premy-sla. Za nadporočnike - avditore so bili imenovani aspiranti dr. Maks Dobaj, Parel Pestevšek, Leopold Mostnak in Gustav Dolinšek. Premješčen je bil major - avditor Fran Prikrl iz Ljubljane v Olomuc.

Dunajsko policijsko ravnateljstvo. Dunaj, 10. junija. Prezident dunajskega policijskega ravnateljstva Březovski je bil vpokojen ter povišan v barona. Njegovo mesto zasede dosedanjí podpredsednik baron Gorup.

Nižjeavstrijski deželni zbor.

Dunaj, 10. junija. V večerajšnji seji nižjeavstrijskega deželnega zbora je interpeliral poslanec Bielohlavek glede nerednosti pri »Prvem avstrijskem delavskem konsumnem društvu«, kjer je baje tekem treh let izginil rezervni fond 750.000 K.

Ogrska.

Budimpešta, 10. junija. Grof Michael Karolyi je sprejel ponudni mu mandat mesta Szegleda, ki je izprazen vsled smrti Frana Kossutha.

Odkritje spomenika Dositeju Obradoviću.

Belgrad, 10. junija. Včeraj se je vršilo slavnostno odkritje spomenika Dositeju Obradoviću. Odkritje se je izvršilo na izredno slavnosten način. Udeležilo se ga je nad 20.000 ljudi. Kralja je zastopal njegov generalni adjutant Juričić. Navzoči so bili skoraj vsi ministri. Predsednik akademije Stojan Novaković je otvoril slovesnost z govorom, v katerem je pozdravil zlasti zunanje goste. Govoril je nato belgradski župan Nestorović ter minister prosvete Ljuba Jovanović, ki je zlasti naglašal Obradovičev pomen za vse Jugoslovane, ki je potujoč po jugoslovanskih deželah širil prosveto ter bil tudi v pismu pravi naslednik bratov Cirila in Metoda. Tajnik Književne zadruge Pavle Popović je pozdravil osobito slovenske in hrvaške goste ter slavil edinstvo Jugoslovancev v kulturnem delu. Slavnost je imela popolnoma značaj bratske kulturne solidarnosti Slovencev, Hrvatov in Srbov. Zlasti zastopniki Ljubljane in Dalmacije so bili predmet prisrčnih ovacij. Poleg deželne poslanca g. dr. Novaka in občinskega svetnika g. Pustoslem-skega so se udeležili slavlja dubrovniški župan dr. Čingrija, zagrebški župan arhitekt Holjac, zastopniki občine Knin v narodnih nošah, kjer je bival Obradović tri leta, ter zastopniki skoraj vseh drugih jugoslovanskih mest. Snoči se je vršil slavnostni banket, danes dopoldne je priredila mestna občina gostom na čast slavnostni diner. Povsod, kamor prihajajo, prireja občinstvo navdušene ovacije zastopnikom Ljubljane, Dubrovnika, Zagreba, Prage, Knina, Splita in drugih slovanskih mest.

Dogodki v Italiji.

Turin, 10. junija. Pri spopadih med delavci in policijo ter vojaštvom je bilo 25 vojakov težko ranjenih. Od demonstrantov je bil eden ustreljen, 8 pa jih je bilo težko ranjenih.

Jakin, 10. junija. Pri pogrebu žrtv nedeljskih demonstracij je izbruhnila panika. Padli so strelji iz množice, ter je ta, domnevajoč, da je streljal neki dr. Marchetti z okna, napadla hišo ter streljala v okna. Pri tem je bil težko ranjen dr. Veniteo. Prišlo je do krvavega pretepa, v katerem je bilo na obeh straneh več ljudi težko ranjenih. Policija se ves čas ni prikazala.

Imola, 10. junija. Stavkujoči delavci so razdrli železniško progo ter onemogočili promet proti Bologni.

Rim, 10. junija. V Via Alessandrinj je prišlo med delavci in orožni-

ki do spopada. Orožniki so imeli nalogo, streljati v zrak. Mnogo oseb je bilo aretiranih.

Rim, 10. junija. Proklamirana je železničarska stavka, vendar odhajajo in prihajajo skoro vsi vlaki normalno.

Kriza na Francoskem.

Pariz, 10. junija. Ribot je danes ob 11. dopoldne uradno naznanil, da je sestavil kabinet. V petek se predstavi novi kabinet zbornici.

Ruska duma.

Petrograd, 10. junija. Ruska duma je snoči z veliko večino sprejela zakon o razširjenju parlamentarne imunitete ter je odklonila predlog glede razširjenja disciplinarne oblasti predsedništva.

Sufragetke.

London, 10. junija. Policija je snoči zasedla hišo, v kateri se nahaja vodstvo sufragetk.

London, 10. junija. Sufragetke so v Birminghamu uničile svetovnoznano sliko Romneya. Eno sufragetko so aretirali. Množica jo je do krvi pretepla.

Mehika.

New York, 10. junija. Iz Veracruz poročajo, da kroži tam vest, da bo Huerta v kratkem odstopil. Iz Mehike prihaja celo vest, da je njegova tozadevna izjava že pripravljena. Razširjalo se celo listi, ki pozivljajo prebivalstvo, da naj prepreči Huertov beg, ker le njegova smrt more dati zadoščenje.

Tokio, 10. junija. Vest, da sta izginila japonski poslanik in japonski vojaški ataše, se dementira.

Dogodki na Balkanu.

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

Velesile.

Milan, 10. junija. »Corriere della sera« poroča z Malte, da sta dobili dve angleški vojni ladji na Malti nalogo, da odploveta pred Drač.

Ob črnogorski meji.

Drač, 10. junija. Iz pokrajine Zumbi so dospeli v Drač ljudje plemenita Haši ter zahtevajo od vlade varstva proti Črnogorcem, ki baje prestopajo mejo.

Drač, 10. junija. Knez je včeraj inspiriral svoje čete, ki so mu baje prirejale ovacije. S posebno ljubeznijo se je razgovarjal tudi z roparjem Iso Boletincem. Zvečer je bilo odposlanih mnogo pušk in municije ter en brzostrelni top za Malisore v Lješ. V Drač je dospel dvorni maršal Trota.

Drač, 10. junija. Križarka »Szigetvar« je odplula v Pulj. Nadomestilo jo brza križarka »Admiral Spaun«.

Carigrad, 10. junija. Listi zopet napovedujejo kandidaturu bivšega turškega vojnega ministra Izzet pašę na albanski prestol.

Kriza v Srbiji.

Belgrad, 10. junija. Uradno se poroča, da kriza v Srbiji še ni rešena in da so vse tozadevne vesti neresnične.

Bolgarsko posojilo.

Sofija, 10. junija. Da so se bolgarska pogajanja za posojilo v Berlinu razbila, je napravilo v Sofiji najslabši vtisk. Bolgarska nikakor ni mogla uvesti zahtevanega monopola na tobak. Jeseni se bo bolgarska vlada zopet pogajala z Angleško ali Francosko, kar seveda ne bo ostalo brez političnih posledic. Bolgarska je začela uvidevati, da v trozvezi ne more imeti zaslobe. S 60 do 70 milijoni frankov preduma v obliki novih zakladnih zadolžnic bi bilo Bolgarski momentano pomagano.

Protigrške demonstracije na Bolgarskem.

Atene, 10. junija. Grška vlada je vložila pri bolgarski vladi protest proti demonstracijam, izvršenim proti grškim podnikom ter zahtevala, da se vrnejo zasedene grške cerkve in da plača bolgarska vlada odškodnino. Poroča se, da so se protigrške demonstracije snoči zopet novile in da so Bolgari opustošili neko grško kavarno ter plenili po grških hišah.

Sofija, 10. junija. Razburjena množica je prirejala snoči v mestu demonstracije proti Orkom ter napadla več grških hiš in lokalov. Ponoči je prišlo do spopadov med demonstranti in policijo. Več redarjev je bilo težko ranjenih. Šele vojaške patrulje so zopet napravile mir.

Grška se pripravila.

Atene, 10. junija. Grška bo razpolagala še to leto s 500.000 novimi puškami in nad 2000 novimi topovi. Puške bo dobila Grška večina iz Avstrije, topove pa s Francoske. Te dni odplove lahko vojni brodovje, obstoječe iz 22 torpedovk in torpednih rušilcev. Komite za izgradbo vojne mornarice je nabral za en dreadnought nad 30 milijonov. Mesta tekmujejo, katero bo dalo več. Otok Mitilene se dal sam 5 milijonov. Na Or-

škem hočejo z enkratnim brambnim prispevkom dobiti 150 milijonov za svoje vojne brodovje.

Atene, 10. junija. Grška je kupila ameriški bojni ladji »Idaho« in »Mississippi«, kar je javno mnenje zelo pomirilo. Splošno prevladuje vtisk, da grška vlada ne bo trpela delj postopanja Turkov proti Orkom v Trakiji in Mali Aziji, marveč bo energično nastopila in tako rešila tudi vprašanje otokov.

Gospodarstvo.

H M E L J.

O gnojenju hmelja.

(Spisal Viljem Slawkowsky, hmeljski konzulent v Litomerici.)

Kakor je profesor dr. Remy dokazal, potrebuje hmelj pri srednje veliki letini za vsako leto na 1 ha velikem zemljišču 30 kg fosforove kisline, 90 kg dušika, 90 kg kalija, 130 kg apna in 54 kg magnezije.

15.000 kg hlevskega gnoja ima: 525 kg fosforove kisline, torej + 225 kg; 81 kg dušika, torej + 9 kilogramov; 975 kg kalija, torej + 65 kg; 105 kg apna, torej + 25 kg kakor zgoraj navedeno.

15.000 kg hlevskega gnoja bi torej teoretično zadostovalo za 1 ha zemlje, dasi bi bilo dušika in apna nekoliko manj, vendar pa fosforove kisline in kalija nekoliko več, kot je potrebno.

V praksi je pa vsa zadeva druga. Dasi ostane sestava hlevskega gnoja ista, vendar ne sprejema rastlina vsa živila v polni in celi meri, osobito glede dušika. Pa tudi še večja množina hlevskega gnoja bi tozadevno nič ne izpremenila; povzročila bi sicer prav močne trte in velike liste, to pa na račun kobil. To dejstvo je bil povod, da se je začelo premišlje-vati, ali bi se učinek hlevskega gnoja ne dal povišati s pomočjo umetnih gnojil; pri tem prizadevanju je bilo torej najvažnejše vprašanje, katero umetno gnojilo bi prišlo v poštev.

Profesor dr. Wagner trdi, da vpliva prevelika množina dušika neugodno na kakovost hmelja. On priporoča počasi učinkujoča dušikova gnojila, kakor žveplenokisli amonijak in pravi, naj se hitreje učinkujoči čilski soliter podaja rastlini po večkrat v manjših množinah. Istega mnenja je tudi Barth, ki tudi svari pred preveliko množino dušika.

Naziranjui navedenih strokovnjakov je pa nasproti O. Neumann, ki pravi, da dušik dobrodejno vpliva glede množine, ne vpliva pa tudi v vseh slučajih neugodno na kakovost pridelka. Iz vsega tega je razvidno, da se vobče veljavna pravila za gnojenje hmelja ne morejo sestaviti. Profesor dr. Hoffmann priporoča v izboljšanje hlevskega gnoja za 1 ha: v jeseni 4 q Tomažev žlindre ali 3 q superfosfata in 2 q 40% kalijeve soli in spomladi 3 q žveplenokislega amonijaka ali 2 q čilškega solitra, in sicer 1 q pri obrezovanju hmelja in 1 q ob cvetju; brez hlevskega gnoja pa priporoča: 4 q Tomažev žlindre ali 3 q superfosfata, 4 q 40% kalijeve soli; spomladi 2 q čilškega solitra, in sicer do konca junija v treh porcijah, ali meseca aprila 4 q žveplenokislega amonijaka.

Hmeljski konzulent deželneega kulturnega sveta - Bauer, ravnatelj žateške hmeljarske šole, je dosegel na poskuševalnih nasadih prav lepe uspehe, in sicer: a) pri dvoletnem turnusu na lahki zemlji na 1 ha: V prvem letu 325 q hlevskega gnoja, 1 q žveplenokislega amonijaka, 1 q 18—19% superfosfata in 75 kg 40% kalijeve soli; v drugem letu: 2 q žveplenokislega amonijaka, 2 q 18—19% superfosfata in 1 q 40% kalijeve soli; b) pri triletnem turnusu: v prvem letu 325 q hlevskega gnoja, 1 q žveplenokislega amonijaka, 1 q superfosfata, 75 kg 40% kalijeve soli; v drugem letu: 2 q žveplenokislega amonijaka, 2 q superfosfata in 15 q 40% kalijeve soli; v tretjem letu: 3 q žveplenokislega amonijaka, 3 q superfosfata in 40% kalijeve soli.

Znano je, da postanejo kobile na koncih rjavkaste, ako se gnoj hmeljske z apnenim dušikom; v tem oziru so pač največje važnosti izkušnje, katere je doseglo nemško hmeljarsko društvo v Norimbergu v letih 1907 do 1909. Po teh izkušnjah je dokazano, da so postale kobile le takrat rjavkaste, kadar se je z apnenim dušikom gnojilo spomladi po obrezovanju hmelja. To potrjuje tudi profesor dr. Wagner.

Znamenito je, da postanejo kobile šele takrat rjavkaste, ko so 3/4 svoje velikosti dosegle; ne postanejo pa rjave, ako se apneni dušik podaja v jeseni. Učenjak si to prikaže na to-mačijo tako - le: Iz apnenega dušika se razvijajoči dicjanamid se pri jesenskem gnojenju v zemlji izgubi, medtem, ko ga pri spomladnem gnojenju rastline posrkava. Ker pa jesensko gnojenje z apnenim dušikom tudi večjo letino povzroča, kakor spomladno, se jesensko gnojenje a

tem gnojilom prav toplo priporoča. Apneni dušik se pa naj troši okoli sadežev, in ne po njih in se naj lahko pokoplje.

Glede gnojenja z apnom se naj uvažuje sledeče: Mokra in slaba zemlja se ne smeta gnojiti z apnom. Apno ali lapor se naj trosita kolikor mogoče že jeseni, in sicer delj časa pred ali po gnojenju s hlevskim gnojem. Apno se ne sme nikdar mešati z žveplenokislim amonijakom, ker bi le - ta postal potem brezpomemben. Na lahki zemlji se uporabi najboljši lapor, in sicer 300—500 q; na težki zemlji pa vsako 3.—4. leto 15—35 q živega apna za 1 ha.

— Bančna kriza na Francoskem. Nemško časopisje hoče iz francoske bančne krize in iz padanja kurzov vodilnih ruskih vrednot kovati političen kapital ter diskreditirati francoski kredit v Parizu kot težko in nevarno breme. Ni sicer dvoma, da je padanje kurzov ruskih papirjev eden izmed vzrokov težko francoskih bank, vendar pa je popolnoma napačno, če se išče vse te vzroke v finančnem prijateljstvu z Rusijo, kakor bi to rada videla ljubosumna Nemčija in Avstrija. Ne smemo pozabiti, da je Francija prestala dobo splošne evropske denarne krize nenavadno trdno, čeprav je bil ravno njen finančni svet najbolj eksponiran. Veljalo je to sicer gotove žrtve, od katerih je najglavnejša ta, da je napetost na denarnem trgu trajala v Franciji mnogo delj nego v drugih državah in da traja pravzaprav še danes. Francija je s tem odvrnila krah ne le od sebe, marveč tudi od cele Evrope, kajti če bi v času največje krize tudi v Franciji izgubil finančni svet vaje iz rok, bi bili priče svetovne finančne katastrofe, kakršne še ni bilo od dunajskega krah. To, da je Francija vstrajala in da je nasprotno po vojni še dovolila svojim političnim prijateljem potrebni kredit iz svojega mobiliziranega kapitala, ni moglo ostati brez posledic. In kar so druge države prebolele že za časa krize, dogaja se zdaj v Franciji, seveda absolutno v manjši meri, relativno pa z ozirom zboljšanje v drugih državah se pojavlja francoska bančna kriza, kot nenavaden pojav. Francoski kapital je moral prestati nenavadno visoko obremenilno izkušnjo, vsled česar ni čudno, da kaže zdaj znake gotove utrujenosti. Razne okoliščine, odpor proti dohodarini, notranji politični nemir, akcijska kriza v Rusiji, mehi-kanska vojna in finančna kriza v južni Ameriki — to vse ni dopustilo Franciji odpočitka po neizmernem naporu. Spekulacija je izrabila to situacijo. Toda padanje vodilnih francoskih bančnih vrednot se nikakor ne more primerjati padanju, ki ga je povzročila kriza drugje. Sedanji dogodki na Francoskem je neka končna, zakasnela igra balkanske krize, na katero so slučajno vplivale istočasne težkoče v Ameriki in Rusiji. Vendar pa ne smemo podcenjevati pomena te krize, posebno političnega pomena. Francija je prenasršena s tujimi vrednotami, predvsem oficijalnimi posojili. In vsesvetovno gibanje, želja po višem obrestovanju, če tudi morda včasih pri manjši boniteti, se je polastilo tudi Francije. Vidi se to najboljše v tem, da išče Francija za svojo lastno posojilo novo, rentabilnejšo obliko. Znani francoski finančni konzervativizem, ki nalaga svoje kapitalije brez vsega rizika, polagoma izginja in že nastaja tendenca, nalagati denar, kakor imajo Angleži navado, bolj v donosnih podjetjih v tujini. To se je tudi prej godilo na Francoskem, vendar pa so predvsem gojili finančni, bančni kredit. Prvi intenzivnejši poskusi v tej smeri so se izvršili v južni Ameriki in Rusiji. Ti niso bili ravno najsrečnejši in to je mnogo prispevalo k sedanjim negotovostim, kako polagati kapitalije. Francoski privatni kapitalisti so zdaj nekoliko zmešani, njihovo zaupanje v tuje vrednote je otesena. In to je glavni vzrok današnje krize. Nastaja vprašanje, ali bo to nezaupanje, ki bi moglo finančno situacijo Francije zelo ogroziti, zopet minilo. Kakor se vidi, gre za pojav, ki bo kmalu prebolen, Vlada mora poseči vmes. To je že začela s tem, da je dovolila največjim bankam kredit za nepričakovane slučaje. V Rusiji ugodno poteka sanacijska akcija in ondota kriza bo kmalu končana. Tudi mehi-kanske vojne bo skoraj gotovo kmalu konec in le v južni Ameriki se bo situacija zjasnila okoli novega leta po žetvi. Vse kaže, da bo do jesenske kampanije prebolela francoska bančna kriza in da bo ista marsikaj naučila francoski bančni svet in privatne kapitaliste. Prav gotovo se pa ne bo izpolnila nada, ki živi zlasti v Avstriji, da se bo po krizi finančna Francija odvrnila od Rusije ter se približala Avstriji. Kajti navzlic vsem poslednjim dogodkom v ruskem denarstvu in v ruski industriji napreduje konsolidacija v ruskem državnem narodnem gospodarstvu, dočim pri nas nazaduje vsled nesrečne vladne notranje in zunanje politike.

Katalogi svetovne razstave za knjižno in grafično obrt v Ljubljani. Borzni listi za nemško knjigotržstvo je prinesel pre kratkim zanimiv popis vseh povodom imenovane svetovne razstave izšlih katalogov in vodnikov, kjer je označil avstrijski poseben - katalog kot mojstrsko delo na polju knjižno - obrtne umetnosti in kot najlepše tiskano delo, kar jih je razstava dosedaj prinesla. V resnici se pridno povprašuje po tem posebnem katalogu, tako iz ino - kot tujemstva, vsled česar se daje na znanje, da se dobi navedeni katalog v »Geschäftsstelle, Wien, IX., Seeringgasse 9«, v nekaterih bukvarnah na Dunaju in v Lipskem v avstrijski hiši.

Poslano.*)

Podpisani potrjujem iz lastne izkušnje, da so vsa dela, bodisi podkovanja konj ali okovanja voz itd., kar izve sam g. Leopold Stremptel ali pa se izvrši pod njegovim nadzorom prav vzorna in se učenci, ki jih on poučuje, lahko štejejo srečne. 2277

Jernej Kalan, Poljanska cesta št. 52.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano*)

slavnemu občinstvu v Ljubljani in okolici.

Čevljarska zadruga v Ljubljani je na svojem občnem zborovanju razmotrivala tudi za ves čevljarski stan škodljivo dejstvo, da se od dneva do dneva vedno odpirajo nove prodajalne s tovarniškimi čevlji in se uničujejo domači izučeni obrtniki. Sprejemajo se seveda tudi popravila, če ravno je prepovedano, in se s tem dela čevljarskemu stanu občutna škoda.

Skraini čas bi bil, da se vpelje zakon, da bi se to popolnoma odstranilo. Če mora izučeni pomočnik do prinesiti sposobnost, da se je res učil in najmanj tri leta delal za pomočnika, da more postati mojster, naj tudi prodajalci čevljev dokažejo sposobnost, kako se čevlji napravijo, naj bo za vse enako. Če bo tako šlo naprej, bomo kmalu tako daleč, da tudi čevljarji ne bodo mogli več davka plačevati, če se merodajni faktorji za to ne zmenijo. Obrtni stan je res povsod zapuščen, ker nima nobene zaslombe pri merodajnih krogih.

Zatorej se obračamo do slav. občinstva in upamo, da je občinstvo že dovolj prepričano, kakšni so tovarniški čevlji. Marsikatera gospa, gospodična ali gospod si je noge pokvaril in dobil kurja očesa, kar mora potem izučen čevljar popravljati. Zatorej je najbolje, da se sl. občinstvo ozira na domače čevljarske mojstre za izdelovanje čevljev, če velja še geslo svoji k svojim. 2257

V Ljubljani, 8. junija 1914.

Čevljarska zadruga v Ljubljani.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali: za „Ciril-Metodovo družbo“ Olga Kodrič iz Čateža ob Savi K 1'60 zbralo omizje v Kodričevi gostilni v svrhu poravnave škode pri lovu na pajka, Ivan Deržič v Zidanem mostu K 20— nabrano na fantovskem večeru tov. Rudina in g. Hinko Franzl lastnik pletilne veleobrti v Ljubljani K 20—, ob priliki 30 letnice svoje poroke. Skupaj K 41'60

za „Branibor“ Taborjansko omizje gostilne »zur Universität« v Gradcu K 5'62.

za „Ciril-Metodovo družbo“ Josip Rudež, graščak v št. Jerneju na Dolenskem 5 K. mesto cvetlic, Marica Rus, šmartno pri Litiji 22 K, nabrala mesto venca umrli gospej Klementini Vazak, c. kr. poštarice istotam (i. s. ga. M. Zore 3 K, ga. J. Slavinec 3 K, ga. I. Debelak 3 K, ga. A. Šeleker 3 K, ga. K. Robavs 3 K, ga. M. Izgoršek 2 K, gca. M. Sorre 2 K in ga. M. Rus 3 K) in »Sodarjeva Špelca« iz Ljubljane 4 K, nabrala pri sestopu iz Golice za na jesenih prodane narcise. Skupaj 31 kron.

za »Obrambni sklad Ciril-Metodove družbe“ Lojze Kovacik, asist. južne žel. v št. Petru na Krasu 200 K, zbral št. Peterski železniški in poštni uradniki, ovrnani se udeležiti cvetličnega dne, kot svoj tretji kamen.

za nagrobni spomenik Vatroslav Holza g. dr. Franc Jurčeta v Ptuj

20 K in prof. Rajko Ferulak v Ljubljani 5 K. Skupaj 25 kron.

za „Branibor“ izročilo naložništvo kot skupiček za znanje priloge pismom s vprašanji glede slovenske trgovine 80 vinarjev.

Živeli nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 8. junija: Josipina Rotter, vdova davčnega upravitelja, 73 let Čopova ulica 19. — Vladimir Virant, sin voznika električne cestne železnice, 5 dni, Zaloška cesta 10. — Alojzij Tscherne, posestnik - hiralec, 27 let, Radeckega cesta 9.

Dne 9. junija: Anton Arko, mestni učitelj, 45 let, Pot v Rožno dolino 34. — Filip Pečelin, sin dnarice-hiralec, 19 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnici.

Dne 5. junija: Ana Bončar, žena mizarkega mojstra, 31 let.

Dne 6. junija: Ivan Vrhovnik, krojačev sin, 16 mesecev.

Današnji list obsega 16 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Svoji k svojim je geslo dandanes. Pod tem geslom se priporoča urarska tvrdka F. Čuden, ki je res domača tvrdka in njen lastnik domači Slovenec. Ni skoro Slovenca, ki bi ne poznal te stare domače tvrdke, ki je bila nekdanj na Mestnem trgu, sedaj pa se nahaja že blizu deset let v Prešernovi ulici št. 1. Lokal na Mestnem trgu je bil svoj čas prevzel gospod H. Suttner, Čudnov svak, ki se je pozneje preselil v Gradec. Toliko v pojasnilo onim, ki iščejo tvrdko F. Čuden še vedno na Mestnem trgu.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 2— Po poštne povzetje razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevali Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 25

Ustna voda
KALODONT
Zobna krema

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 10. junija 1914

Kaložbeni papirji.	Dinar	Diagonal
4% majevna renta	81.20	81.40
4% 20% srebrna renta	84.95	85.15
4% avstr. krona renta	81.60	81.80
4% ogr. krona renta	79.95	80.15
4% kranjsko dež. posojilo	89.00	89.20
4% k. o. češke dež. banke	85.75	86.75

Srečke.	425—	435—
Srečke iz l. 1860 1/2	675—	695—
„ tiske	286—	296—
„ zemeljske I. izdaje	281.50	291.50
„ II.	238.90	248.90
„ ogrske hipotečne	225.75	235.75
„ dun. komunalne	469.50	479.50
„ avstr. kreditne	482—	492—
„ ljubljanske	57.75	61.75
„ avstr. rdeč. križa	50—	54—
„ ogr.	28.85	32.75
„ bazilika	24.25	28.25
„ turške	213—	216—

Dolanci.	398—	402—
Ljubljanske kreditne banke	601.50	602.50
Avstr. kreditnega zavoda	504.50	505.50
Dunajske bančne družbe	87.80	88.80
Državne železnice	684.75	685.75
Alpine-Montan	77.25	77.25
Češke sladkorne družbe	279—	281—
Živnostenske banke	264.50	265.50

Valute.	11.41	11.45
Cekini	117.80	118—
Marke	96.05	96.25
Franki	95.55	95.75
Lire	252—	253—
Rubliji		

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2 Srednji vrtolni tlak 756 mm

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9.	2. pop.	728.1	22.1	p. m. jug.	del. jasno
9.	zv.	731.0	16.3	sl. jzh.	—
10.	7. zj.	733.0	16.3	sl. jug.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura 17.1° norm. 17.0° Padavina v 24 urah mm —0.

+

V globoki žalosti naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znanem, da je naša iskrenoljubljena soproga, mati in sestra, gospa

Antonija Senegačnik

v torek popoldne, v starosti 51 let, previdena s sv. zakramenti, mirno in vdano preminila.

Truplo predrage pokojnice se bode v četrtek, dne 11. junija ob pol 4. uri popoldne slovesno blagoslovilo ter iz hiše žalosti, Planinska cesta št. 271 prepeljalo na pokopališče k Sv. Križu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v frančiškanski cerkvi.

V LJUBLJANI, dne 10. jun. 1914.

Andrej Senegačnik c. kr. poštni poduradnik, soprog. Fran Golnar brat Ivanika hči. Moja in Rosa sestri.

Izvrsten dalmatinec

Opelo močan, liter K —88, rdeči sametek liter K —92, beli sametek najfinjši liter K 1— 2168

Naročite z dopisnico vse vrste à liter z dostavo in steklenicami K 3—, M. Zorjav, Ljubljana, Streliška ulica 32.

Vsak dan svež
SLADOLED
in
ledena kava
se dobi v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

Kavarna
vse noč
odprta
LEON
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

lahko delo
briljantno
plačilo pri
uporabi
Erdal
kreme za čevlje.

Tovarniška zaloga za Alpeke dežele v Ljubljani.
Pisarna: Albert Pečevnik.

Kazensko-pravni red

z dne 23. maja 1873 št. 119 državnega zakonika z dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenskih postopke zadevajajočimi.

Trdo vezan 5 K 80 v., po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Urarski pomočnik

samostojen delavec, se sprejme takoj proti dobremu plačilu pri Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9. 2251

Stalni 2200

krajevni agenti

zmogni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Kratek glasovir ali pianino

se radi preselitve zelo ceno prodaja. Radeckega cesta št. 2, I. nadst. 372

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

IV. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron.

Zahvala.

Ob priliki dirke Kranj-Ljubljana dne 7. t. m. nam je dal gosp. ing. Kille, tukajšnji zastopnik Fuchovih avtomobilov, popolnoma na razpolago svoj avto, katerega je tudi sam vodil, za kar se mu pedujsari klub najtopleje zahvaljuje.

Klub slov. kol. „Iirija“.

Dobro blago se samo hvali!

G. F. Jurásek

vглаševalec glasovirjev in trgovec glasbil
Ljubljana, Poljanska cesta 13.

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev, gosli, gitar, tamburic, citer, harmonik itd. Najboljše strune „Weichold“ in druge ter vse potrebščine glasbil. — Jamčim pismeno 10 let. — Zavod za uglasjevanje ter popravila glasovirjev in vsega glasbenega orodja.

Najcenejša posojevalnica.

Vglašujem »Glasbeni Matic«, »Mladiki« in drugim slovenskim zavodom. Svarim pred samouki in neizkazanimi baje-strokovnjaki, ki instrumente samo pokvarijo. Edini samostojni strokovnjak za uglasjevanje ter popravila vseh glasbenih instrumentov je na Kranjskem koncesionirana tyrdka

F. G. Jurásek.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12.50—16.50.

Visoko, moderno podoba, lepoto linij, udobnost dajo samo

Warnerja Rust Proof

stezniki

(originalno amerik. izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se odstranile vloge. Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,

Ljubljana, Cevljarska ulica 2.

Priporoča moderne bluže, spodnja krila, damsko in moško perilo. Otroško higijenično perilo TETRA, sivalne potrebščine, kakor tudi vse druge modne predmete najb. kakovosti.

Poštne naročila se izvršujejo točno!

Za varstvo bralcev

se nikdar ne utrudimo opozarjati na mnoge ničvredne ponaredbe, ki jih čestokrat ljudje dandanes spravljajo

v promet. Star je že dobri sloves in velika priljubljenost Fellerjevga blagodišečega rastlinskega esenčnega fluida z oblastveno varovano besedno znamko »Elsafinid«, ki, kakor znano in kakor vsak dan lahko slišimo iz ust zdravnikov, učinkuje po-

življajoče, krepi živce in mišice in blaži bolečine. Ravno tako pogosto kakor Fellerjev fluid pa ponarejajo tudi preizkušeno, prebavo pospešujoče želodčno sredstvo, Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno

varovano besedno znamko »Elsa kroglice«. Ker smo se o dobrodejnih lastnostih obeh preparatov sami prepričali in smo jih pogosto od mnogih bralcev in zdravnikov slišali hvaliti, svetujemo, da se proti ponaredbam varujete tako, da naročite oboje na-

ravnost pri lekarnarju E. V. Feller v Stubi, Elsa trg št. 238 (Hirvatsko). Poizkusni tucat Fellerjevga fluida stane franko 5 kron, Fellerjevih kroglic 6 škatlic franko 4 krone.

O naših močeh in slabostih.

(Povodom romana »Kontrolor Škrobar«.)
(Dalje.)

Literarno in estetsko vrednost »Kontrolorja Škrobarja« sta prof. Funtek in kritik »Slov. Naroda« pravično in objektivno ocenila. Stališče dr. Opeke je že načeloma različno od stališča drugih kritikov, zato je njegova sodba tako ostra. Po nazorih dr. Opeke sploh ne spadajo erotične stvari v literaturo. To je staro cerkveno stališče in ni o tem nič mogoče govoriti. A tudi tisti, ki stoje načelno na drugem stališču in zahtevajo za umetnost svobodo, popisovajo tudi erotične dogodke, priznavajo, da spadajo erotični dogodki le tedaj v literaturo, če so potrebni za karakterizacijo družbe in posameznih oseb ter za motivacijo dogodkov. V »Kontrolorju Škrobarju« je teh erotičnih dogodkov veliko preveč in popisani so tako, da jemljejo romanu umetniški značaj, ter ga uvrščajo v kategorijo tistih spisov, v kateri zavzemajo prvo mesto pariški eksportni romani. No, pa to je postranska stvar.

O »Kontrolorju Škrobarju« se pravi, da je njega avtor iskal resnico in jo povedal, da je popisal življenje ljudi na slovenski meji ter odkazal našo moralno insaniteto in doprinesel dokaz naše etične in moralne inferiornosti tako da zdaj vidimo, koliko smeti je v naši hiši in kako žalosten je naš dom.

To pa ni res. To je množica bombastičnih fraz, vrženih v javnost brez pomisleka, to ni nič drugega, kakor neutemeljeno sramotjenje slovenskega naroda. Če bi bil naš narod res tako pokvarjen, kakor ga slikajo »Kontrolor Škrobar« in »Kontrolorja Škrobarja« in njemu nastopajoče osebe res tiho, če bi bilo pri nas res vse tako demoralizirano in popačeno, kakor je opisano v tej knjigi, potem bi to ljudstvo ne zaslužilo drugega, kakor da v svoji gnolobi pogine. Lahko je mogoče, da je vse to vzeto iz življenja, kar je popisano v »Kontrolorju Škrobarju«. Naposled se dobe še griji ljudi, če jih hoče kdo poiskati in popisati, ali v tej knjigi popisano propadlost in pokvarjenost predstavljati kot verno in natančno sliko etične in intelektualne inferiornosti vsega prebivalstva ob meji na Štajerskem, to je krivično in brez podlage.

Naša domovina je že po svoji zemljepisni legi nekaj posebnega. Ne samo, da je lepa in plodovita pa zopet divja ali pusta, ima tudi še druge posebnosti. Na eni strani stoji visoke Alpe, na drugi šumi morje, na tretji sega v planjave ogrske in hrvaške; ko bi ne bilo Alp, bi sneg komaj poznali, ko bi ne bilo morja, bi se v snegu dušili. V naši domovini rodi zlahtni kostanj, o katerem pravijo, da zaznamuje mejo med romanstvom in germanstvom, na naših tleh rase trta, ki je naprej proti severu do onstran Semernika ne poznajo, tu rasejo vsi sadovi severa in nekateri solnčnega juga. Te razmere imajo svoj vpliv na podnebje, na rodovitnost zemlje, pa tudi na prebivalstvo.

Naša domovina je razdeljena na pokrajine, ki imajo svoj poseben značaj, svojo posebno fiziognomijo. Kaka razlika med Gorenjo Savinsko dolino in med Vipavo in Goriško, kaka razlika med »Prlekijo« in Bohinjem, kaka razlika med plodovito Belo Krajino in med Krasom. Različne so te pokrajine, a vendar so si podobne, kakor sestra sestra; različni so tudi prebivalci, a vendar vedo vsi, da so sinovi ene matere.

Naš narod ni čistokrvn. V temnih časih je zapadel tujemu gospodstvu in doživel vsakovrstne invazije. Tuji grajščaki in njih uslužbenci so živeli nad njim in med njim in ker leži slovenska domovina na križišču velikih cest v Italijo in na Ogrsko, na Nemško in na Balkan, je nešteto tujih vitezov v svojimi vojskami teptalo to zemljo in njega prebivalstvo. A narod je branil svoje življenje in četudi je izgubil mnogo ozemlja, ohranil se je vendar.

Prišli so še hujši časi. Prišlo so turške invazije in prišlo je naseljevanje tujcev, Nemcev in Italij, in prišli so iz Bosne pribegli bratje. Notri gori v visoke gorejske hribe so se prerinili tujci, Nemci in Italijani (prebivalce Železnikov in bližnjih vasi imenujejo stare listine Walchen-Welsche), vzdržali so se stoletja, a so končno utonili v slovenstvu.

V tem se kaže življenjska energija slovenskega naroda. To je sijajen dokaz njegove notranje moči, zakaj vsak drug narod na svetu, bi bil v takih razmerah pri tako malem številu, pri taki oslabelosti, gotovo propadel. Pri tem je pomisliti, da je bil slovenski narod vedno proleatarski narod, brezpraven hlapec tujih gospodarjev. Da smo vsaj toliko

ohranili, kar imamo danes, je še prav čudo.

Zemljepisna lega naše domovine, klimatične in prirodne razmere, zgodovinski dogodki in mešanje krvi, vse to je vstvarilo sedanji slovenski tip. Slovenski narod ima svoje slabosti ima pa tudi svoje kreposti, a kdor jih preišče, jih primerja s krepostmi in slabostmi drugih narodov, kdor vse vestno pretehta, ta bo priznal, da vobče nismo v svojih lastnostih kot narod nič slabši, bržkone pa še boljši, kakor so drugi narodi evropski.

To je gotovo, da ga ni naroda, ki bi bil v takih razmerah in s takimi močmi prišel tako naprej, kakor smo Slovenci. Izkopali smo se takorekoč iz groba in to je bilo gigantsko delo in tudi danes, ko so vse peklenske sile na delu, da nas zadavijo, smo še zdrav, krepak in čvrst narod, navzlic vsem svojim slabostim.

Na svetu ni nikjer svetnikov in ob sebi se razume, da življenje tudi na Slovenskem ne odgovarja idealom pravosti. A boljši smo od mnogih drugih. Le ozirom se malo po dokazih naše kreposti.

Slovenski vojaki so se na vseh bojnih poljih odlikovali po čudoviti vztrajnosti in hrabrosti in kdor jih pogleda danes pri vajah, se pripravi hitro, kako daleč nadkrijujejo druge polke. Ta član, ta žilavost, ta krepka volja, ta vztrajnost, ta pogum, — ali niso to kreposti prve vrste, ali niso to dokazi, kake energije ima naš narod? Vzbuditi te energije za narodno in gospodarsko delo, to je velika naloga vse slovenske politike.

Enkrat smo že spoznali, kake energije lahko razvije naš narod tudi na gospodarskem polju. Zgodilo se je to takrat, ko so prišle nad naše trte hude boleznine in opustošile naše vinograde. Ali je naš vinogradnik, ki vendar ni najbolj energičen med rojaki, mar resigniral? Kaj se! Tu je pokazal svojo rezistentno moč pa tudi svojo inicijativno. O, to so bili hudi časi. Sad stoletnega dela, stoletnihkušenj je bil uničen, z dohodki iz vinogradov je zmanjkalo hrane, tako da je pomanjkanje mnogo ljudi pregnalo. Življenje mnogih generacij je bilo tedaj prekinjeno, glavni vir življenja — dohodek iz vinograda — je usahnil. Pa naši ljudje vendar niso obupali, s trdno vero so se lotili obnove in jo tudi izpeljali.

Brez dvoma je obnovevinogradov dokaz, kake kreposti hrani naš narod v sebi tudi na gospodarskem polju.

Pa pojdimo dalje! Rekli smo že prej, da na naši zemlji ni svetnikov. Tudi pri nas jih ni. Pod kožo smo vsi krvavi. Chaque homme a dans son coeur, un cochon someille in se časih tudi prebudi. Ta je tatarni zakon. Ali vendar je naš narod tudi v seksualnem oziru dosti na boljem, kakor so drugi Nezakonskih otrok je pri nas veliko manj, kakor drugod, ločitev zakona prav malo, hudodelstev zoper pravico prav malo, odganjanje telesnega sadu prav malo, krvosramnosti skoro nič. Rodovitnost slovenskih žena je jako velika, dasi je žal tudi umrljivost otrok velika, vojaški izpazi pa pričajo, da so slovenski vojaki v celi avstrijski armadi najbolj zdravi in čvrsti.

Ali ni tak narod zdrav in jedrnat, ali ni to dragocen človeški material?

Mnenje gospoda dr. K. Panderma-lyja v Carigradu.

Gosp. J. Serravallo

Izmed vseh krepil mi je dalo Vaše Serravallovo kina - vino z železom najboljših uspehov. Pripisujem vedno to specialiteto in izjavljam, da sem bil vedno zadovoljen.

Carigrad, 4. junija 1909.

Dr. Panderma-ly.

Kolesarji! 1845 Kolesarji!

Klobučevinaste prevleke

na sedlih odine zabranijo trgati in svetlikanje obleke. Udobno in hladno sedenje! Prospekt pošljite A. Obrza, tapetnik, Ljubljana, Solenburška ulica 1.

Novi,

Morsko kopališče, klimatično letališče hrvaške Primorje.

Dno morsko naplavljenost s čistim peskom, morje plitko in čisto, moderno urejena solnčna in zračna kopališča, solnčno kopališče na pečinah, hladovita obalna pot, perivoj, kopališča glasba, zabave, lepa okolica za izlete, dobre restavracije, 500 urejenih sob v hotelih in vilah. Brez prahu, brez megle in brez moških. Prospekt in navodila daje

Ljubljana povzame.

Bay - rum s konjickom

trdike Bergmann & Co. Dečič na Lahi

Original vseh znamk bay-ruma, zabranjuje tvoritev prihlaja, pre-zgodnje osivenje in izpadanje las, jači živce in dela polne, mehke lase, poleg tega je pa krepko vteralo proti onemoglosti udov (po napornih hojah) proti revmatičnim bolečinam itd. — Vsak dan priznalna pisma! — Pazite izrecno na zalepno znamko »konjiček«. Steklenica K 2 in 4 se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah. 893

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšje priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

atero okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica s navodom 1 kruno.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfiniših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Rožarova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubi. mostu. 10

V tej lekarni dobivate zdravila tudi člani bolniških blagajin tužne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Zupnik Friderik Repolusk

v St. Vidu pri Mislinjah (Štajersko)

je bil edino in samo po uporabi

: tinkture za želodec :

lekarnarja Piccoli-ja

v Ljubljani, Dunajska cesta,

rešen želodčne bolezni,

vsled katere je trpel že

celih 19 let.

Steklenica 20 v.

Zbirka

avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatnim

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novjšimi zakoni kazenskega pravnega obsega.

V platno vezan 6 K;

po pošti 6 K 20 vin.

Narodna knjigarna

v Ljubljani.

Cena: 1/2 steklenica K 1.20, 1/1 steklenica (sadošča meseca) K 2.—

Odol

Odol dosledno rabi vsak dan, po naših današnjih vednostih kar najbolje neguje zobe in usta. Najboljša ustna voda.

Nepremočljivost betonske in belega apna malta.

Osušenje vlažnih zidov in prostorov.

Proti vremenu odporne stene, kamor lije dež in fasade z belim

„STEARIT“

kemične tvornice Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.

Prodajna pisarna in zloga F. P. Vidlo & Co. v Ljubljani.

Poletne novosti v izgotovljenih oblekah

priporoča trdika

Maček & Ko.

Franca Jožefa cesta št. 3.

Sprejemajo se naročila po meri,

ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. železnice.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Stanovanjski odsek „Slovenske Sokolske Zveze“ v Ljubljani

potrebuje za nastanitev udeležencev letošnjega zleta dne 15, 16. in 17. avgusta

približno 100.000 kg slame

Slamo dobaviti bo

najkasneje do 1. avgusta 1914

na prostore v Ljubljani, ki se kasneje določijo.

Ponudbe za dobavo te slame je nasloviti

do 1. julija 1914 na stanovanjski odsek Sokolskega zleta v Ljubljani

(načelnik mag. svetnik Janko Bleiweis-Trsteniški).

V ponudbah je navesti, ali dotični ponudnik slamo le proda in za katero ceno, ali pa je tudi pripravljen proti odškodnini, ki jo je navesti, po uporabi slame prevzeti zopet nazaj.

V ponudbah je tudi izrecno navesti, da je ponudnik pripravljen položiti kavcijo 10% dogovorjene kupnine, oziroma odškodnine, katere kavcija zapade v slučaju, da slame v določenem času ne dobavi na določene prostore.

RADIUM

STRAPAZ-IN TKANINE

tovarne B. SPIEGLER in SINOVI Hronov

so izdelane iz najfinije Amerike-preje, ter v lepoti in trpežnosti ne-prekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobele ter so znatno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno životno ali posteljno perilo

v manufakturni trgovini

J. CIJHA, LJUBLJANA

Pod Trančo.

Zahtevajte vzorce za prave preizkušnje.

Sprejmeta se takoj 2223
2 kleparska pomočnika
 galanterijske in stavbne stroke v trajno delo. Plača po dogovoru.
Franz Rozin-Tomšo, klesar in krovce, železniki, Goranjsko.

Zanemljiv, knjigovodstva in obeh jazikov poplačena smeten
uradnik
 se takoj sprejme (trgovsko izkušen prednost). 2266
 Ponudbe (brez izprijčeval) pod poštno predač 62.

Sprejmeta takoj 2 upravnika
izarska pomočnika
 v trajno delo. 2265
Franz Kunzler, parna žaga in mizarstvo, Ljubljana.

Sprejme se
slastičarski pomočnik.
 Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2268

Soba s pos. vhodom
 in s hrano pri boljši obitelji za absolviranega jurista se išče za čas od 16. junija do 15. dec. t. l. 2255
 Ponudbe do 11. junija pod „M. R.“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Knjigovodkinja
 popolnoma samostojna moč, zmožna bilance, se išče za čimprejšnjo nastop. Hrvatskega jezika veščje imajo prednost.
 Ponudbe s točno navedbo plače, vstopa in s prepisi izprijčeval naj se pošljejo na **Podravina paromlin d. d. Gjurjevac, Hrvatska.** 2273

Zastonj
 in poštine prosto dobi na zahtevo vsak moj **glavni katalog**
 s 4000 slikami o porabnostnih in darilnih predmetih vseh vrst.
 Prva tvornica ur Jan Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj v Mostu št. 444 (Češko)
 Nikljasta ura K 3-80, boljše K 5-—, srebrna ura K 8-40, nikljasta budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-20, ura s kukavico K 7-50, ura na nihalo K 9-— v bogati izbiri.

Narodna knjigarna
 v Ljubljani
 Prešernova ulica šte. 7.

priporoča
 kancelijski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovitni in barvani papir
 Kasete s pisemskim papirjem.
 Zrgovske knjige v vseh velikostih, rtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.
 Odemalne knjižice po različnih cenah.
 Zalaga šolskih zvezkov in risank.
 Zavitke za urade v vseh velikostih.
 Velika izber vseh pisarniških potrebščin, svizalnikov, peres, poročnikov, radirk, kamovnikov, tablice, gubice, črna in bela.
 Barve za šole in umetnike.
 Razglednice pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinjših.
 Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v umje.
 Poezijske knjige.
 Podobice za otroke.
 Leseni okvirčki za razglednice.
 Risane deske, trikotniki, pakete, risalna ravnila, tuše, čopiče.
 Notni in tiskalni.

Gospodinja in kuharica, ki vam je mar snaznost stanovanja in kuhinje, zahtevajte pri pečeh in štedilnikih patentirana
kurilna vratca
 ki jih izdeluje edino Ivan Moglič, ključavničar v Ljubljani, Prule št. 6.

Prava in neprava ljubezen.
 Povest. — Spisal Blaž Pohlin.
 Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opotov praporščak.
 Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.
 Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

ALFONZ BREZNIK učitelj Glasbene Matice in edini zaprišežen strokovnjak c. kr. deželne sodišča.
Ljubljana, Kongresni trg 15.
 (Nasproti nunske cerkve.)
 Največja in najposobnejša tvrdka in izposojevalnica **klavirjev in harmonijev** na jugu Avstrije. — **Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.**
 Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss, Hofmann in Hofberg (amerik. harmoniji).
 Obroki od K 15- naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamena najugodnejša. Uglavljanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate **izključno le jaz** za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom **falsifikatov** in navideznega „pofelna“ pri kričalnih, ki se drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Ivan Bizovičar umetni in trgovski vrtnar
 Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16
 priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno
 :: izdelane vence, šopke in trakove. ::
 Dalje ima na razpolago
 :: za izposojevanje ::
 ob mrtvaških odrih drevesne cvetlice, kakor tudi najfinjšje dekoracijske cvetlice za dvorane
 :: in balkone. ::
 Imam tudi vsakovrstne sadike do najzlahnejših cvetic in zelenjadi. Sprejemam tudi naročila za na deželo. Vsa naročila se izvršujejo :: točno in solidno. ::
 Brzjavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana. ::

V naročbo priporočamo prvi slovenski leposlovni mesečnik
LJUBLJANSKI ZVON
 kateri izhaja že 34. leto.

„Ljubljanski zvon“
 „Ljubljanski zvon“
 „Ljubljanski zvon“
 stoje med svojimi sotrudniki naše najboljše pripovednike, pesnike in kritike;
 poroča nepristransko o vseh važnejših slovenskih in slovenskih književnih novostih;
 si je tokom svojega 33 letnega izhajanja pridobil v našem slovenskem odlično mesto.

Naroča se:
 Upravništvo „Ljub. zvon“ Ljubljana, Knaflova ul. 5.
 Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrtletno K 2.30.

Sifilitiki! Pojasnilno brošuro o hitremjenju in temeljitom ozdravi brez motenja poklica, brez ponovitve, brez živega srebra in drugih strupov, brez vbrizgavanja, brez škodljivih postoprskih učinkov razpošilja za 20 h za poštino v zaprti kuverti brez kaknega natisa dr. med.
H. Seemann, Sommerfeld 83 (Lausitz)

Zdravilišče in kopališče Kamnik na Kranjskem.
 Kamniško planino. Železniška postaja.
 Prekrasna gorska lega, zaveten kraj, brez prahu, popoln mir, tek pospešujoč planinski zrak, poživljajoče planinsko solnce. — Vse vodno zdravljenje, utrdilni načini, solne, ogljikovoksliinske, električne kopeli. Senčnat zdraviliški park, krasne gozdne promenade, izborna cena restavracija. Stanovanje v zdraviliškem domu in več vilah Zmerne cene. Odlični uspehi pri **krvnih, živčnih, srčnih in pljučnih boleznih**. Prospekte daje gratis in franko **dr. Rudolf Naabe**, vodilni zdravnik. 2233

500 kron
 Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „**Ria balsam**“ Vaših kurjih oči, bradavic, otisčancev v 3 dneh ne odstrani brez bolečin. Cena lončku z garancijskim pismom K 1-—, 3 lončki K 2-50. Na stotine zahvalnih in prizn. pisem.
Kemeny, Kaschau (Kassa) 2185
I. Postfach 12736 (Ogrsko).

Svetovnoznana najboljša Puch
 vozna telesa se dobe samo pri **IGN. VOK** tovarniška zaloga živ. strojev in koles
Ljubljana, Sodna ulica šte. 7 (zraven sodnijskega urada)

Priporočamo specialno damsko in otroško konfekcijo zelo solidne tvrdke
M. Kristofič-Bučar
 Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.
 Najnovejše **KOSTUME** Najnovejša **BLUZE** Domače obleke. Prašni plašči. Moško, damsko, perilo. Športne čepice, moderce. **KRILA**
 Otroške oblekice in obleke za mladenke.
 Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.
 Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Najhitrejša in najsigurnejša vožnja v Ameriko
 je z ekspresnimi ocean-skimi brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kaiser Wilhelm d. Gr.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kronprinzessin Cecilie“, in z največjimi brzoparniki „Prinz Friedrich Wilhelm“, „George Washington“, „Columbus“ itd.
Vožnja 5 do 6 dni!
 Posebno opozarjam na novo vpeljane kajute (kabine). — **III. razr.** V teh je prostora za 2-4-6 oseb, opremljene so čim najudobneje. Potniki dobivajo v posebnih jedilnih dvoranah ob pogravitih mizah izborna hrana. Na razpolago imajo poleg družinskih in kadinskih dvoran tudi posebni šotaki krov, kopeli itd. Na krovu im igra vsak drugi dan godba. — **Odlični potniki** iz Ljubljane vseh terek in četrtak. — **Potnik**, ki kupi pri meni vozni list, dobi hrano in stanovanje v pristanišču brezplačno! — Edino veljavne vozne listke. — e parnike, kakor tudi za vse proge ameriških železnic pri
EDVARDU TAVČARJU v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35
 nasproti obtožnemu gestimo „pri Starom Tiskarju“.
 Izdajanje voznih listov tudi za proge: Balkan, Italija, Grčija, Egipt, na severni rt itd. Avstralija. — Zabavna potovanja v Italijo, Egipt, na severni rt itd.

Poljedelstvo v Avstriji.

Ljudje temnih namenov delajo radi zdražbe med kmečkimi in med mestnim prebivalstvom in radi ščujajo mestno prebivalstvo proti industriji. Taki so tudi naši klerikalci. Ti se boje, da bi izgubili svojo oblast nad kmetijskim ljudstvom, če bi mestni in kmečki ljudje delali roko v roki za občni blagor in če bi v kmečkih krajih nastale tovarne in bi delavci prišli v stalen stik s kmetijskim ljudstvom. Samo ta strah za oblast je vzrok, da klerikalci tako hujskajo zoper mesta in zoper industrijo.

Ni zdravo, če se industrija preveč razvije. Že sto let je staro spoznanje, da se mora v vsaki državi velika večina prebivalstva pečati s kmetijstvom. Kam se pride, če se industrija preveč razvije, to vidimo na Angleškem. To je največja in najbogatejša država na svetu. Vse to bogastvo je nastalo iz industrije, sloni pa na premoženju. Angleška je uničila ves svoj kmečki stan, samo da se je industrija razvila. Kar rabi žita in mesa — vse mora dobivati iz drugih dežel. Svoje industrijske pridelke seveda ne porabi doma, marveč jih izvažajo v kolonije. A kaj bo, če se te kolonije od nje odtrgajo, kaj bo, če ji zmanjka premoga — v 200 letih bo ves porabljen — kaj bo, če bi bila v vojski premagana? Angleži računajo s tem, se trudijo na vso moč, da bi ustvarili močan in krepak kmetijski stan.

Neumno je, če pri nas eni na vso moč delajo na to, da bi v Avstriji nastala taka industrija, kakor je na Angleškem, in neumno je, če drugi ovirajo z vso silo vsak razvoj industrije. Eni bi radi vso državo spremenili v velikansko tovarno, drugi pa v velikansko kmetijo, a prava je samo srednja pot: velika večina prebivalstva vsake države se mora baviti s kmetijstvom in kmetijstvo je treba podpirati, da bo razcvetelo in bo nastal premožen kmečki stan, ki bo najboljši odjemalec industrijskih izdelkov.

Na Slovenskem imamo le še malo industrije. Kmečki posestniki gledajo navadno nekam pisano na tovarne, češ da jemlje kmetiji delavne sile. To je res: delavci se rekrutirajo navadno iz kmečkega stanu. Toda — ali ne vidimo, da delavci tudi tam ne ostajajo doma, kjer ni tovarn? Ali jih ni vse polno na Nemškem, na Štajerskem, na Hrvaškem itd.? Če bi bil naš kmečki stan tako premožen, da bi mogel zadovoljiti svoje potrebe, bi ti rajše ostajali na kmetiji. Saj vidimo to tudi drugod. Saj tudi na Nemškem, na Francoskem in na Češkem vhaajo posli s kmetije v tovarne, a razmeroma ne v taki množini kakor pri nas, ker je pač naš kranjski kmetovalec sam velik revež in ne more zadovoljiti svojih poslov. S tem, da se okrepi kmetijski stan, se mu tudi pomaga, da ohrani svoje potrebe.

Če pa ima kmetovalec na eni strani škodo od tovarn, ker mu je težje dobiti potrebe, ima pa na drugi strani veliko korist. Tovarna mu ustvari trg, kjer svoje pridelke lahko in hitro proda. To je pa za kmetovalca neprecenljive vrednosti. Koder stoji tovarna, tam kmečki posestniki veliko laglje in bolje izhajajo, kakor drugod. Ravno tako je z mesti. Kako bogata je ljubljanska okolica! To pa le, ker svoje pridelke v mestu lahko tako dobro proda. Pa naj nikar nihče ne misli, da kmet mesta živi. Kaj še! Plače uradnikov so tisti denar, ki živi mesta in tudi vso kmečko okolico.

Pa še eno važno korist ima industrija. Plačuje namreč velike davke in doklade. Kaj to zaleže, se vidi tudi na Kranjskem. Kdo pa plačuje v Idriji skoro vse doklade? Rudnik! Kdo plačuje skoro vse doklade na Jesenicah? Tovarna! Pri industriji zasluži vse: država, dežela, občina, delavstvo in kmečki stan. Zato je pa brezvestno, da klerikalni poslanci industrijo preganjajo, namesto da bi jo podpirali.

Spominjajte se
dijaškega društva „Domovina“.

Bergerjeva mod. in hig. mila iz tvornice G. Hell & Komp., Opava in Dunaj, I. Helfferstorferstrasse 11—13 uživajo svetovni sloves. Namesto trdega Bergerjevega kotranovega mila se rabi enako koncentrirano Bergerjevo tekoče kotranovo milo proti luskinam na glavi in v bradi in kot pomoček za rast las. Cena steklenici 1 K 50 v. Samo pristno s podpisom firme G. Hell & Komp. Po vseh lekarnah in drogerijah. (Glej inserat.)

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: **Seydlitz**.

2 sobi
za pisarno v visok. pritličju in enosobno podpritično 2276
stanovanje

se odda s 1. avgustom Slovenski trg 8 (trg pred justično palačo).

3
zlati nauki

za zdravje želodca!

Kdor s „FLORIAN-om“ se krepča,
Zmeraj dober tek ima!

Če želodec godrnja,
Pij „FLORIAN-a“ pa neha!
Ni otožen, ni bolan,
Ta, ki živi

Postavno varovano.

Važno za gostilničarje in kavarnarje!

Namčevalni urad „Zveze čisto-slov. gostilničarskih namčevalcev“ v Trstu, Belvedere 7, pridoroča dobro izučeno, jezikov zmožno osebo, brezplačno.

Kdor

želi svojo sedanjo negotovo in slabo plačano službo zamenjati s boljšo.
Išče dobrega in lahkega postranskega zasluzka, uživa ugled in sasanje pri svojih prijateljih in znancih, se ne plaši pred akvizicijskim poslom, če se mu dobro isplača. Še naj nemudoma sporoči svoj naslov pod „Poštai predal 47“.

Slovenski zavod.

Sanatorij „Mirni dom“

pošta Gornja Kungota pri Mariboru

za notranjo in živčno bolezn.

Celo leto odprto, zmerne cene. Govori se slovensko. Pojasnila daje dr. Fr. Čeh.

Ženitna ponudba.

Irgovec in hišni posestnik, 28 let star, v večjem trgu na Spodnjem Štajerskem, se želi seznaniti s kakšno gospodično ali vdovo, katere bi imela 10—15.000 kren gotovega ali pa v premoženju. 2280

Le resne ponudbe pod „Ideal“, na upravn. „Slov. Naroda“.

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno.

Obstoji od leta 1883.

Izredno nizke cene!

Josip Dekleva

Franja Trojanšek

— poročena. —

Orehek

10. junija 1914.

Mengeš

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji
za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE

PRIMOŽA TRUBARJA

= USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI =

Visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto kron 3-20

NARODNA KNJIGARNA V LJUBLJANI, PRE-SERNOVA UL. ST. 7

Berson

gumijevi podpetniki so najboljši!

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi vplačili.

„SLAVIJA“

„...“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi. „...“
Rezervni fond K 60.780-720-18 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.965.304-25

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vas pojasnila daje: Cigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

CRIKVENICA

klimatično zdravilišče in morsko kopališče

Pri Reki ob Jadranskem morju.

1061

1 1/2 ure parniške vožnje z Reke.

Edino morskopališče Jadranskega morja s 300 metrov v morje širččo obalo z najfinjšim peskom po tleh.

Natančni prospekti in pojasnila pri zdraviliški kmetiji.

Eldorado za slabotne otroke!

B. Götzl

Krasne novosti spomladanskih in poletnih oblek, površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence! Solidna postrožba! Najnižje cene!

LJUBLJANA,
Mostni trg št. 19.

**Priporočamo našim
= gospodinjam =**

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine** slovenske
tovarne v Ljubljani

Dobro ohranjen 2274
pisalni stroj

Smith Bros
se po nizki ceni preda.
Pred prulami šteč. 23/1.
Zwollinski.

Pristen dober
brinjevec

se dobi pri 43
L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Smrekovih in borevkih
hlodov

se kupi vsaka količina franko
vsak kolodvor. Ponudbe pod
„Hlodi 2107“ na upravništvo
„Slovenskega Naroda“.

S I R

dobro vležan
polnomasten po K 1-60
polmasten „ „ 1-40
ima v zalogi
Mlekarska in sirarska zadruga
v Logatcu. 2015

12⁵⁰

16⁵⁰

20⁵⁰

Humanic-čevlji so neprekosljive kakovosti
LJUBLJANA, Franca Jožefa cesta šteč. 1.

Kupi se v ljubljanski okolici
mala hišica z vrtom.

Posredovalci izključeni. 2250
Dopisi na upravništvo „Slov.
Naroda“ pod „A. Z. 26“.

Prodajalka

stara 22 let, izučena v trgovini mešanega
blaga, želi premeniti službo. Najraje pa na-
stopi mesto na Kranjskem ali Štajerskem
Gre tudi na deželo v boljšo trgovino.
Naslov pove upravn. „Slov. Naroda“.

Provizijskega zastopnika

z dobrimi referencami sprejme takoj
mehanična specialna tavnica-
papirja. 2142

Dopisi v nemškem jeziku na
„Rondo“ Dunaj VI., Postar 56.

Najboljša in najzdravjša
barva

za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje
sivim in pordečim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnojava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kite, podlage in mrežice
vseh vrst; gledališčne in toaletne
potrebščine itd.

CHARLES

**! Evrope največje!
! cirkušsko podjetje!**

nam pokaže ki pride čez nekaj časa v Ljubljano

Najveličastnejši
šotori izza Bar-
numovih časov!

podsetorenje

600 oseb! 400 živali!

25.000 m² ploščine za šotore! Prostora za 20.000 oseb!

vseh doslej običajnih
„najbolj svetovnoslavnih“
„najodličnejših“ in
„najdelazmožnejših“
cirkušskih podjetij.

Vila Ježica-Opatija.

Najmodernejša zgradba, v centru, 3 minute od pomola, ob drveni cesti, poleg zdraviliškega parka. Postaja električne železnice, električna razsvetljava, moderno urejeno sobo s balkonom iz razgledom na morje. Vodovod s gorako vodo. — Zmerne cene.

Mnogo denarja prihraniš kolesarji!!

K 85— namesto K 125—, Za reklamo razpoljem 500 novih koles „Torpedo“ s prostim tekom elegantne oblike s svežo pnevmatiko in 3 letnim jamstvom. Ista kolesa z gorsko pnevmatiko K 80—, Sveži plašči A K 4—, 5—, 6—, zračne cevi K 2-80, 3—, 3-50. Popravila, emajljanje, ponikljanje in vse sestavine po tvojih cenah. Ob sklicevanju na „Slovenski Narod“ 5% popusta na moje nizke katalogne cene.

A. Weissberg, tvorniška zaloga, Dunaj 11, Untere Donaustr. 23/3. Cenovniki gratis. Kupčija na obroke izključena. Slovenska korespondenca.

11-50 Velika zaloga 15-50

najfinjših, trpežnih in nogi najbolj priležnih

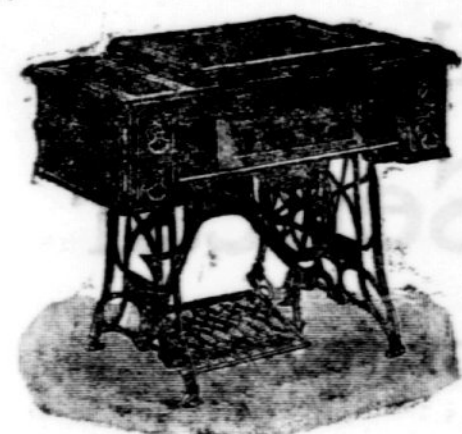
čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Gg. učiteljcem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

Gritzner

šivalni stroj je najboljši.

Garancija 10 let. Edino zastopstvo vseh specialnih strojev. Gritznerjev stroj krpa (maši) perilo, nogavice in veze (štika), kroglični tek. — Niska cena (tudi na obroke).

Vsi spadajoči deli in kolesa.

Josip Petelinc, Ljubljana, Križevniška ulica 7

Zahtevajte ilustriran prospekt, poštne prost.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov. Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Na prodaj

je bogata v konkurzni sklad firme L. Schöff, veletrgovina s papirjem itd. v Ljubljani spadajoča zaloga raznovrstnega izbornega pisarniškega in pisemskega papirja, knjžic, zvezkov, trgovskih knjig ter drugih pisalnih in pisarniških potrebščin ter razne stelaže. —

Blago se odda v večjih celotnih partijah brez kakršnegakoli jamstva najboljšemu ponudniku. Ponudbe je vložiti

do 1. julija 1914.

podpisanemu upravitelju konkurznega sklada, kjer je na vpogled inventurni zapisnik. Blago se lahko vsak čas ogleda. Ponudniki so zavezani na svoje ponudbe do končne odločitve upniškega odbora. Potrjena kupnina se mora takoj plačati, kupljeno blago pa odstraniti do 25. julija t. l.

Ljubljana, 8. julija 1914.

Dr. Anton Svigelj, odvetnik v Ljubljani

kot upravitelj konkurznega sklada L. Schöff.

Perje

za postelje in puh priprave po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Nič

Pred Skofije št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Nezmanjšan nakup se pošlje s povzemanjem.

Volanovljeno 1846.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

XXXXXX

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov l. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok živa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperi duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zasliženost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostransko priporočeno trpotno sredstvo. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Veliko sveže gumijske specialitete

Odklanjajo se tudi zdravila za čisto vseh bolniških blagin.

Razpoložljivi so tudi za dan na vas strani.

Pharm. Mag.

Vinko Prohászka

lekarne pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Starostno
žvepleno
zdravilišče

Varaždinske toplice (Hrvaško)

Železniška, poštna, telefonska in brzojavna postaja. — Nov zdraviliški hotel z elektronsko razsvetljavo. Staroznana radioaktivna žveplena kopel 58° C priporočljiva za trganje, revmo, ishijo itd. Pijana zdravilišča za bolezni v vratu, krhlu, prsih, jetrih, želodcu in v črevesih. — Električna masaža, blatne, ogij. kisline in solne kopeli, zdravljenje z vroč. zrakom.

Odprto celo leto.

Moderni komfort.

Novi hoteli. Krašnja okolica. Vojaška godba. Prospekti zastoj od zdraviliškega razsveteljstva. — Zdraviliški zdravnik dr. I. Lochert.

1413

Naznanilo.

Dovoljujem si slav. občinstvu kakor tudi gospodom stavničkom naznanjati, da imam **veliko zalogo doma** 1221

izgotovljenih štedilnikov.

Delo je prav solidno izgotovljeno. Priporočam se tudi za vsa druga v mojo stroko spadajoča dela kakor vrtno, stopniščne, balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila, katera se točno in ceno izvršujejo. Cene zmerno.

RUDOLF GEYER, ključarski mojster

Cesta na Rud. železnico št. 10, Ljubljana.

Najnovejša steznike, različnih krojev, Tango, brez palčic, rije prostih, kratkih, dolgih, trikot, elastičnih a jour, držce za prsa, životke (Miederleiberl) kakor vse hygienične otroške, dekliške in damske potrebščine priporočam č. damam tu in na deželi svojo

bogato izbero edina specialna trgovina 938

J. GORJANC, preje Kocjan

sv. Petra cesta 28, nasproti „Zlate kaplje“

kjer se tudi izdeluje steznike, pasove, ravnodržalce po meri, čisti in popravlja. — Posebna soba za pomirjevanje.

Dirka K. S. K. Iirija Kranj-Ljubljana 7. junija 1914.

Gorčeva kolesa

PRVA

dospela na cilj.

A. Gorec, Ljubljana,

specialna trgovina s kolesi, pnevmatikami in deli, Marije Terezije cesta 14 (Novi svet, nasproti Kolizeja).

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1914.

Postaja: Ljubljana glavni kolodvor.

Odhod.

6-00 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

6-51 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Trst, Gorico itd. (Od 31. maja ob nedeljah in praznikih od 1. julija Ljubljana gl. kolodvor. — Jesenice vsak dan; od 15. julija do inkl. 15. septembra Radeče-Bela peč Trbiž vsak dan.

8-05 dopoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bujarce (od Novega mesta naprej od dne otvoritve).

8-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Trst, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

12-52 dopoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve).

1-55 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

3-48 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-22 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzdovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vilssingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

6-28 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve).

7-21 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve).

10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzdovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-35 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzdovlak iz Berlina, Draždane, Prago, Lince, (Londona) Vilssingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-56 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, 9-32 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzdovlak iz Dunaja, Lince, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

10-55 dopoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Grosupljega in (od otvoritve) Bujarcev, Metlike, Črnomlja.

11-16 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

2-35 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, in (od dne otvoritve naprej) Bujarcev, Metlike, Črnomlja.

4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Lince, Celovca, Solnograda, Franzensfeste Beljaka, Tržiča, Kranja.

7-53 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

8-20 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-23 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, in (od otvoritve naprej) Bujarcev, Metlike, Črnomlja.

11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana gl. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-40, 11-00, 3-12, 7-15, (11-22 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-45, 10-00, 2-41, 6-15, (10-22 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državne železniške razsveteljstvo v Trstu.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v ta stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Velika izbira!

Solidna postrežba!

PETROVE KAPLJICE

Preizkušen in izvrsten lek proti akutnim in kroničnim boleznim želodca, črev, jeter, ledje in vranice. Petrove kapljice so sestavljene iz zeliščnih sokov, ki blagotvorno delujejo na prebavo. Vsakemu pomagajo proti slabi prebavi, bolečinam, kroničnemu kataru želodca in črev. Umirujejo živce in krepe ves organizem. Petrove kapljice so zakonito zavarovane in se razpošiljajo na vse strani sveta. Steklenica stane 50 vin., 12 stekl. 5 K, 24 stekl. 10 K.

Dobiva se v lekarni pri sv. Petru

FR. SULLER, Zagreb, Vlaška ulica št. 91

kakor tudi v vseh drugih lekarnah.

Za sv. Petra.

1659

Modni salon

Stuchly-Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

Priporoča cenj. damam tu in na deželi vseh vrst najfinije in najmodernejše

damске in otroške slamnike kakor tudi športne čepice po znanih nizkih cenah.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo.

208

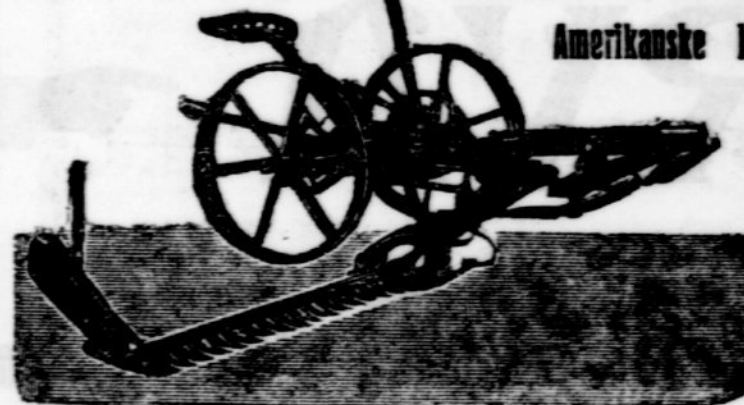
Cene brez konkurence!

!! „DEERING“ kosilni stroj je edino uspešno delujoči stroj za košnjo! Oškodujete se !!

ako ne poskusite preje prave ameriške kosilnice „DEERING“ predno kupite kar na slepo slabši kosilni stroj za drag denar!

NEIZPODBITNO DOKAZANO

Je in s tisoči izpričevali potrjeno, da ima le prava ameriška kosilnica „Deering“ vse one prednosti, ki omogočajo hitro, breznaporno in blagotvorno košnjo! Vse druge kosilnice, ki jih slabše konstrukcijske kosilnice nimajo „DEERING“, nabavi ameriški voljen. Vse druge kosilnice se skvarijo že po drugi košnji.

Ameriške kosilnice se dobivajo le pri založitelju

Fr. Stupica v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1.

Največja zaloga vrstnih strojev za poljedelstvo in strojev za vse robovne panoge. Zaloge dalmatinskega portland cementa, travar in žita, železa ter vsakovrstne šelerske.

Ceniki brezplačno! Postrežba najkvalitetnejša! Cene najnižje!

A. KUNST

Velika zaloga obuval

Vsaka vrsta obuvala na damo, gospodo in otroke je vedno na zalogi. Vse vrste obuvala se izdelujejo točno in po nizi ceni. Vse more se skrajšujejo in zamenjajo. — Pri vsaki naročbi naj se blagovni vzorec pogleda.

Razglednice

umetniške, in pokrajinske

se dobe vedno v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“

Prešernova ulica 7.

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasne opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vpredno oprav

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebe, — čisto, že obrabljene vozove in konjske oprav.

□□□□□□□□□□

Jos. Rojina

modni atelje

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Najnovejši londonski kroj.

Pristno angleško blago.

Elegantna izdelava.

Točno in solidno.

PATENTE

vseh delala izposluje inženir **DR. GELBERG**, oblastveno avtor. in zapriščeni patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Toplice na Dolenjskem.

Dolenjskih železnih postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 38° C, čez 30.000 hektolitrov radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli, elektroterapija, masaža, komfortno opremljene sobe, izborna restavracija.

Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, histrija, ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja toplotsko ravnanstvo.

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

1480

Globoko znižane cene! Globoko znižane cene!

POZOR!

Zaradi selitve se nudi samo še nekaj tednov ugodna prilika za cenen nakup

drobnega modnega in pletenega blaga.

Gosp. trgovcem na deželi priporočam različno blago v partijah po zelo ugodnih cenah. — Oddati je tudi pudel in tri steklene omare.

Slavno občinstvo vljudo vabi

2238

tvrdka **Šud. Dolenc, Ljubljana, Prešernova ulica št. 10—14.**

Odvetnik

dr. Matej Senčar

naznanja otvoritev

2239

odvetniške pisarne

v Laškem trgu, Cerkevna ulica.

Št. 8641.

2259

Razglas.

Vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dne 10. februarja 1914, št. 3175, ustanovila je ljubljanska občina

podpiranje v Ljubljani stanujočih brezposelnih org. delavcev in delavk

potom dotičnih delavskih društev in organizacij ter v ta namen poklonila letni znesek 5000 K.

Ker se ima sedaj pričeti poslovanje v tej novi agendi mestne občine, s tem potom vse one delavske organizacije, ki se zanimajo zato, da bodo njeni člani in članice v slučajne brezposelnosti postali deležni podpiranja iz občinskih sredstev, pozivljajo na pripravo in vnositev enega izvoda svojega veljavnega štatuta podpisanemu mestnemu magistratu.

Opazarja se, da prihajajo v poštev le organizacije, katere po svojem štatutu tudi same dele svojim brezposelnim članom določene podpore.

V vlogi je navestir adi preglednosti število sedanjih članov, sedež organizacije (ulica in hišna št.) ter ime sedanjega načelnika, tajnika in blagajnika. Tako — kakor povedano — z društvenimi pravili opremljeno vlogo je vposlati semkaj do konca meseca junija 1914.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 6. junija 1914.

Št. 3256/V. u.

1989

Razglas

o klasifikaciji konj leta 1914.

1. V smislu § 4 zakona z dne 21. decembra 1912, drž. zak. št. 235, vrši se klasifikacija konj za mesto Ljubljano po okrajih naslednje dni:

- dne 16. junija za I. (šolski) okraj,
- dne 17. in 18. junija za III. (dvorski) okraj,
- dne 19. in 20. junija za IV. (kolodvorski) okraj,
- dne 22. junija za V. okraj (predkraj), Črna vas, Illova, Hauptmanca, Karolinska zemlja, Hradeckega in Kurja vas,
- dne 23. junija za II. (šentjakovski) in za VI. okraj (Vodmat) in vse konje, ki se omenjene dni iz kakršnega koli vzroka niso mogli pripeljati.

2. Posestniki iz III. in IV. okraja se pisмено obveste, kdaj jim je privedi konje.

3. Konje iz vsakega okraja je ob istem času in sicer ob določeni uri privedi na trg Tabor.

4. Konje je privedi posamez in ob uzdi, vozove in vprego pa je pustiti doma.

5. Vozove puščati na Taboru ali v neposredni bližini ni dovoljeno.

6. Posestniki, ki ne pripeljejo svojih konj pred klasifikacijsko komisijo, se kaznujejo s globo do 200 K, eventualno z zaporom do enega meseca.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 15. maja 1914.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja št. p. n. občinstva, da se nahaja njegov 127

cvetlični salon

samo pod Brančo št. 2.

polov Cevljarskega mesta.

Velika zaloga suhih vencev.

izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Velikanska zaloga oblek

za gospode in dečke

A. KUNC

Ljubljana.

Bogata zaloga blaga za naročila po meri.

Priznana najfinija izvršitev.

Najnižje cene!

Ceniki na razpolago.

TONI JAGER

LJUBLJANA,

Žitna ul. št. 5.

Predtiskarija

najnovejših vzorcev

za vezene obleke

in bluze.

Telefon številka 18.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon številka 18. 129

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Upravitelj

skladišča, obenem ekspedient, samski, vreden in marljiv, v tej stroki izvežban, slovenščine in nemščine v govoru in pisavi popolnoma zmožen, se sprejme takoj k večjemu podjetju izven Ljubljane. Zahteva se tudi znanja potrebne književnosti. — Ponudbe z navedbo referenc pod „Ekspedient“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

2194

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registрована zadruga z omejeno zavezo.

Tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrševanje

Prevzema kompletne oprave za

portalna, stavbna, pohištvena, mizaraka dela.

hotela, kavarne, vile, gostilne, privatna stanovanja.

Izdeluje se v lastni najmodernejši opremljeni tovarni na Glincah in se jamči za solidno delo.

Proračune se določijo na zahtevo brezplačno in v najkrajšem času.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo: Krasne

BLUZE

krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago.

Zelo solidna trdka:

M. Kristofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

in krstni opravi.

Modni salon

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

1178

: slamnike le najfinejše izvršbe. :
Žalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Original plošče „Gramofon angel“ preje K 4—, sedaj K 3—
Original plošče „Zonophon“ preje K 250, sedaj K 2—

Tvorniška zaloga avtomatov gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Zastopnik največjih tvornic tu in inozemstva
Favorite, Columbia, Jumbo, Eden, Zonophon, Avstr. gram. dr. „Angel“ itd. itd.

Nad 20.000 plošč v zalogi.

Specialne plošče najslavnejših opernih pevcev
in pevke: Caruso, Szelezak, Naval, Demuth, Battistini, Arnoldson, Destin, Selma Kurz itd.

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Pri večjem od-
emu popust. Ceniki brezplačno.

Prvovrstni, elegantni in cenó
so
naši

svetovnoslavni

TURUL

čevlji

Twornica za čevlje „TURUL“
Alfred Fränkel, kom. dr.

Prodajalnica **A. SELJAK**, zastopnik
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

KUC

zdravniško priporočeno kraljevo vino
daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštnem povzetju K 4 80. — Edina zaloga:

Br. Novaković,

veletrgovina vina, Vermoutha, Marsala, Malage, Konjaka, žganja itd.

LJUBLJANA

Krasne spomladanske novosti

dobro blago in po že priznani najnižjih cenah dobite

v modni trgovini **Peter Šterk** Ljubljana
Stari trg 18

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, la kakovosti moško, žensko in otroško perilo, najmodernejši moški klobuki, čepice in slamniki. Čepice za dame, deklice in otroke, razni nakiti, vse potrebščine za šivilje itd.

Domača
: trdka. :

Zlatar, juvelir in
trgovec z urami

Ustanovlj.
leta 1889.

Lud. Černe

Ljubljana, Wolfova ulica številka 3.

Juveli, zlatnina, srebrnina ter razne ure.

Edina zaloga ur z znamko „TUP“.

Popravila in nova dela po najnižji ceni.

Ceniki zastoj.

126

Ceniki zastoj.

Lastna delavnica z električnim obratom.

Pri nakupu blaga zahtevajte potrdilo o vplačanem znesku. Za one, ki zbero do 15. junija 1914 najvišje število plačilnih listov, oziroma ki dosežejo najvišjo svoto vplačanih zneskov, so določeni brezplačni številni krasni predmeti v zlatu in srebru.

Najboljše švicarske vezenine.

Perilo za dame in gospode po meri.

Največja izbira namiznih garritur.

Najboljše platno v vseh širjavah.

Stavbeno podjetje:

Prevzamem javne in zasebne stavbe, železobetonske mostove, strepe itd. — Popravila izvršujem po najnižjih cenah. Izdelujem načrte in dajem strokovna navodila.

Parketna tovarna:

Velika zaloga hrastovih in bukovih desic, katere dobavim z ali brez polaganja; prevzamem tudi popravila in polagam desice na stara že obstoječa tla.

Strojno mizarstvo:

Izdelujem vsa stavbeno-mizarstvo tičoča se dela, pohištvo le proti naročilu. Izvršujem tudi vsakovrstna popravila točno, povoljno in po nizkih cenah.

Tesarstvo:

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: strešne stole, strepe, verande, barake odre i. t. d. — Popravila izvršujem točno in solidno.

Parna žaga:

Kupujem hrastov, bukov in smrekov les in žagam hlode tudi proti plačilu. — Po želji poslan les se dostavi na žago po lastnem industrijskem tiru iz državnega kolodvora.

Ustanovljeno l. 1900.

V. Scagnetti, Ljubljana.

Tehnično mizarstvo; za skladištem državnega kolodvora.

436

Telefon številka 299.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštne prosto.

ANTON SCHUSTER**:: Konfekcija ::****za dame in deklice**

bluze, modno blago, sukno, platno, garniture, preproge, šerpe, rute, pletl.

Stanovanje

v I. nadstropju obstoječe iz 3 velikih sob, kuhinje in drugih pritoklin se s 1. avgustom odda v Stritarjevi ulici št. 7 z razgledom na Ribjo ulico.

Vprašati Stritarjeva ulica 7, II. nadstr. od 8.—2. 2249

Garantirano naravna dalmatinska

vina in tropinovec

po jako povoljnih cenah razpošilja

CIRIL ZANETA

posesnik vinogradov 1948

Spljčt (Dalm.). Ceniki zastoj in franko.

Zobozdravniški in zobotehnični atelijé**v hotelu pri „Maliču“ nasproti glavne pošte**se priporoča p. n. občinstvu za vsa zobozdravniška in zobotehnična dela. Zobotehnični laboratorij vodi gospod **Leopold Weiss**, ki je izvrševal skozi 9 let svoj poklic v tujini in bil pozneje 4 leta nastavljen pri tvrdki O. Seydl kot prvi asistent in tehnik. — Atelije odgovarja najmodernejšim zahtevam higijene in je opremljen z najnovejšimi iznajdbami na polju zobotehnike. Vsakojako zdravljenje zob, vrši se **brez bolečin**.

Cene zmerne, za revnejše tudi primeren popust. 2174 Ordinacijske ure od 8. zjutraj do 6. ure zvečer.

Ljubljana, hotel pri „Maliču“, nasproti glavne pošte.**Najcenejši nakup otroških vozičkov**

pri tvrdki

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13—18. Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

J. Zamljen

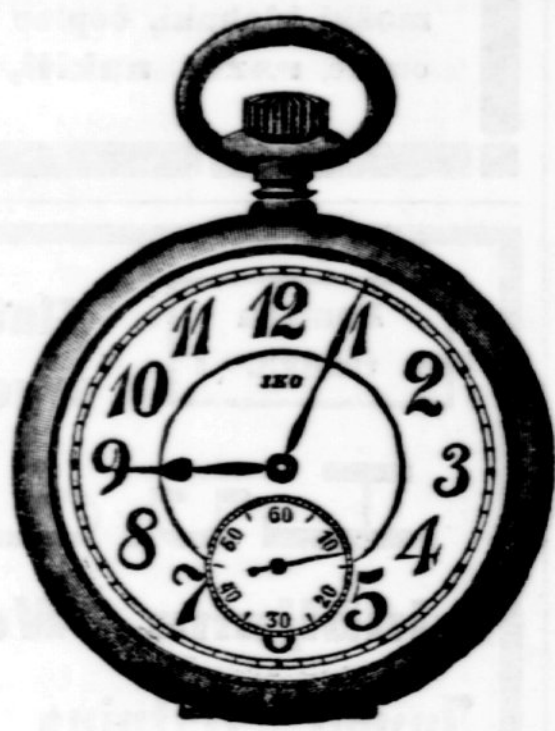
čevlarski mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevlarska dela do najfinerše izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevlji. 128

Ne pustite se premotiti!**Samo Mestni trg 25**

kupite po nizki ceni in dobro pri svetovnoznani solidni tvrdki

H. SUTTNER**Ljubljana štev. 4.**

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Tvrdka H. Suttner nima nobene podružnice v Ljubljani in ne drugje.

Zahtevajte moj novi povečani cenik zastoj in poštne prosto.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1914.

Kuponom 3-10 dolgo 1 kupon 7 kron
za popolno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, telovnik) 1 kupon 15 kron
= stane samo = 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnate kamgarne, blago za damske obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana:

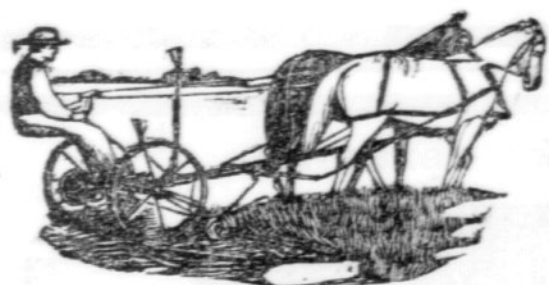
Zaloga tvornice za sukno**Siegel-Imhof v Brnu (Brünn).**

Vzorci gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 615

Krapinske toplice

(Hrvaško.) zdravijo protin, reumatizem, ischias. Pojeznila in protispele daje zastoj ravnotežje.

! Pozor! Košnja!

Kateri kosilni stroj je najboljši?

Brez dvoma nova kosilnica „ZMAJ“,

ker je najtrpežnejši in dosedaj najlažje tekoči stroj.

Dobi se edinole pri:

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelskih strojev

Dunajska cesta 16 : **LJUBLJANA** : Dunajska cesta 16.Istotam se dobe tudi ameriške kosilnice **McCormick** in **Deering** ter obračalniki za mrvo in konjske grablje. — Velika zaloga rezervnih delov.

Poskusite „Zmaj“, predno kupite kak stroj!

SANATORIUM EMONA

ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI

PORODNIŠNICA

LJUBLJANA - KOMENSKA ULICA 4

SEF. ZDRAVNIK PRIMARIJ DR. FR. DERGANČ

GORCEVA

KOLESA PRIZNANO NAJBOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TEREZIJE CESTA 57. 14. NOVI SVET

NASPROTI KOLIZEJA ZAHTEVAJTE PRVI SLOV. CENIK

BREZPLAČNO

J. Kette Ljubljana

Franca Jožefa cesta št. 3.

Specialna trgovina klobukov, čepic, :**kravat, perila in vseh modnih predmetov za gospode in dečke.****Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani**

„ Delniška glavica 8,000.000 kron. „

152

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fond 1,000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

= ter jih obrestuje od dne vloge po čistih =

4 2 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

= = = vseh vrst po dnevnem kurzu. = = =